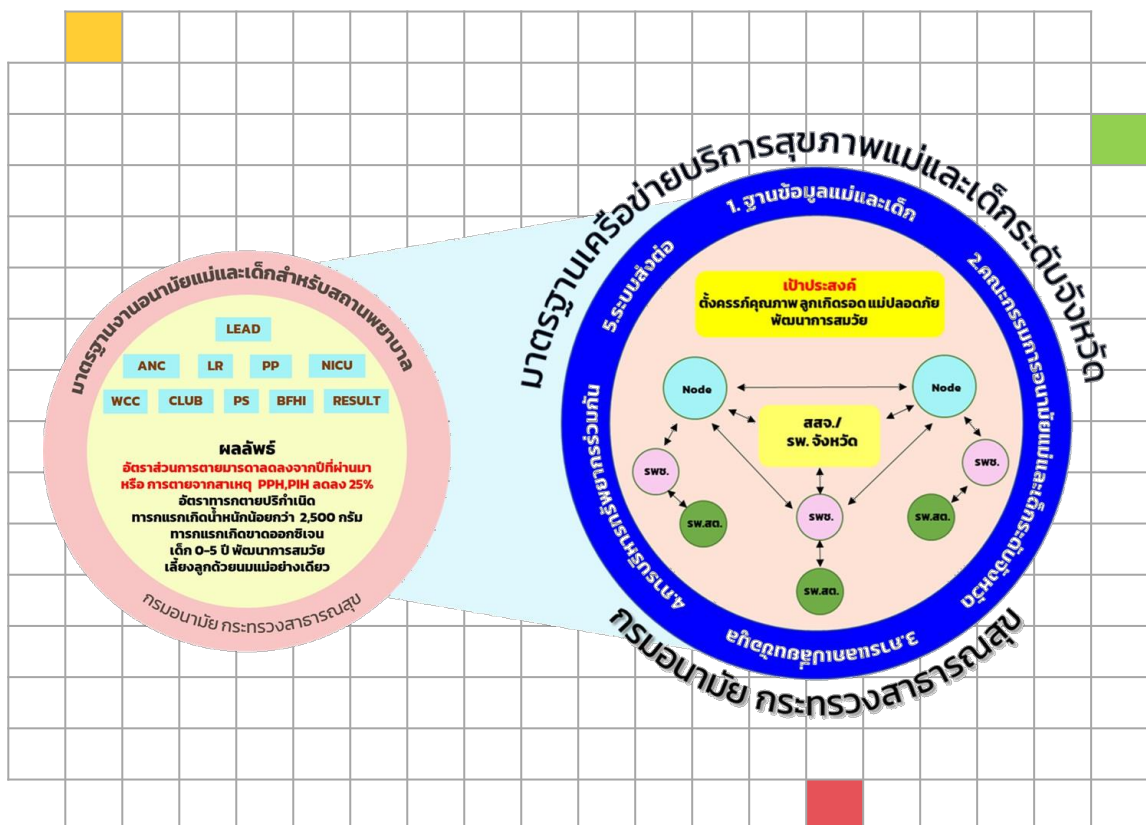

มาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็ก สำหรับสถานพยาบาลและเครือข่ายระดับจังหวัด

Provincial Network of maternal and child health (PN-MCH)

รายงานสรุปการเริ่มต้นการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

รายงานสรุปการเริ่มต้นการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

#	รายการข้อมูล	จำนวน	%
	จำนวนทารกที่คลอดทางช่องคลอด ทั้งหมด		
	ทารกที่เกิดด้วยการผ่าตัดคลอด (C/S) ทั้งหมด		
	จำนวนทารกที่คลอดครบกำหนด		
	จำนวนทารกที่คลอดก่อนกำหนด		
	รวมจำนวนทารกที่คลอดทั้งหมด		
1.	ทารกที่ได้รับการโอบกอดเนื้อแนบเนื้ออย่างถูกวิธี ภายใน 1 ชั่วโมงหรือน้อยกว่าหลังเกิด(ในกรณีที่ผ่าตัดคลอด... เริ่มหลังจากแม่สามารถดอบสนองต่อลูกได้)		
	1.1 ทารกที่คลอดทางช่องคลอด		
	1.2 ทารกที่เกิดด้วยการผ่าตัดคลอด (C/S)		
	รวม		
2.	ทารกที่ได้ที่ดูดนมแม่ภายในชั่วโมงแรกหลัง (ในกรณีที่คลอดผ่าตัด เริ่มหลังจากแม่สามารถดอบสนองต่อลูกได้)		
	2.1 ทารกที่คลอดทางช่องคลอด		
	2.2 ทารกที่เกิดด้วยการผ่าตัดคลอด (C/S)		
	รวม		
3.	ทารกทั้งหมดที่จำหน่ายออกจากหอผู้ป่วยหลังคลอดในรอบเดือนที่ผ่านมา		
	3.1 ทารกที่คลอดทางช่องคลอด		
	3.2 ทารกที่เกิดด้วยการผ่าตัดคลอด (C/S)		
	รวม		
4.	จำนวนทารกที่คลอดครบกำหนดได้กินนมแม่อย่างเดียวยุ่ขณะจำหน่ายออกจากหอผู้ป่วยหลังคลอด		
5.	จำนวนทารกคลอดก่อนกำหนดที่กินนมแม่ขณะที่ออกจาก ร.พ. (6ก2)		
6.	จำนวนทารกที่กินนมผสมขณะออกจาก ร.พ.		
7.	สัดส่วนของทารกอยู่ห้องเดียวกับแม่ (Rooming in) *ข้อมูลจากการสัมภาษณ์มารดาในหอผู้ป่วยหลังคลอด		
8.	ร้อยละทารก - 6 เดือนที่กินนมแม่อย่างเดียว		
9.	ร้อยละทารกแรกเกิด - 6 เดือนที่กินนมแม่ร่วมกับน้ำ		
10.	มีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับสาธิตวิธีการเตรียมอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กในรายที่แม่ไม่สามารถให้นมแม่ได้		

รายงานสรุปการฝึกอบรบการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
ของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแม่และเด็ก

รายงานสรุปการฝึกอบรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแม่และเด็ก

ลำดับ	รายละเอียด	บุคลากรทางคลินิกที่ต้องให้ ความรู้และบริการ (เช่น แพทย์ พยาบาล นักวิชาการ สาธารณสุข Nurse aid)	บุคลากรที่ไม่ใช่ทาง คลินิก (เช่น แม่บ้าน พนักงานทำความสะอาด สะอาด เวิร์ปเปิล)	ผล รวม
1.	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแม่และเด็ก (ประกอบด้วย ANC,LR,PP,NICU,WCC,คลินิกนมแม่,เวชกรรมสังคม)			
2.	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแม่และเด็กที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปได้รับการฝึกอบรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่าง น้อย 20 ชั่วโมง (รวมประสบการณ์ภายใต้การดูแลอย่างน้อย น้อย 3 ชั่วโมง)			
	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแม่และเด็กที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไปได้รับการฝึกอบรมอย่างน้อย 20 ชั่วโมง (รวม ประสบการณ์ภายใต้การดูแลอย่างน้อย 3 ชั่วโมง)			
	เปอร์เซ็นต์ของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแม่และเด็กที่ปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป ที่ผ่านการอบรม			
3.	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแม่และเด็กที่ปฏิบัติงานไม่ครบ 6 เดือน			
	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแม่และเด็กที่ปฏิบัติงานไม่ครบ 6 เดือนผ่านการอบรม			
	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ดูแลแม่และเด็กที่ปฏิบัติงานไม่ครบ 6 เดือนไม่ผ่านการอบรม แต่มีแผนฝึกอบรมที่ชัดเจน			
	เปอร์เซ็นต์เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานไม่ครบ 6 เดือนขึ้นไป ที่ เคยได้รับการฝึกอบรม หรือไม่เคยได้รับการฝึกอบรมแต่มี แผนที่ฝึกอบรมที่ชัดเจน			
4.	สรุปรวมเปอร์เซ็นต์ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่ผ่านการอบรม และเจ้าหน้าที่ที่มีแผนการฝึกอบรม(2ก)			
5.	ตรวจสอบเอกสารเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรมว่ามี ครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้ (มี = 1 ไม่มี = 0)			
	5.1 ประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่			
	5.2 บันได 10 ขั้นสู่ความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่			
	5.3 พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560			
	5.4 การให้อาหารทารกและเด็กเล็ก(รวมถึงประเด็นการเต รียมอย่างปลอดภัย ความเสี่ยงจากการให้อาหารทารกและ เด็กเล็กอย่างไม่เหมาะสม)			
	5.5 การดูแลเด็กที่เกิดจากมารดาติดเชื้อ HIV			
	รวมคะแนน 5 ข้อ			
6.	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรม 20 ชม. หลังจากผ่าน การอบรมเกิน 2 ปี จะต้องได้รับการเพิ่มพูนทักษะเกี่ยวกับ นมแม่เพิ่มเติมอย่างน้อย 1 เรื่อง (Refresher course) ทุกๆ 2 ปี			

แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ทำงานมาแล้วตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป

แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ทำงานมาแล้วตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป

ประเด็นการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	สรุป
ผู้รับการสัมภาษณ์ (ผู้รับผิดชอบ/ผู้ให้บริการรวมทั้งสูติแพทย์และกุมารแพทย์ แผนกละ 3 ท่าน)											
สถานที่ปฏิบัติงานระบุเป็นตัวเลข ดังนี้ 1 = ANC, 2 = LR, 3 = PP, 4 = NICU, 5 = WCC, 6 = คลินิกนมแม่, 7 = เวชกรรมสังคม											
คุณมีตำแหน่งอะไรในหน่วยสูติกรรมระบุเป็นตัวเลข ดังนี้ 1 = แพทย์, 2 = หัวหน้าแผนก, 3 = พยาบาล											
1. นโยบาย											
1.1 นโยบายงานอนามัยแม่และเด็กของโรงพยาบาลมีอะไรบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกทั้ง 4 องค์ประกอบ Key : ตอบแนวคิดของการพัฒนางานอนามัยแม่และเด็ก ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ											
1.) การพัฒนาคุณภาพบริการแต่ละแผนก											
2.) แนวทางการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น และครอบคลุมถึงพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560											
3.) การมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น ชมรม อาสาสมัครต่างๆ											
4.) ผลการดำเนินบรรลุผลลัพธ์ 6 ข้อ คือ - อัตราส่วนการตายมารดาไทย - อัตราการตายทารกปริกำเนิด - อัตราทารกแรกเกิดขาดออกซิเจน - อัตราทารกน้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า 2,500 กรัม - อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน - เด็ก 0-5 ปี พัฒนาการสมวัย											
1.2 บอกสถานที่นัดการดูแลสุขภาพแม่และเด็กหลังจำหน่ายจากโรงพยาบาล เกณฑ์ผ่าน : ถูกต้องอย่างน้อย 3 ข้อ Key :											
1. คลินิกนมแม่/หอผู้ป่วยหลังคลอด											
2. คลินิกเด็กสุขภาพดี											
3. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (ร.พ. ส.ต.) / PCU											
4. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อ.ส.ม.)											
5. ชมรม/อาสาสมัครการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่											
6. อื่น ๆ											
1.3 บอกถึงข้อปฏิบัติ ตาม พ.ร.บ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 หรือ หลักเกณฑ์การตลาดอาหารทดแทนนมแม่ระหว่างประเทศ เกณฑ์ผ่าน: ถูกต้องอย่างน้อย 2 ข้อ Key :											
1. ไม่โฆษณาเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง											
2. ไม่แจกผลิตภัณฑ์อาหารหรือผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และสิ่งใดที่ส่งเสริมการตลาด (คุปอง ส่วนลด รางวัล ของขวัญ ฯลฯ) แก่หญิงตั้งครรภ์ หญิงที่มีบุตรซึ่งเป็นทารกหรือเด็กเล็ก หรือบุคคลในครอบครัว ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม											
3. ไม่นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก มาสอนสาธิตแก่ มารดาและครอบครัวหรือผู้ดูแลเด็กเล็ก											
4. อื่น ๆ											
1.4 บอกแนวปฏิบัติในหน่วยบริการของท่าน ในการดำเนินงานสอดคล้องกับนโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ของโรงพยาบาล เกณฑ์ผ่าน: ตอบถูกต้องอย่างน้อย 1 ข้อ Key :											
1. การให้ข้อมูลและวิธีปฏิบัติง่าย ๆ แก่หญิงตั้งครรภ์											
2. ช่วยมารดาหลังคลอดเริ่มต้นการโอบกอดลูกเนื้อแนบเนื้อ											
3. ช่วยมารดาให้นมลูก/บีบนมอย่างถูกวิธีภายใน 2-6 ชั่วโมงหลังลูกเกิด											

ประเด็นการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	สรุป
4. ช่วยแนะนำ/กระตุ้นให้มารดาสังเกตสัญญาณหิวและให้นมลูกบ่อยครั้งความต้องการ											
5. อธิบายเหตุที่ไม่เสริมหน้า นมผสม หรืออาหารเหลวยกเว้นมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ในระยะแรกหลังเกิด											
6. อธิบายเหตุผลที่ไม่ให้นมขวด ดูดหัวนมยางหรือหัวนมหลอก											
2. ท่านทราบสาเหตุการตายของมารดาและทารกปริกำเนิดของโรงพยาบาลท่านหรือไม่ (Key : ระบุสาเหตุได้ถูกต้องตามสถิติข้อมูลของรพ. ถือว่า ทราบ)											
3. การฝึกอบรมประชุมวิชาการ											
3.1 ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านได้รับการอบรม / ประชุม ทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก หรือไม่เรื่องที่ท่านได้รับการอบรม / ประชุมทางวิชาการ ในเรื่องอะไรบ้าง ดังนี้ เกณฑ์ผ่าน : อย่างน้อย 1 คน ได้อบรม 1 ครั้ง ถือว่า ผ่าน											
1) โภชนาการ											
2) พัฒนาการเด็ก											
3) การดูแลสุขภาพช่องปากและฟัน											
4) ภาวะฉุกเฉินทางสูติกรรม											
5) การช่วยฟื้นคืนชีพแม่และเด็ก											
6) ไม่เคยได้รับการอบรม/ประชุมวิชาการในรอบปีที่ผ่านมา											
3.2 การฝึกอบรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เกณฑ์ผ่านการฝึกอบรม : ต้องผ่านข้อ 3.2.1 และ 3.2.2											
3.2.1 ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในประเด็น ดังต่อไปนี้ เกณฑ์ผ่าน : ผ่าน 1 ข้อ											
1. เคยได้รับความรู้และทักษะการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ก่อนมาปฏิบัติ เกณฑ์ผ่าน : อบรมภายใน 2 ปี											
2. เคยได้รับการอบรมฟื้นฟูความรู้และทักษะการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ระหว่างปฏิบัติงาน เกณฑ์ผ่าน : อบรมภายใน 2 ปี											
3. เคยได้รับการอบรมหลักสูตร BFHI 20 ชั่วโมง เกณฑ์ผ่าน : ภายใน 2 ปี											
4. ไม่เคยผ่านการอบรมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่											
3.2.2 ท่านเคยได้รับการพัฒนาสมรรถนะการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ภายใน 2 ปี เกณฑ์ผ่าน : ได้รับการพัฒนาสมรรถนะอย่างน้อย 2 เรื่อง											
1. ทักษะการฟังและการเรียนรู้											
2. การให้ข้อมูลและคำปรึกษา											
3. การอุ้ม การจัดทำทารกขณะแม่ให้นมลูก											
4. การสังเกตความถูกต้องของการอมดูดหัวนมและลานนม											
5. การให้แม่โอบกอดลูกเนื้อแนบเนื้อและดูดนมแม่ครั้งแรก											
6. การบีบนมแม่ด้วยมือ											
7. การป้อนนมแม่ที่บีบไว้ด้วยแก้ว											
8. การสังเกตสัญญาณหิวของลูกที่อยู่กับแม่											
9. การประเมินการลดของน้ำหนักแรกเกิด											
10. การประเมินหัวนม ลานนมและเต้านม											
11. อื่น ๆ											
4. ความรู้และทักษะในการช่วยเหลือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เกณฑ์ผ่าน : ผ่าน 8 ข้อขึ้นไป											
4.1 บอกประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อมารดา เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 3 ข้อ Key :											

ประเด็นการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	สรุป
1. มดลูกเข้าอู่เร็ว/ลดภาวะตกเลือดหลังคลอด											
2. น้ำหนักลดเร็วหลังคลอด											
3. คุมกำเนิด/ประจำเดือนมาช้า											
4. ลดโอกาสเป็นมะเร็ง เช่น มะเร็งเต้านม มะเร็งรังไข่											
5. ลดโอกาสเป็นโรคเบาหวาน											
6. อื่น ๆ											
4.2 บอกประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ต่อทารก เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 3 ข้อ Key :											
1. ลดโอกาสเกิดโรค/ภูมิแพ้											
2. มีภูมิคุ้มกันโรค											
3. ลดโรคติดเชื้อ เช่น โรคอุจจาระร่วง โรคปอดอักเสบ หรือโรคหูชั้นกลางอักเสบ											
4. ลดโรคอ้วน											
5. ช่วยเพิ่มการเจริญของสมอง/สติปัญญา											
6. ลดโอกาสเป็นโรคเบาหวาน											
7. อื่น ๆ											
4.3 อธิบายกลไกการเริ่มต้นโอบกอดเนื้อแนบเนื้อ ดุนนมแม่เร็วต่อการสร้างและหลั่งน้ำนม เกณฑ์ผ่าน: ตอบถูกอย่างน้อย 3 ข้อ Key :											
1. โอบกอดเนื้อแนบเนื้อภายใน 5 นาทีหลังลูกเกิด											
2. การกอด/การดุนนมส่งสัญญาณไปที่สมอง hypothalamus											
3. กระตุ้นต่อมใต้สมองส่วนหน้าหลัง prolactin											
4. prolactin ไปกระตุ้นเซลล์สร้างน้ำนมในต่อมสร้างน้ำนม											
5. กระตุ้นต่อมใต้สมองส่วนหลังหลั่ง oxytocin											
6. oxytocin กระตุ้นเซลล์กล้ามเนื้อให้บีบนมแม่ออกจากต่อมสร้างน้ำนม ลงสู่ท่อนมและไปถูกบีบให้หลังสุปากของลูก											
4.4 อธิบายหรือสอนแม่ที่อยู่กับลูกให้อุ้มลูกให้ดุนนมแม่จากเต้าอย่างถูกวิธี เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 5 ข้อ Key :											
1. ลูกนอนตะแคง คางชิดเต้านม จมูกตรงกับหัวนม											
2. ศีรษะสูงกว่าลำตัวเล็กน้อย ท้องลูกแนบชิดลำตัวของแม่											
3. หู หัวไหล่และสะโพกของลูกอยู่ในแนวเส้นตรง											
4. จมูกห่างจากเต้านมเล็กน้อยให้หายใจสะดวกขณะดุนนม											
5. อ้าปากกว้างเมื่อใช้หัวนมเขี่ยริมฝีปากล่างและจับลานนม											
6. ริมฝีปากล่างบานคลุมมิดลานนม เหลือด้านบนเล็กน้อย											
7. แก้มพอง เคลื่อนเป็นจังหวะพร้อมการดุนนม											
8. หัวนมถูกดึงลึกถึงเพดาน และแม่ไม่รู้สึกเจ็บหัวนม											
9. ดูดและกลืนเป็นจังหวะ 1:1 และได้ยินเสียงกลืนเมื่อน้ำนมไหลดี											
10. เต้านมนิ่มเมื่อนมไหลออกจากเต้าได้เต็มที่											
4.5 อธิบายลักษณะที่บ่งชี้ว่าลูกได้รับน้ำนมแม่อย่างเพียงพอ เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 4 ข้อ Key :											
1. ดุนนมอย่างช้า ๆ คลายมือที่เคยกำ และหันหน้าออกจากเต้า											
2. ผลอยหลับ สะอึกเมื่ออึ้มมาก											
3. ไม่ร้องกวน หลับนาน											

ประเด็นการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	สรุป
4. น้าหนักแรกเกิดลดไม่เกิน 6% ใน 2 - 3 วันแรกหลังเกิด											
5. ปัสสาวะอย่างน้อย 8 ครั้งใน 24 ชั่วโมง หลังอายุ 3 - 4 วัน											
6. ถ่ายขี้เทาครั้งแรกอายุ < 24 ชั่วโมง เปลี่ยนเป็นขี้เทา เมื่ออายุ 2 - 3 วัน และอุจจาระสีเหลืองเต็มที่เกิน 1 ครั้งต่อวัน ช่วงต้นสัปดาห์ที่ 2											
7. ลูกมีเยื่อเมือกปากชุ่มชื้น อารมณ์รดี ตอบสนองมากขึ้น											
4.6 อธิบาย/สาธิตวิธี/สอนแม่ให้บีบนมแม่ด้วยมืออย่างถูกวิธีจนนมแม่ไหลเกณฑ์ผ่าน: ตอบถูกอย่างน้อย 5 ข้อ Key :											
1. ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่และน้ำ											
2. มารดานั่งท่าสบาย ผ่อนคลาย ใกล้ลูก/ของใช้ของลูก											
3. ประคองเต้านมเป็นรูปตัวซี ให้มือหุ้มรอบเต้านมสะดวก											
4. วางนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ตรงข้ามกัน ตรงขอบนอกของลานนม หรือห่างจากหัวนม 3 - 4 เซนติเมตร											
5. นวดเบา ๆ บนท่อนม และกอดนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้เข้าหาอกของแม่อย่างนุ่มนวล แต่แรงพอที่จะกดกระตุ้นที่ท่อนม											
6. กดบีบนม 3 - 4 ครั้งในแต่ละจุด และเปลี่ยนจุดจนรอบลานนม ประมาณ 6-8 รอบต่อครั้ง											
7. ขณะบีบนมไม่รูดนิ้วเข้าหาลานนมและหัวนม											
8. มารดาโน้มตัวไปข้างหน้าเล็กน้อย เพื่อให้นมพุ่งใส่ปากขณะและไม่สัมผัสมือที่บีบนม											
4.7 อธิบาย/แนะนำวิธีให้มารดาให้นมลูกบ่อยครั้งตามต้องการ เกณฑ์ผ่าน: ตอบถูกอย่างน้อย 2 ข้อ Key :											
1. ไม่จัดตารางการให้นมแม่หรือกำหนดเวลาตามนาฬิกา											
2. ปลุกลูกให้ดูดนมแม่ ถ้านอนนานเกิน 2 - 3 ชั่วโมง											
3. คอยตอบสนองต่อสัญญาณหิวของลูกโดยเร็ว (เอามือใส่ปาก ขยับศีรษะหันหน้าหาเต้านม เลียริมฝีปาก อ้าปากกว้าง ดูดมือ/เสื้อผ้า) ไม่รอนหงุดหงิดถึงแขนขาหรือร้องไห้รุนแรง											
4.8 บอกสาเหตุที่มารดาน้ำนมน้อยหรือลูกแสดงอาการว่าได้รับน้ำนมแม่ไม่เพียงพอ เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 4 ข้อ Key :											
1. เริ่มต้นการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ครั้งแรกล่าช้ามาก											
2. ลูกอมดูดหัวนมและลานนมไม่ถูกต้อง											
3. ลูกไม่ได้ดูดนมแม่บ่อยครั้งตามต้องการ											
4. ลูกได้รับการเสริมนมผสมโดยไม่จำเป็น											
5. ปัญหาสุขภาพลูกที่รบกวนการดูดนม											
6. ทารกเกิดก่อนกำหนด หรือมีความพิการแต่กำเนิด											
7. การใช้หัวนมหลอก หรือป้อนด้วยหัวนมยางและขวดนม											
4.9 อธิบายข้อเสียจากการให้นมผสมหรือน้ำก่อน เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ให้สำเร็จ เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 4 ข้อ Key :											
1. เกิดความสับสนในการอมดูดหัวนมและลานนม											
2. เพิ่มโอกาสแม่เจ็บหัวนม/หัวนมแตก											
3. ลดการดูดนมบ่อยครั้งตามต้องการ											
4. นมแม่สร้างน้อยลง											
5. ลดโอกาสการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดี่ยวครบ 6 เดือน											
6. เพิ่มโอกาสเกิดโรคมะเร็ง											
7. อื่น ๆ											

ประเด็นการประเมิน

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	สรุป
4.10 อธิบายวิธีแก้ไขการเจ็บหัวนมหรือหัวนมแตก เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 5 ข้อ Key :											
1. ให้ลูกอมดูดหัวนมและลานนมให้ลึกเต็มที่											
2. ุ้มลูกให้กระชับกับลำตัวของแม่ เช่น ทำุ้มลูกฟุตบอล											
3. มารดาอยู่นิ่งเอนหลังไปด้านหลังเล็กน้อย											
4. ทาหัวนมด้วยนํ้านมแม่ที่บีบออกมาเล็กน้อย											
5. ให้ลูกดูดนมข้างที่เจ็บน้อยกว่าก่อนจนมี let down reflexหรือนํ้านมไหลจากเต้านมอีกข้างหนึ่ง											
6. ให้บีบนมออกจากเต้านมเล็กน้อยหลังดูดนมเสร็จ											
7. ให้มารดาหลีกเลี่ยงการใส่เสื้อผ้าที่รัดเต้านม											
8. อาจใช้หัวนมเทียม (Breast shell) เพื่อให้ระบายอากาศรอบหัวนมและหัวนมไม่สัมผัสกับเสื้อผ้า											
9. ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการรักษาหัวนมที่แตกรุนแรง											
4.11 อธิบายข้อมูลเกี่ยวกับการให้อาหารทารก การให้คำปรึกษา/สอนสาธิตแก่มารดาที่ไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 3 ข้อ Key :											
1. วิธีการให้อาหารทารก											
2. โอกาสเกิดอันตรายการไม่ได้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่											
3. วิธีเลือกซื้ออาหารทดแทนนมแม่และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง											
4. ความปลอดภัยในการเตรียม การให้อาหาร และการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์											
5. การสาธิตการเตรียมอาหารเช่น นมผสมต้องไม่รบกวนการตัดสินใจของมารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่											
4.12 เมื่อคุณแม่กลับบ้านหากมีปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สามารถเข้ารับการช่วยเหลือได้ที่ไหนบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 2 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 2 ข้อ = 0 Key :											
1. หอผู้ป่วยหลังคลอดที่จำหน่ายคุณแม่ลูก											
2. คลินิกติดตามทารกแรกเกิด											
3. คลินิกนมแม่											
4. คลินิกเด็กสุขภาพดี											
5. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล											
6. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)											
7. ชมรมนมแม่ในเครือข่ายโรงพยาบาล											
8. อาสาสมัครเพื่อนช่วยเพื่อน											
9. การเยี่ยมบ้านของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล											
10. กลุ่มเพื่อนที่ติดต่อขอความช่วยเหลือเร่งด่วนได้ เช่น line group											

มาตรฐานการนำองค์กร (Lead)

มาตรฐานการนำองค์กร (Lead) งานอนามัยแม่และเด็กกระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
1. นโยบาย				
1.1 มีกรอบแนวคิด นโยบายในการพัฒนางานอนามัยแม่และเด็ก และมีคณะกรรมการ / คณะทำงานที่มีการจัดระบบบริการงานอนามัยแม่และเด็กที่ได้มาตรฐานมีคุณภาพ	1.1 มีนโยบายงานอนามัยแม่และเด็ก ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาคณาภพบริการแม่และเด็ก นโยบายบันได 10 ชั้น พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ.2560 ชุมชนมีส่วนร่วมและผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นลายลักษณ์อักษรและให้นำมาแสดงให้ผู้ประเมินดู (ขอเอกสารนโยบาย/รายงานการประชุม)		3	
1.2 แจกนโยบายงานอนามัยแม่และเด็กให้บุคลากรหน่วยงานทราบโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง	1.2 สุ่มถามเจ้าหน้าที่ฯ ผู้ให้บริการ (จากANC, LR, PP, NS, WCC)แผนกละ 2-3 คน ถึงนโยบายงานอนามัยแม่และเด็ก นโยบายบันได 10 ชั้น พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ.2560 จากแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ มีการแจกนโยบายงานอนามัยแม่และเด็กให้บุคลากร หน่วยงานทราบโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง		1	
1.3 มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ / คณะทำงาน เพื่อพัฒนางานตามเป้าหมาย งานอนามัยแม่และเด็ก	1.3 ขอเอกสารคำสั่งและ /รายงานการประชุมฯ แต่ละครั้ง		1	
1.4 มีการกำหนดนโยบายงานอนามัยแม่และเด็ก ในคณะกรรมการพัฒนาคณาภพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)	1.4 พุดคุยกับ ผู้อำนวยการ หรือ รอง หัวหน้าแผนกหรือผู้ที่รับผิดชอบ		1	
1.5 มีการบูรณาการงานอนามัยแม่และเด็กในคณะกรรมการพัฒนาคณาภพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)	1.5 ขอคู่มือการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก		2	
1.6 มีการถ่ายทอดแนวทางสู่การปฏิบัติ	1.6 ขอคู่มือการประชุม รูปภาพ กิจกรรม และสรุปรายงานการประชุม		2	
1.7 มีกลไกการขับเคลื่อนงานอนามัยแม่และเด็ก โดย MCH Board	1.7 ขอคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ MCH Board และสรุปรายงานการประชุม		1	
1.8 ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์สากลว่าด้วยการตลาดอาหารทดแทนนมแม่และพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ.2560	1.8 ตรวจสอบเอกสารและสังเกตการณ์			
	1) ร.พ.ไม่รับบริจาคอาหารอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก		0.25	
	2) การจัดซื้ออาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ต้องแยกจากวิธีการจัดซื้อจากผลิตภัณฑ์อื่นๆ โดยร.พ.ไม่ซื้อราคาถูกน้อยกว่า 80% ของท้องตลาด (***)ตรวจสอบใบเสร็จพบว่ามีการจัดซื้ออาหารทารกและเด็กเล็กในราคาปกติ หรือมากกว่า 80% ของท้องตลาด)		0.5	
	3) ไม่มีโปสเตอร์หรือสิ่งสนับสนุนการให้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ขวดนม หัวนมหลอด		0.25	
	4) ไม่มีการจำหน่ายอาหารสำหรับทารกและอาหารสำหรับเด็กเล็กในหน่วยบริการและบริเวณที่สาธารณะของโรงพยาบาล (ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้ตามข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ต้องผ่านระบบการสั่งจ่ายรักษา)		0.5	
	5) ร.พ.ไม่อนุญาตให้แจก gift pack ที่มีอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ขวดนม หรือหัวนมแก่หญิงตั้งครรภ์ และแม่และครอบครัวของทารกและเด็กเล็ก		0.25	
	6) โรงพยาบาลไม่รับบริจาคสิ่งของ อุปกรณ์ที่มีชื่อ ตรา หรือสัญลักษณ์ที่สื่อให้เห็นว่าเป็นอาหารสำหรับทารกหรืออาหารสำหรับเด็กเล็ก		0.25	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
1.9 มีการจัดระบบบริการคุณภาพแผนกฝากครรภ์ ห้องคลอด หลังคลอด หออภิบาลเด็กทารกแรกเกิด คลินิกเด็กสุขภาพดี	1.9 มี Flow chart บริการฝากครรภ์, ห้องคลอด, หลังคลอด, หออภิบาลเด็กทารกแรกเกิด, คลินิกเด็กสุขภาพดี ขอดูCPG/ ขั้นตอน/แนวทางการบริการแต่ละแผนกและการนำมาใช้		1	
1.10 มีระบบเครือข่ายในการดูแล กำกับ ติดตาม ดูแลหญิงตั้งครรภ์ มารดาหลังคลอดและทารก การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ พัฒนาการ เด็กจากโรงพยาบาล, PCU, รพ.สต., อสม.	1.10 ขอดูทะเบียนrefer /สรุปการติดตาม /การวิเคราะห์ข้อมูล การส่งต่อ /แนวทางแก้ปัญหาและมีการส่งต่อระหว่างโรงพยาบาลกับโรงพยาบาลในทุกระดับ /PCU รพ.สต. และอสม.		3	
1.11 จัดให้มีสถานที่สำหรับให้นมแม่ที่เหมาะสม	- มีห้องหรือมุมให้นมแม่		1	
	- สามารถเข้าถึงได้ง่าย		1	
1.12 มีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก เช่น การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ Milk code การส่งเสริมการเจริญเติบโต	1.12 ขอดูรายงานการประชุม / แผนการแก้ไขปัญหาทางอนามัยแม่และเด็ก /ปรับปรุงคุณภาพห้องตรวจ และการให้บริการ (กิจกรรมการบริการ สถานที่ คน อุปกรณ์)		1	
1.13 โรงพยาบาลมีมาตรการ/กลยุทธ์ในการลด การตายของมารดาจากภาวะตกเลือดหลังคลอด, ความดันโลหิตสูง, การตายทารกปริกำเนิด, ลดภาวะขาดออกซิเจนในทารกแรกเกิด, ลดทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อย ทั้ง preterm/ IUGR, การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และพัฒนาการเด็กสมวัย	1.13 มีมาตรการ/กลยุทธ์ในการลดการตายของมารดา ดังนี้ - มีการทบทวนการตายของมารดาและทารกปริกำเนิด - มีระบบรายงานการตายของมารดาและทารกปริกำเนิด		2	
2. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร				
2.1 มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อการปรับปรุงคุณภาพบริการงานอนามัยแม่และเด็ก	2.1 ข้อกำหนดการอบรม แผนพัฒนาบุคลากร รูปภาพ กิจกรรม และรายงานสรุปผลการอบรม แผนการสอนและหลักสูตรระดับต่างๆ อย่างน้อยต้องมีการอบรม ดังนี้ - เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ 20 ชั่วโมง - การอบรมและการซ่อมช่วยฟื้นคืนชีพทั้งมารดาและทารก (อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง) โดยร้อยละ 80 ของเจ้าหน้าที่ผ่านการอบรม - มีการจำลองสถานการณ์ภาวะฉุกเฉินทางสูติกรรม ได้แก่ ชัก, ตกเลือด, ดิดไหล่, prolapsed cord, cardiac arrest		3	
2.2 มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานพัฒนางานอนามัยแม่และเด็กที่ชัดเจน	2.2 ขอดูแผนการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก		1	
2.3 มีผู้ให้การปรึกษางานอนามัยแม่และเด็กของโรงพยาบาล (อาจไม่จำเป็นต้องเป็นทีม แต่มีบุคคลให้การปรึกษาแต่ละกลุ่มงาน)	2.3 ขอดูเอกสาร/คำสั่งแต่งตั้งทีมวิชาการหรือทีมแก้ไขปัญหาแม่และเด็ก หรือทีมเจรจาไกล่เกลี่ย/ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา (ให้คำปรึกษาเรื่อง teenage pregnancy, unwanted pregnancy, HIV, Down syndrome, Thalassmia ทีมไกล่เกลี่ย)		1	
3. ข้อมูลและสถานการณ์อนามัยแม่และเด็ก				
3.1 เก็บข้อมูลและประชุมเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับงานอนามัยแม่และเด็กของโรงพยาบาล ตัวอย่างข้อมูลสถานการณ์อนามัยแม่และเด็ก - ANC เมื่ออายุครรภ์ ≤ 12 สัปดาห์ - ความครอบคลุมของการให้วัคซีนหญิงตั้งครรภ์ และกลุ่มเด็กปฐมวัย - Birth Asphyxia 25:1000 LB - Low Birth Weight ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 - เด็ก 0-5 ปี มีส่วนสูงระดับดี และรูปร่างสมส่วน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 51 - Exclusive Breast Feeding - อัตราส่วนมารดาตาย - มีการจ่ายยาเม็ดไอโอดีน โฟเลต และธาตุเหล็กในหญิงตั้งครรภ์ - มีการจ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กสำหรับเด็ก 6 เดือน - 5 ปี	3.1 มีแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลแบบรายงานการตายของมารดา (MDR-65), แบบรายงานการคลอด การป่วย การตายของมารดาและทารก หรืออื่นๆ เช่นรายงานเฉพาะกิจฯ รายงานสถานการณ์อนามัยแม่และเด็ก - ขอดูรายงานสถานะการณ์งานอนามัยแม่และเด็กของโรงพยาบาลปีก่อนหน้าประเมิน 1 ปี และปีปัจจุบัน พร้อมทั้งสอบถามปัจจัยแห่งความสำเร็จ สาเหตุของปัญหา แผนในการแก้ไขปัญหาและแนวทางในการพัฒนาระบบการให้บริการ โดยมีการเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังว่ามีแนวโน้มลดลงหรือไม่ - ข้อมูลให้แยกเป็นผู้รับบริการภายในจังหวัด/ต่างจังหวัด หากเป็นผู้รับบริการภายในจังหวัดเดียวกันไม่ต้องแยกข้อมูลแม่จะมี case ส่งต่อจากพื้นที่อำเภออื่นก็ตาม ให้ใช้ข้อมูล CUP / Zone ในการนำเสนอหากเป็น รพศ. รพท. ให้ใช้ข้อมูลของจังหวัด/ข้อมูลของ รพ.เอง		2	
3.2 วิเคราะห์สถานการณ์หาสาเหตุ วางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหาและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล/ระดับจังหวัด/ระดับเขต อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	3.2 มีข้อมูลงานอนามัยแม่และเด็ก, รายงานการแก้ไขปัญหาแต่ละแผนก, มีรายงานการประชุม MCH board ในการแก้ไขปัญหา		3	
* ผู้บริหารต้องผ่านเกณฑ์ 80%	รวม		32	
ของทั้งหมด	คิดเป็นร้อยละ			

มาตรฐานบริการฝากครรภ์คุณภาพ (ANC)

มาตรฐานบริการฝากครรภ์คุณภาพ (ANC) งานอนามัยแม่และเด็กกระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
1. นโยบาย				
1. มีกรอบแนวคิด นโยบาย เป้าหมาย และการพัฒนาบริการฝากครรภ์คุณภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงที่นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร	1.มีนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาบริการฝากครรภ์ที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงเป็นลายลักษณ์อักษร วัตถุประสงค์ไว้ที่บริเวณคลินิกฝากครรภ์ /บริเวณที่ต้องสื่อสารกับผู้รับบริการโดยตรง (มีปิดประกาศ ถือว่าผ่าน ผ่าน=1 ไม่ผ่าน= 0)		2	
2. สถานที่ อุปกรณ์ และบุคลากรผู้ให้บริการ				
2.1 สถานที่ ห้องแยกเป็นสัดส่วน	- สำรวจสถานที่ให้บริการ/สังเกตและซักถามการให้บริการกับเจ้าหน้าที่ สถานที่ห้องบริการแยกเป็นสัดส่วน		1	
2.2 อุปกรณ์ การให้บริการ เครื่องชั่งน้ำหนัก วัดสวนสูง เครื่องวัดความดันแบบปรอท (ใช้สำหรับผู้ที่มีประวัติความดันโลหิตสูง) หูฟัง สายวัดมดลูก	- มีอุปกรณ์ครบและมีพร้อมใช้ (หญิงตั้งครรภ์เสี่ยงสูงควรวัดความดันโลหิตด้วยเครื่องวัดความดันแบบปรอท)		1	
	- มี Electronic fetal monitoring (EFM) ที่สามารถใช้ร่วมกับคลินิกอื่นได้		1	
	- มี Ultrasound ที่สามารถใช้ร่วมกับคลินิกอื่นได้		1	
3. สัดส่วนผู้ให้บริการ/ผู้รับบริการ ไม่เกิน 1:20	3.1 ซักถามเจ้าหน้าที่ และตรวจสอบจากทะเบียนการให้บริการฝากครรภ์ (รายใหม่.....คน/วัน รายเก่า.....คน/วัน ผู้ให้บริการแพทย์ / พยาบาล...../.....คน) สัดส่วนผู้ให้บริการต่อผู้รับบริการ = ... /คน		1	
4. ผู้ให้บริการมีความรู้ที่เหมาะสมเพียงพอสำหรับการให้บริการฝากครรภ์อย่างมีคุณภาพ (จากการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการที่คลินิกฝากครรภ์ สรุปความรู้ของผู้ให้บริการ)				
4.1. การตรวจอัลตราซาวด์/ทราบประโยชน์ของการอัลตราซาวด์หรือไม่ Key : ทราบอายุครรภ์/ความผิดปกติของทารก/ครรภ์แฝด	สอบถามเจ้าหน้าที่		1	
4.2 การตรวจ Multiple dipstick Key : ทราบการติดเชื้อในระบบทางเดินปัสสาวะ	สอบถามเจ้าหน้าที่		1	
4.3 อัตราการเพิ่มน้ำหนักของมารดาขณะตั้งครรภ์ Key : อัตราการเพิ่มน้ำหนักขึ้นกับดัชนีมวลกายของมารดาก่อนตั้งครรภ์ ได้แก่ - ภาวะน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ - ภาวะน้ำหนักปกติ - ภาวะน้ำหนักเกินเกณฑ์	สอบถามเจ้าหน้าที่		2	
5. กระบวนการให้ความรู้แก่หญิงตั้งครรภ์ครบถ้วนในโรงเรียนพ่อแม่ อย่างน้อย 2 ครั้ง				
5.1 สังเกตสถานที่ที่ใช้เป็นโรงเรียนพ่อแม่ ต้องแยกเป็นสัดส่วน	- มีการแบ่งสถานที่สำหรับการเรียนการสอนโรงเรียนพ่อแม่เป็นสัดส่วน (ห้อง /มุม)		1	
5.2 มีอุปกรณ์แผนการสอน/สื่อการสอน ครบตามเรื่องที่กำหนด 6 เรื่อง พร้อมใช้และสามารถสาธิตได้	- ดูอุปกรณ์และสื่อตามที่กำหนด 6 เรื่อง		1	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)
	1. การใช้สมุดบันทึกสุขภาพ			
	2. อาหารแม่เพื่อลูกในครรภ์			
	3. ดูแลตนเองและเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนของมารดาขณะตั้งครรภ์			
	4. การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่			
	5. ท้นตะสุขภาพแม่เพื่อลูก			
	6. การเฝ้าระวังการเจริญเติบโตและการส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้วยเครื่องมือ DSPM			
5.3 มีรูปแบบการให้ความรู้ที่หญิงตั้งครรภ์และครอบครัวแบบมีส่วนร่วม (PBL) พร้อมสาธิต	- เจ้าหน้าที่สามารถอธิบายขั้นตอน วิธีการ ถ่ายทอดความรู้ได้		1	
5.4 มีการประเมินผลหลังการเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ - ประเมินความรู้ และ ประเมินความพึงพอใจ	- มีสรุปรายงาน/ วิเคราะห์ ของการสอนโรงเรียนพ่อแม่		0.5	
5.5 สาธิตการจัดโรงเรียนพ่อแม่			0.5	
5.6 อัตราการเข้าร่วมของสามี และ ญาติ มากกว่าร้อยละ 50			1	
5.7 อัตราการเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ของหญิงตั้งครรภ์อย่างน้อย 1 ครั้ง ร้อยละ 80 >80=1 >50=.5 >.3=.25	ในกรณีที่ไม่สามารถเข้าร่วมในห้องเรียนพ่อแม่สามารถเข้าช่องทางการให้ความรู้อื่น ๆ เช่น Application Pink Book, 9 อย่างเพื่อสร้างลูก, khunlook, Savemom หรือช่องทางของหน่วยบริการที่จัดทำในโรงพยาบาล		1	
5.8 ความรู้หญิงตั้งครรภ์ เกณฑ์ : ผ่าน 4 ใน 5 คน/ผ่าน 8 ใน 10 คน ถือว่าผ่านเกณฑ์ >80=1 >50=.5 >.3=.25	สุ่มถามหญิงมีครรภ์ที่มารับบริการ รพศ./รพท. จำนวน 10 คน รพช. 5 คน		1	
5.9 มีการเตรียมความพร้อมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (3ก)				
5.9.1 มีแผนการสอน/เอกสารเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ 3ก1 มี 12 ข้อ=1 มีมากกว่า 8 ข้อ = 0.5	มีแผนการสอน/เอกสารอย่างน้อย 6 เรื่อง = ผ่าน		2	
	1. ประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่			
	2. ความสำคัญของการให้ลูกได้กินนมแม่อย่างเดียว 6 เดือน			
	3. ความเสี่ยงของการให้ลูกกินนมผสม/อาหารอื่นๆ ก่อน 6 เดือนแรกของชีวิต			
	4. ความสำคัญของการโอบกอดเนื้อแนบเนื้อในช่วงแรกหลังเกิด			
	5. ความสำคัญของการเริ่มต้นการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่			
	6. ความสำคัญของการให้แม่ลูกอยู่ด้วยกันตลอด 24 ชั่วโมง/วัน			
	7. ทำอุ้มและการอมหัวนม			
	8. การสังเกตสัญญาณหิวของลูก			
	9. สรีระของเต้านม /กลไกการสร้างและหลั่งน้ำนม			
	10. ความสำคัญของการดูดเร็ว/ดูดบ่อย/ดูดถูกวิธี/ให้ลูกดูดนมแม่ทุกครั้งที่ต้องการ			
	11. การสร้างน้ำนมให้พอเพียงแก่ความต้องการของลูก			
	12. พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560			

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
5.9.2 มีทะเบียนการสอนเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ /สรุปรายงาน ภาพกิจกรรม 3ก2	มีทะเบียนหรือรายงานการสอน หรือมีภาพกิจกรรม ถือว่าผ่าน		1	
6. การให้บริการฝากครรภ์ในสถานบริการ				
6.1 ชักประวัติและบันทึกในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก พร้อมลงทะเบียนการฝากครรภ์	ถ้ามีหลักฐานการบันทึกและลงทะเบียนถือว่าผ่าน		1	
6.2 มีการตรวจร่างกายทั่วไป ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และวัดความดันโลหิต	ถ้ามีหลักฐานการบันทึกในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก ถือว่าผ่าน		1	
6.3 มีมาตรฐานการตรวจ และประเมินอายุครรภ์	มีการใช้กราฟในการประเมินอายุครรภ์สัมพันธ์กับขนาดมดลูก		1	
6.4 มีการให้คำปรึกษาการตรวจทางห้องปฏิบัติการในขณะมาฝากครรภ์ตามชุดสิทธิประโยชน์ พร้อมทั้งให้แจ้งผลแก่หญิงตั้งครรภ์/สามี ในหัวข้อต่อไปนี้ ภาวะโลหิตจาง (CBC) , blood gr, Rh, HIV, VDRL, HBsAg, ธารัสซีเมีย, กลุ่มอาการดาวน์, บีสสาวะ / Albumin / Sugar / Multiple dipstick	ถ้ามีหลักฐานการบันทึกในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก ถือว่าผ่าน		1	
6.5 หญิงตั้งครรภ์ที่สัมผัสพิษได้ พบแพทย์ 1 ครั้ง ในครรภ์ปกติ			1	
6.6 มีระบบบริการคลินิก High risk หญิงตั้งครรภ์เสี่ยงเป็นไปตามมาตรฐาน				
6.6.1. มีการประเมินภาวะเสี่ยงของหญิงตั้งครรภ์ โดยใช้เกณฑ์เสี่ยง	ขอดูในสมุดบันทึกสุขภาพฯ		1	
6.6.2 มีแนวทางการรักษา ดูแล และส่งต่อตามแนวทางของพื้นที่ที่สอดคล้องกับราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์	ขอดูคู่มือ แนวทาง		2	
6.6.3 หญิงตั้งครรภ์มีความรู้ในการดูแลตนเอง และทราบอาการผิดปกติที่ต้องมาโรงพยาบาล			1	
7. การประเมินความครอบคลุมของการได้รับบริการ	สัมภาษณ์ ตรวจสอบ การบันทึกในสมุดสุขภาพแม่และเด็ก			
7.1.1 ตรวจ Multiple dipstick หรือ urine culture	อย่างน้อย 1 ครั้ง ร้อยละ 80		1	
7.1.2 อัลตราซาวนด์ ต้องมีการยินยอมจากผู้รับบริการ	< 60% (0 คะแนน), 60% - 69% (0.25 คะแนน), 70% - 79% (0.5 คะแนน), ≥ 80% (1 คะแนน)		1	
7.1.3 การให้คำปรึกษา	10 - 20% (0.25 คะแนน) 21-30% = 0.5 > 30% = 1		1	
7.1.4 การประเมินสุขภาพจิตหญิงตั้งครรภ์ทุกครั้งเมื่อมาฝากครรภ์ (หญิงตั้งครรภ์ประเมินตนเอง)			1	
7.1.5 มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ - บาดทะยัก (dT) วัคซีนไขหวัดใหญ่ วัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 และอื่น ๆ ตามมาตรฐานในหญิงตั้งครรภ์	- รพ.ใช้วัคซีนตามมาตรฐานในหญิงตั้งครรภ์ ในการบริการฯ		1	
	- หญิงตั้งครรภ์สามารถอธิบายความสำคัญการฉีดวัคซีนได้		1	
7.1.6 มีการตรวจเต้านม - หัวนม และให้คำแนะนำการดูแล			1	

ผู้รับบริการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
7.1.7 มีบริการตรวจสุขภาพช่องปากและรักษาหรือส่งต่อเมื่อพบปัญหา	- ได้รับการตรวจช่องปากอย่างน้อย 1 ครั้ง - ได้รับการรักษาหรือส่งต่อทุกราย		1	
7.1.8 มอบสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก และมีการบันทึกข้อมูลพร้อมอธิบายการใช้สมุดฯ แก่ผู้รับบริการ			1	
8. การให้บริการด้านโภชนาการสำหรับหญิงตั้งครรภ์				
8.1 มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการให้คำแนะนำ/คำปรึกษาเกี่ยวกับโภชนาการและการบริโภคอาหารให้แก่หญิงตั้งครรภ์เป็นรายบุคคล			1	
8.2 มีการประเมินภาวะโภชนาการแจ้งผลการประเมิน และอธิบายแนวโน้มนำการเพิ่มน้ำหนักที่เหมาะสม			1	
8.3 มีบริการให้คำแนะนำในการปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขพฤติกรรมบริโภคอาหารในหญิงตั้งครรภ์ที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ / เกินเกณฑ์			1	
8.4 มีกลยุทธ์/แนวทางการแก้ไขปัญหาโภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนและให้บริการเป็นรายบุคคล			1	
8.5 มีการจ่ายยาเสริมวิตามินและแร่ธาตุแก่หญิงตั้งครรภ์ และคำแนะนำ	ขอดูทะเบียนการจ่ายยา และสอบถามการให้ยาแก่ผู้รับบริการ			
- วิตามินเสริมธาตุเหล็ก			0.25	
- Folic acid			0.25	
- ยาเม็ดเสริมไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์ตลอดการตั้งครรภ์			0.25	
- แคลเซียม			0.25	
9. การดำเนินงานเชิงรุกในชุมชน				
9.1 มีการจัดบริการฝากครรภ์เคลื่อนที่ในกลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงยาก	มีการจัดกิจกรรมบริการฝากครรภ์แบบเคลื่อนที่ สรุปรายงาน / ภาพกิจกรรม			
9.2 มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ / ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานเชิงรุกในชุมชนเพื่อการแก้ไขปัญหาการมาฝากครรภ์ช้าและการฝากครรภ์ไม่ครบ	มีการจัดกิจกรรมกิจกรรมรณรงค์/ประชาสัมพันธ์ สรุปรายงาน / ภาพกิจกรรม		1	
9.3 มีข้อมูลกลุ่มเป้าหมายคู่สมรสใหม่เพื่อการรณรงค์การเตรียมพร้อมก่อนการตั้งครรภ์ในชุมชน	มีการสำรวจทะเบียนคู่สมรสใหม่			
9.4 มีนวัตกรรมการฝากครรภ์ในรูปแบบเชิงรุกในกลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงยาก	Best practice		1	
9.5 สร้างภาคีเครือข่ายการฝากครรภ์เชิงรุก และมีระบบการติดตามกลุ่มเป้าหมายโดยใช้กลไกของ อสม.หรืออื่น ๆ ในชุมชน			1	
10. ข้อมูลและสถานการณ์อนามัยแม่และเด็ก				

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
10.1 มีแบบฟอร์มการเก็บข้อมูล เช่น ANCคุณภาพ จากรายงาน 43 แฟ้ม	มีการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อดูผลสำเร็จของการพัฒนาบริการฝากครรภ์ที่สอดคล้องกับปัญหาของพื้นที่ เช่น 1. อัตราการตั้งครรภ์เสี่ยงจำแนกตามสาเหตุ 2. อัตราการฝากครรภ์ครั้งแรกเมื่ออายุครรภ์ ≤ 12 สัปดาห์ 3. อัตราการฝากครรภ์คุณภาพตามเกณฑ์ 4. อัตราหญิงตั้งครรภ์ได้รับความรู้ในโรงเรียนพ่อแม่ 5. อัตราการมีส่วนร่วมของสามี/ครอบครัวในโรงเรียนพ่อแม่ 6. อัตราภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์ 7. อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนระหว่างตั้งครรภ์ - PIH/ PPH - GDM 8. อัตราทารกแรกเกิดมีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม - LBW - Preterm - IUGR (small for gestational age) 9. อัตราการคลอดก่อนกำหนด (Preterm) 10. อัตราการเสียชีวิตของทารกขณะอยู่ในครรภ์ (Dead fetus in utero) 11. อัตราการตายมารดาและทารก		2	
10.2 มีการนำข้อมูลหรือตัวชี้วัดสำคัญของหน่วยงานมาใช้เฝ้าระวังหรือวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนา	มีการวางแผนเพื่อแก้ไขปรับปรุง (CQI) ตามปัญหาที่พบอย่างต่อเนื่อง		2	
	รวม		51	
	คิดเป็นร้อยละ			

แบบสัมภาษณ์หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ 32 สัปดาห์ขึ้นไป

(รพศ./รพท. รพ.ละ 10 คน ตอบได้ 8 ใน 10 คนถือว่าผ่าน, รพช.5คน ตอบได้ 4 ใน 5 คน ถือว่าผ่าน)

ประเด็นการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	สรุป
1. สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กใช้ทำอะไร มีประโยชน์อะไร Key : เป็นคู่มือดูแลสุขภาพ / ใช้บันทึกสุขภาพมารดาและทารก											
2. ท่านได้รับการบริการ / ความรู้ในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่ (แต่ละข้อให้เป็นคำถามปลายเปิด) Key : เป็นคู่มือดูแลสุขภาพ / ใช้บันทึกสุขภาพมารดาและทารก											
2.1 ความสำคัญของการฝากครรภ์ท่านเข้าใจอย่างไร Key: ฝากวันที่ที่รู้ว่าจะตั้งครรภ์ และฝากครรภ์ตามนัดต่อเนื่อง											
2.2 ท่านทราบหรือไม่ว่าน้ำหนักของท่านอยู่ในเกณฑ์ใด Key: ปกติ น้อยกว่าเกณฑ์ มากกว่าเกณฑ์ โดยดูจากกราฟโภชนาการหญิงตั้งครรภ์ หรือได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข											
2.3 ความสำคัญของการรับประทานยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก Key :ป้องกันภาวะเลือดจางในมารดา ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางสมองเด็ก											
2.4 สารไอโอดีนมีความสำคัญอย่างไร Key : ป้องกันโรคพร่องธัยรอยด์ ฮอร์โมนในทารกที่เกิดจากมารดาขาดสารไอโอดีน โรคเอ๋อ											
2.5 ท่านเข้าใจว่าโรคธาลัสซีเมีย เป็นอย่างไร Key : เป็นโรคซีด ถ่ายทอดทางพันธุกรรม ถ้าพ่อ / แม่เป็นโรค หรือเป็นพาหะ ลูกที่เกิดมีโอกาสเป็นโรคได้ทราบได้จากการเจาะเลือดพ่อและแม่ตรวจ											
2.6 ท่านรู้ถึงวิธีป้องกัน HIV จากแม่สู่ลูกอย่างไร Key: ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง รับประทานยาต้านไวรัสตามแพทย์สั่งทั้งแม่และลูกเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อจากแม่สู่ลูก งดการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (ตอบได้ข้อใดข้อหนึ่งถือว่าผ่าน)											
2.7 การนับลูกดิ้น ควรนับตั้งแต่อายุครรภ์เท่าไรและนับอย่างไร เพื่อลดโอกาสทารกเสียชีวิต Key : การนับลูกดิ้นวิธีใดวิธีหนึ่ง เมื่ออายุครรภ์ 32 สัปดาห์ขึ้นไปทุกวันหลังอาหาร ลูกดิ้นอย่างน้อย 3 ครั้ง/ชั่วโมงหลังอาหารแต่ละมื้อ หรือดิ้นอย่างน้อย 10 ครั้ง/วัน ถ้าดิ้นน้อยกว่านี้ต้องพบเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทันที											
2.8 วิเคราะห์สุขภาพจิต ด้วยตนเอง ตามสมุดบันทึกสุขภาพหรือไม่ Key : ได้ทำถือว่าผ่าน ต้องทำทุกครั้งที่มาฝากครรภ์ ทราบสภาพสุขภาพจิต											
2.9 ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากเมื่อฝากครรภ์หรือไม่ Key : ได้รับการตรวจและคำแนะนำถือว่าได้ ตรวจฟันผุปกติได้รับการรักษาหรือส่งต่อ											
2.10 ได้รับการสอนเรื่องการออกกำลังกายหรือการบริหารร่างกายในหญิงตั้งครรภ์หรือไม่ ถ้าได้ ลองสาธิตสัก 2 ท่า Key : การอบอุ่นร่างกาย การบริหารเพิ่มความแข็งแรงของแขน สะโพก หน้าท้อง และอุ้งเชิงกราน เทคนิคการผ่อนคลายอาการเจ็บท้องคลอด											
สรุปรวม : ข้อ 2.1 - 2.10 หญิงตั้งครรภ์บอกได้ 8 ข้อใน 10 ข้อ จึงถือว่าผ่าน (จำนวนข้อที่ตอบถูก) เกณฑ์ผ่าน : 1 = ผ่าน 0 = ไม่ผ่าน											
3. อาการหรือภาวะเสี่ยงที่ต้องไปพบแพทย์มีอะไรบ้าง (ไม่ถามนำ) Key :											
- แสบท้องมากกว่าปกติ											
- ปวดท้อง											
- ลูกดิ้นน้อย / ไม่ดิ้น											
- เหนื่อยมากกว่าปกติ ใจสั่น											
- บวม											
- มีเลือด/ น้ำไหลออกทางช่องคลอด											
- ไข้สูง											
- ปวดศีรษะ ตาพร่า ชัก											
สรุป : บอกได้อย่างน้อย 4 อาการ ถือว่าผ่าน											

ประเด็นการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	สรุป
4. หญิงตั้งครรภ์ทราบช่องทางที่จะติดต่อเจ้าหน้าที่ตลอด 24 ชม.											
5. โรงเรียนพ่อแม่											
5.1 สามี/ญาติ ได้รับการบริการสอนเป็นกลุ่มอย่างน้อย 1 ครั้ง ในขณะตั้งครรภ์ เมื่ออายุครรภ์ 28 สัปดาห์ขึ้นไป											
5.2 หญิงตั้งครรภ์ ได้รับการบริการสอนเป็นกลุ่มอย่างน้อย 1 ครั้ง ในขณะตั้งครรภ์ เมื่ออายุครรภ์ 28 สัปดาห์ขึ้นไป ในกรณีที่ไม่สามารถเข้าร่วมในห้องเรียน พ่อแม่สามารถเข้าช่องทางการให้ความรู้อื่น ๆ เช่น Application Pink Book, 9 ย่างเพื่อสร้างลูก, khunlook, Savemom หรือช่องทางของหน่วยบริการที่จัดทำในโรงพยาบาล											
6. ได้รับทราบผลการตรวจเลือด/ปัสสาวะและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ (ให้ถกถามนำได้)											
- ภาวะซีด (Hct / CBC)											
- VDRL											
- ตรวจปัสสาวะ											
- ธารัสซีเมีย/ กลุ่มอาการดาวน์											
- เอ็ดส์											
- ไวรัสตับอักเสบบี											
- Blood Group ,Rh.											
สรุป : ต้องทราบผลการตรวจทุกข้อ จึงถือว่าผ่าน											
7. ท่านได้รับวิตามินเสริมและคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่หรือไม่											
7.1 วิตามินเสริมธาตุเหล็ก											
7.2 Folic acid											
7.3 ยาเม็ดเสริมไอโอดีน											
7.4 แคลเซียม											
8. ขณะตั้งครรภ์ท่านได้ฉีดวัคซีนดังต่อไปนี้ หรือไม่											
8.1 วัคซีนป้องกันบาดทะยัก Key : ถ้าท้องแรกไม่เคยฉีดเลยต้องฉีด 0 ,1, 6 เดือน ฉีดครบ 3 เข็ม ภายใน 10 ปีไม่ต้องฉีดอีก											
8.2 วัคซีนไขหวัดใหญ่ Key : ฉีดเมื่ออายุครรภ์มากกว่า 16 สัปดาห์											
8.3 วัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 Key : ได้รับการฉีดวัคซีนโควิด 19											
8.4 หญิงตั้งครรภ์สามารถอธิบายความสำคัญการฉีดวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ - บาดทะยัก (dT) วัคซีนไขหวัดใหญ่ และวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 ได้											
สรุป : คะแนนจาก 8.1 – 8.3											
9. ท่านได้พบแพทย์อย่างน้อย 1 ครั้ง ขณะตั้งครรภ์หรือไม่											
10. ท่านได้รับการตรวจ และแก้ไขเต้านม หัวนมหรือไม่											
11. การฝากครรภ์ตาม WHO											
11.1 ท่านได้รับการตรวจอัลตราซาวนด์/ทราบประโยชน์ของการอัลตราซาวนด์หรือไม่											
11.2 ท่านได้รับการตรวจ Multiple dipstick หรือ urine culture											
12. เจาะเลือดพร้อมสามี หรือไม่											
13. มีการแจ้งและอธิบายผลการประเมินทั้งภาวะโภชนาการ และอธิบายแนวโน้มน้ำหนักที่เพิ่มน้ำหนักที่เหมาะสม หรือไม่											
14. มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการให้คำแนะนำ/ คำปรึกษาเกี่ยวกับโภชนาการและการบริโภคอาหารให้แก่หญิงตั้งครรภ์เป็นรายบุคคล											
15. คุณเคยได้รับการให้สุขศึกษาหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระยะฝากครรภ์ในหัวข้อใดบ้าง ?											

ประเด็นการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	สรุป
1. ประโยชน์การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่											
2. การอุ้มลูก จัดท่าลูกให้ดูดนมแม่ถูกวิธี											
3. เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวช่วงอายุ 0 - 6 เดือน											
4. ความสำคัญของการโอบกอดลูกเนื้อแนบเนื้อ											
5. ความสำคัญของการให้ลูกหลังเกิดอยู่กับแม่											
6. การให้นมลูกบ่อยครั้งตามต้องการ											
สรุป : ตอบถูกอย่างน้อย 2 ข้อ ถือว่า ผ่าน											
16. ท่านเคยได้รับของแจกจากบริษัทนมหรือไม่ ไม่ว่าจะได้จากตัวแทนบริษัท โดยตรงหรือได้จากเจ้าหน้าที่ (เช่นกระเป๋ เอกสาร ของขวัญ ของใช้ ตัวอย่างนมผสม ขวดนมหรือจุกนม) เกณฑ์ผ่าน : 1 = ไม่เคยได้รับ ถือว่า ผ่าน 0 = เคยได้รับ ถือว่า ไม่ผ่าน											

มาตรฐานบริการห้องคลอดคุณภาพ (LR)

มาตรฐานบริการห้องคลอดคุณภาพ (LR) งานอนามัยแม่และเด็กกระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
บริการคลอดตามมาตรฐาน ผู้รับสัมภาษณ์ : ผู้ดูแลการคลอด (สูติแพทย์, พยาบาล)				
1. มีกรอบแนวคิด แนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และการพัฒนาบริการห้องคลอดคุณภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงเป็นลายลักษณ์อักษร	มีนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาห้องคลอดที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงเป็นลายลักษณ์อักษร		2	
2. บันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มมาตรฐาน admission record (กรมการแพทย์)	ตรวจสอบจากแนวทางปฏิบัติ และเวชระเบียน		1	
3. การประเมินภาวะเสี่ยงโดยใช้ Admission test โดย EFM หรือ Sound provoked fetal movement (ตรวจสอบจาก แนวทางปฏิบัติ และ CPG และ medicol)	3.1 เกณฑ์การประเมินและมีการปฏิบัติตามเกณฑ์การอ่าน EFM		1	
	3.2 มีแนวทางการดูแลกลุ่มเสี่ยงตาม admission record และปฏิบัติตามแนวทางมาตรฐาน		2	
	3.3 มีระบบการประเมินว่าทารกในครรภ์สามารถคลอดได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ (ประเมินเชิงกรานและหรือช่องทางคลอด/ส่วนนำของทารกในครรภ์ ขนาดของมดลูก รวมถึงการใช้หัตถการในการช่วยคลอดอย่างปลอดภัย)		1	
	3.4 แปลผล intrapartum EFM ตามแบบประเมิน EFM ที่กำหนด (ตรวจสอบจากแนวทางปฏิบัติ และเวชระเบียน)		1	
4. ให้การบริการถูกต้องตาม check list guideline /CPG/Flow chart	ตรวจสอบจากแนวทางปฏิบัติ/guideline /CPG /Flow chart แนวทางการดูแลในขณะคลอดของมารดาและทารก		1	
5. การใช้กราฟดูแลการคลอด (Partograph)	5.1 ขอดูกราฟการดูแลการคลอดและสอบถามความรู้ผู้ให้บริการ มีการใช้กราฟอย่างถูกต้อง/ ฟังการเต้นของหัวใจทารกเป็นระยะ ถ้ามีการใช้ถือว่า ผ่าน		1	
	5.2 ดูแนวทางการเฝ้าคลอด		1	
	5.3 ฟังเสียงหัวใจของเด็กกว่ามีความผิดปกติหรือไม่		1	
	5.4 การใช้กราฟเมื่อเจ็บครรภ์จริงอย่างถูกต้อง (เข้าใจวิธีการเฝ้าคลอดและการรายงานแพทย์)		1	
6. มีชุดเครื่องมือกู้ชีพของมารดาที่พร้อมใช้ประกอบด้วย	ตรวจสอบอุปกรณ์ชุดเครื่องมือกู้ชีพ (สำหรับผู้รับบริการในห้องคลอด) ถ้ามีอุปกรณ์ครบและพร้อมใช้ทุกข้อ ถือว่าผ่าน ถ้าขาดอุปกรณ์ข้อใดข้อหนึ่ง ถือว่า ไม่ผ่าน		1	
6.1 laryngoscope ทั้งตัวเครื่องและ blade โค้ง เบอร์ 3 สามารถเปิดใช้ได้ทันที	มี = 1			
6.2 ท่อ endotracheal tube ที่ไร้เชื้อ ขนาดเหมาะสม (เบอร์ 6, 6.5, 7, 7.5 เบอร์ 2 ท่อ) ที่ไร้เชื้อ	มี = 1			
6.3 Ambu bag พร้อม reservoir ที่สะอาด/ ไร้เชื้อหยิบใช้ได้ทันที	มี = 1			
6.4 mask ขนาดเหมาะสม สะอาด/ไร้เชื้อ	มี = 1			
6.5 มีแหล่งออกซิเจน สายต่อ และขวดน้ำให้ความชื้น	มี = 1			

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
6.6 ข้อต่อ finger-tip หรือ ตัว y และสาย suction	มี = 1			
6.7 เครื่องดูดสารคัดหลั่ง suction ที่ปรับแรงดูดได้ 120 มม.ปรอท	มี = 1			
6.8 ยาที่จำเป็นสำหรับกัซซิป (adrenaline, sodium bicarbonate, calcium, NSS) อย่างน้อยชนิดละ 3 vial	มี = 1			
6.9 Stethoscope	มี = 1			
6.10 เครื่องวัดออกซิเจน O2 SAT	มี = 1			
6.11 ยาจำเป็นสำหรับป้องกันการตกเลือดและครรภ์เป็นพิษ (เน้นยา 3 ตัวต้องครบ) ได้แก่ oxytocin methergin cytotec แมกนีเซียมซัลเฟต	มี = 1			
7. มีทีมบุคลากรสามารถช่วยกัซซิปมารดาและทารกได้	7.1 ดูตารางจัดทีม /กำหนดทีมช่วยฟื้นคืนชีพในห้องคลอดไว้ชัดเจน ถ้ามีถือว่าผ่าน		0.5	
	7.2 มีการฝึกซ้อมแผนเพื่อประเมินความพร้อมของทีมกัซซิป อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เช่น แม่ช้ำ ภาวะ cardiac arrest คลอดติดไหล่คลอดท่าก้น ภาวะน้ำคร่ำมีซีเทา		0.5	
8. สามารถทำการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องหรือทำการส่งต่อได้ทันที (ภายใน 30 นาที)	สังเกตการปฏิบัติว่าสามารถผ่าตัดคลอดทางหน้าท้อง ภายใน 30 นาที (รพช. ต้องบริหารจัดการในการส่งผู้ป่วยขึ้นรถภายใน 30 นาที เมื่อตัดสินใจว่ามีความเสี่ยงในภาวะฉุกเฉิน)		1	
9. การป้องกันและรักษาการตกเลือดหลังคลอด โดยมีแนวทางการป้องกันการตกเลือดหลังคลอดตามแนวทางของราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย	9.1 การฉีดยากระตุ้นการหดตัวของมดลูกหลังทารกคลอด ภายใน 1 นาที ได้แก่ ยา Oxytocin จำนวน 10 ยูนิตเข้า IV drip หรือ IM		1	
	9.2 การตัดสายสะดือทารกหลังคลอด 1 - 3 นาที (ป้องกันภาวะช็อคในทารก) หรือ delay position ในท่าที่เหมาะสม		0.5	
	9.3 การทำคลอดรกโดยวิธี controlled cord Traction (ถ้าทำได้) หรือทำคลอดรกโดยวิธี Modified crede'maneuver และวิธีอื่นๆ ตามมาตรฐาน		0.5	
	9.4 มีแนวทางการดูแลภาวะตกเลือดหลังคลอด (CPG) รวมถึงยาที่จำเป็นวิธีการใช้ยาและปฏิบัติตาม (oxytocin methergin cytotec)		1	
10. มีคลังเลือดที่มีประสิทธิภาพเปิดให้บริการ 24 ชั่วโมงหรือมีระบบเครือข่ายในการหาเลือด	สอบถามระบบการเตรียม/สำรองเลือด ถ้ามีถือว่าผ่าน (1 คะแนน) - รพช. มีการสำรองเลือดอย่างน้อย 10 Unit/blood group - รพท. มีการสำรองเลือดอย่างน้อย 5 Unit/blood group - รพช. มีการสำรองเลือดอย่างน้อย 1 Unit/blood group ถ้าไม่มีเลือด (0.5 คะแนน) - มีการใช้สารทดแทนเลือด เช่น Haemaccel เป็นต้น - มีแนวทางในการหาเลือดจากเครือข่ายมาใช้ได้ภายใน 30 นาที		1	
11. มีอัตราส่วนแพทย์และพยาบาลต่อผู้คลอดไม่น้อยกว่า 1 : 3	สอบถามจำนวนแพทย์ + พยาบาล : จำนวน ผู้คลอดในแต่ละเวร (แพทย์.....คน พยาบาล.....คน ผู้คลอด.....คน) อัตราส่วนไม่น้อยกว่า 1 : 3 ถือว่าผ่าน		0.5	
12. มีการนำลูกให้แม่โอบกอดเนื้อแนบเนื้อและปล่อยให้ลูกได้ดูดนมแม่ครั้งแรก ภายในชั่วโมงแรกหลังเกิด หรือในกรณีที่ผ่าตัดคลอด ให้เริ่มทันทีที่แม่ตอบสนองต่อลูกได้	12.1 ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ/ สอบถามการปฏิบัติ และสังเกต (4ก1) หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5	
	12.2 มีสถิติหรือการบันทึกการปฏิบัติการโอบกอดเนื้อแนบเนื้อและการดูดนมแม่เป็นลายลักษณ์อักษร (4ก2) มีการเก็บข้อมูลข้อถือว่าผ่าน		0.5	
13. มีระบบการนำส่งมารดาที่เกิดภาวะแทรกซ้อนจากโรงพยาบาลเครือข่ายไปยังโรงพยาบาลแม่ข่ายได้อย่างปลอดภัย	13.1 ตรวจสอบข้อมูล สถิติ จากระบบการรายงานการเก็บข้อมูลข้อบ่งชี้ จำนวนการส่งต่อ / ผลลัพธ์ / Flow chart การส่งต่อ (ผ่าน = 1 คะแนน)		1	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
	13.2 มีเกณฑ์การ refer ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่โรงพยาบาลแม่ข่ายเป็นคนกำหนดไว้ (fetal distress PPH PIH) (ผ่าน = 1 คะแนน)		1	
	13.3 มีช่องทางสะดวกเพื่อการรักษาโดยสูติแพทย์ (Green Chanal) เช่น - มี line consultation - บริการทางโทรศัพท์ และวิธีอื่น ๆ ที่ทันสมัย - มีระบบ Fast tract ในการส่งมารดาที่มีภาวะเสี่ยง เช่น PPH PIH (มีเกณฑ์การส่งต่อที่กำหนดโดยโรงพยาบาลแม่ข่ายของจังหวัดนั้น ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร) (ผ่าน = 1 คะแนน)		1	
14. มีการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอเป็นสถิติของโรงพยาบาลต่อเนืองอย่างน้อย 3 ปี	14. ขอดูข้อมูล 3 ปีย้อนหลัง ประกอบด้วย (ข้อละ 0.1 คะแนน)		2	
	1. rate of C/S and indication			
	2. คลอดติดไหล่			
	3.Low birth weight			
	4. Birth asphyxia			
	5. Hypothermia			
	6. PPH			
	7. PIH			
	8. perinatal mortality			
	9. อัตราการตายของมารดาทุกรายทั้งสาเหตุทางตรงและทางอ้อม/ near miss / เคสมารดาตายที่ refer ไปโรงพยาบาลแม่ข่าย			
	10. การโอบกอดเนื้อนมเนื้อทันที ภายในชั่วโมงแรกหลังเกิด			
15. มีการนำสถิติจากข้อ 15 มาวิเคราะห์ทำแผน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการเฝ้าระวังเพื่อปรับปรุงพัฒนางาน	15.1 มีแผนการพัฒนาตัวชี้วัดที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ครบทุกข้อ		1	
	15.2 นำเสนอแผนการพัฒนาตัวชี้วัดของ MCH Board		0.5	
	15.3 มีแนวทางการปฏิบัติ (CPG) และบันทึกในการปฏิบัติงานจริง		0.5	
16. มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เป็นประจำทุกปีอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง ครอบคลุม 80% ของบุคลากรที่มีส่วนในการดูแลการคลอด	16.1 มีแผน ตารางการฝึกอบรมประจำปีที่ครอบคลุม 4 หัวข้อได้แก่			
	1. การใช้แบบฟอร์มมาตรฐาน กราฟ การดูแลการคลอด แบบประเมิน EFM และ guidelineในห้องคลอดทุกปี		0.25	
	2. การฟื้นคืนชีพของมารดาและทารกแรกเกิด		0.25	
	3. ภาวะฉุกเฉินทางสูติศาสตร์ (การคลอดติดไหล่, ตกเลือด, ชัก/eclampsia, prolapsed cord, คลอดท่าก้น)		0.25	
	4. การดูแลทารกแรกเกิดระยะวิกฤต (respiratory distress ,hypoglycemia)		0.25	
	16.2 มีรายชื่อบุคลากรที่เข้ารับการอบรม 100% ในหัวข้อที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น เจ้าหน้าที่ห้องคลอดทุกคนต้องได้รับการอบรมหัวข้อ 1 – 4 ต่อปี		0.25	
17. มีกระบวนการพัฒนา แก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเสียชีวิตของมารดาทุกราย	17.1 มีรายงานการทบทวนการดูแลรักษามารดาที่เสียชีวิตทุกราย (Maternal Death Report = MDR-65)		0.5	
	17.2 มีแผนพัฒนา/แก้ไขปัญหา ภายใน 3 เดือน		0.25	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
	17.3 มีการนำแผนไปปฏิบัติจริง และทบทวนผลงานอย่างต่อเนื่อง (เช่นภาพกิจกรรม การรายงานสถิติหลังปฏิบัติจริง และนวัตกรรมที่ช่วยแก้ปัญหา เป็นต้น)		0.5	
ทารกแรกเกิดในห้องคลอด ผู้รับสัมภาษณ์ : ผู้ดูแลทารกแรกเกิดในห้องคลอด (กุมารแพทย์, พยาบาล) มีบริการดูแลทารกแรกเกิดในห้องคลอดอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน				
1. การดูแลอุณหภูมิกาย				
1.1 ควบคุมอุณหภูมิห้องให้อยู่ระหว่าง 26 - 28 องศาเซลเซียส โดยมีการติดตั้งเครื่องวัดอุณหภูมิห้องบริเวณทารกนอน	ตรวจสอบเครื่องวัดอุณหภูมิห้องและการบันทึกอุณหภูมิห้องประจำวัน หากมีการปฏิบัติถือว่า ผ่าน		0.2	
1.2 ไม่มีกระแสลมจากลมธรรมชาติ พัดลมหรือเครื่องทำความเย็น พัดผ่านตำแหน่งที่ทารกนอน	สัมภาษณ์โดยให้เล่าวิธีการจัดการและสังเกต หากมีการปฏิบัติและถูกต้อง ถือว่า ผ่าน		0.2	
1.3 มีแหล่งให้ความอบอุ่นแก่ทารก ได้แก่ เครื่องให้ความอบอุ่นโดยการแผ่รังสีที่สามารถให้ความร้อนบริเวณที่ทารกนอนได้ ไม่ต่ำกว่า 35 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิผิวหนังของทารกระหว่าง 37±0.2 องศาเซลเซียส	สัมภาษณ์โดยให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติและถูกต้อง ถือว่า ผ่าน		0.2	
1.4 ใ้ผ้าที่ช่วยให้อุ่นรับทารก เช็ดตัวทารกให้แห้ง ทิ้งผ้าที่เปียก และจัดให้ทารกนอนบนผ้าแห้งที่อุ่น ลดการสูญเสียความร้อนทางศีรษะ เช่น สวมหมวก	สัมภาษณ์โดยให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติและถูกต้อง ถือว่า ผ่าน		0.2	
1.5 ทำความสะอาดทารกด้วยน้ำอุ่นในห้องคลอดหรือห้องผ่าตัด ในกรณีที่เด็กที่คลอดจากมารดาติดเชื้อ HIV และตับอักเสบบี	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.2	
1.6 หากมารดารู้สึกตัวดีและทารกปกติ วางทารกบนอกมารดา แล้วใช้ผ้าคลุมตัวทารกให้มารดาโอบกอดทารกเนื้อแนบเนื้อ ทันทีหลังคลอด	สัมภาษณ์โดยให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติและถูกต้องถือว่า ผ่าน		0.2	
1.7 ให้การพยาบาลตามกิจวัตร Key : กระตุ้นให้เด็กร้อง ดูดนมหะ ประเมิน Apgar score เป็นต้น	สัมภาษณ์โดยให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติและถูกต้อง ถือว่า ผ่าน		0.2	
1.8 วัดอุณหภูมิกายทารกก่อนออกจากห้องคลอด	ดูรายงาน (บันทึกอุณหภูมิกายทารก)		0.2	
1.9 มีอุปกรณ์หรือวิธีการเพื่อให้ความอบอุ่นแก่ทารกเวลาส่งต่อ เช่น Kangaroo mother care, ถุงผ้าบรรจุขี้ผึ้งที่ทำให้อุ่นแล้ว, ตู้อบเคลื่อนที่	สัมภาษณ์โดยให้เล่าวิธีการปฏิบัติและสังเกต หากมีการปฏิบัติและถูกต้อง และถูกต้องถือว่า ผ่าน		0.2	
2. การดูแลการหายใจ				
2.1 อุปกรณ์ช่วยเหลือทารกที่พร้อมใช้ประกอบด้วย	2.1 อุปกรณ์ครบ และพร้อมใช้ และหยิบใช้สะดวก		1.5	
1) เครื่องดูดน้ำคัตหลังที่สามารถปรับแรงดูดให้อยู่ที่ 100 มม.ปรอท	1) มี = 1			
2) ลูกยางแดง (bulb syringe) ขนาด 5, 6, 8, 10 และ 12 ที่ไร้เชื้อ	2) มี = 1			
3) แหล่งออกซิเจน และขวดบรรจุน้ำไร้เชื้อ	3) มี = 1			
4) ท่อ (tubing) สำหรับให้ออกซิเจน	4) มี = 1			
5) หน้ากาก (mask) 3 ขนาดที่สะอาดหรือไร้เชื้อ (เบอร์ 00, 01 และ 02 อย่างละ 1 ชิ้น)	5) มี = 1			
6) Ambu bag (Self Inflating bag) ขนาด 250 cc ที่สะอาดหรือไร้เชื้อ	6) มี = 1			

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)
7) Laryngoscope ทั้งตัวเครื่องและ blade ตรง เบอร์ 0 และเบอร์ 1	7) มี = 1			
8) หลอดท่อลม (endotracheal tube) ขนาด 2.5, 3, 3.5 เบอร์ละ 2 ท่อ	8) มี = 1			
9) ข้อต่อสำหรับดูดซึ่เทาในหลอดลมคอ (meconium aspirator)	9) มี = 1			
10) สาย suction ขนาดต่างๆ	10) มี = 1			
11) Stethoscope สำหรับทารก	11) มี = 1			
12) ยาและสารน้ำที่จำเป็นในการช่วยกู้ชีพ เช่น adrenaline 1:1,000, NSS (0.9% NaCl 100 ml)	12) มี = 1			
13) เครื่อง Radiant warmer	13) มี = 1		1	
14) Transfer incubator สำหรับส่งต่อทารกแรกคลอด	14) มี = 1		0.5	
15) O2 Sat (Neonatal)	15) มี = 1		1	
2.2 การปฏิบัติ เพื่อดูแลทางเดินหายใจทารกแรกเกิด กรณีต้องช่วยฟื้นคืนชีพ				
1) จัดทารกให้อนหงาย แหงนคอเล็กน้อย (Sniffing position) หลังทารกคลอดทันที	1) ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.2	
2) ดูหน้าคัดหลังในปาก แล้วจึงดูดในจมูก ด้วยลูกยางแดงเมื่อทารกคลอดแล้ว อย่าสอดลูกยางแดงลึก เพราะทำให้เกิดหัวใจเต้นช้า ให้ดูดจมูกข้างละ 1 ครั้ง	2) ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.2	
3) ประเมินสภาพทารก เพื่อให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นอย่างเหมาะสม เช่น				
3.1) ในกรณีหน้าคร่ำมีซีเทาปนและทารกหายใจไม่ดี หรือเคลื่อนไหวน้อย หรือหัวใจเต้นช้ากว่า 100 ครั้ง/นาที (non vigorous) ให้ใส่ท่อหลอดลมคอเพื่อดูดซีเทา ก่อนกระตุ้นทารกให้หายใจ	3.1) ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสาธิตย้อนกลับ		1	
3.2) รู้ข้อบ่งชี้การให้ oxygen free flow กรณีทารกหายใจดี HR > 100 แต่ทารกยังเขียวให้ oxygen free flow	3.2) ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสาธิตย้อนกลับ		1	
3.3) รู้ข้อบ่งชี้ในการช่วยหายใจด้วยแรงดันบวก Key : กรณีทารกหยุดหายใจ หรือหายใจเฮือก หรือ HR < 100 ครั้ง ต่อนาที หรือให้ oxygen free flow มากกว่า 30 วินาที ถ้าทารกยังเขียวให้ PPV with oxygen (Review 2015)	3.3) ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสาธิตย้อนกลับ		1	
3. การป้องกันการติดเชื้อ				
1) ตรวจสอบสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์	- อุปกรณ์มีครบ และพร้อมใช้ทุกชิ้น			
- สถานที่				
1) ห้องผ่าตัดปราศจากเชื้อที่มีเครื่องมือผ่าตัดครบถ้วนทั้งการผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องและการตัดมดลูก	1) มี = 1		0.2	
2) ห้องคลอดต้องไม่มีลมจากภายนอกพัดเข้าภายใน	2) มี = 1		0.2	
3) มีสถานที่ล้างมือและก๊อกรักษาสำหรับล้างมือต้องเปิดปิดโดยไม่ต้องใช้มือ	3) มี = 1		0.2	
- อุปกรณ์				

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
4) มีน้ำยาล้างมือที่ได้มาตรฐานตามระบบ Infectious Control (IC) เช่น iodophor-iodine หรือ chlorhexidine scrub	4) มี = 1		0.2	
5) เปลี่ยนขวดน้ำยาฟอกมือตามระบบ IC ของโรงพยาบาล	5) มี = 1		0.2	
6) มีผ้าเช็ดมือปราศจากเชื้อที่ได้ตามมาตรฐานตามระบบ IC	6) มี = 1		0.2	
7) มีชุดและอุปกรณ์ทำคลอดปราศจากเชื้อที่พร้อมใช้ ได้แก่	7) มี = 1		0.2	
7.1 กะละมังหรือถาด สำหรับรองรับรก	7.1) มี = 1			
7.2 ถ้วย 3 ใบ สำหรับใส่ - 0.9% NSS ทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก - สำลีก่อนเล็ก 2 ก่อน ชุบ 0.9%Nacl NSS สำหรับเช็ดตาทารกแรกเกิด - สำลีก่อนใหญ่ 3 ก่อน ชุบ 70%แอลกอฮอล์ หรือ Triple dye หรือ Betadine Solution สำหรับเช็ดสะดือ	7.2) มี = 1			
7.3 ลูกสูบยางแดง 1 อัน	7.3) มี = 1			
7.4 เข็อก หรือยางรัดสายสะดือ 1 - 2 เส้น	7.4) มี = 1			
7.5 ผ้าก๊อซ สำลี ผ้า safe perineum	7.5) มี = 1			
7.6 ผ้าเช็ดตัว หรือผ้าก๊อซ สำหรับเช็ดตัวทารก	7.6) มี = 1			
7.7 Sponge holding forceps 1 ด้าม สำหรับคีบสำลีทำความสะอาดภายหลังการฟอกบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์ ภายนอกโดยน้ำสบู่หรือ Hibiscrub	7.7) มี = 1			
7.8 กรรไกรตัดฝีเย็บ 1 ด้าม	7.8) มี = 1			
7.9 Long arterial forceps หรือ Kocher clamps 2 ด้าม สำหรับหนีบสายสะดือก่อนการตัด	7.9) มี = 1			
7.10 กรรไกรตัดสายสะดือ 1 ด้าม	7.10) มี = 1			
7.11 Tooth forceps หรือ Arterial forceps 1 ด้าม สำหรับเล็อนยางรัดสายสะดือ	7.11) มี = 1			
7.12 กรรไกรตัดไหม 1 ด้าม	7.12) มี = 1			
7.13 Needle holder 1 ด้าม	7.13) มี = 1			
7.14 ผ้าสีเหลี่ยมปราศจากเชื้อ 3 ผืน สำหรับคลุมหน้าท้อง ปูรองกัน ผ้ารองรับทารก และผ้าสีเหลี่ยมเจาะกลาง 1 ผืน และปลอกขา 1 คู่	7.14) มี = 1			
7.15 น้ำยาฆ่าเชื้อ ได้แก่ 70% แอลกอฮอล์ หรือ Triple dye หรือ Betadine Solution	7.15) มี = 1			
7.16 โตะสำหรับวางเครื่องมือ	7.16) มี = 1			
2) การปฏิบัติ				
2.1) บุคลากรไม่ใส่เครื่องประดับขณะปฏิบัติงานและล้างมือก่อนสัมผัสทารกทุกครั้ง	2.1) ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.2	
2.2) ชุดทำความสะอาดชั้นออกซิเจนต้องเปลี่ยนขวดและเปลี่ยนน้ำทุกวัน	2.2) ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.2	
2.3) อุปกรณ์ที่ใช้กับทารกต้องใช้เฉพาะคนและทำให้ไร้เชื้อก่อนใช้ทุกครั้งหากใช้ร่วมกัน	2.3) ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.2	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)
2.4) ป้ายตาทารกด้วย tetracycline eye ointment 0.5% (Terramycin)	2.4) ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.2	
2.5) ฉีดวัคซีนตั้งแต่อายุ 24 ชั่วโมง	2.5) ☐ ฉีด ☐ ไม่ฉีด		0.2	
2.6) เช็ดสะดือด้วย povidine, 1% triple dye, chlorhexidine	2.6) ☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ		0.2	
2.7) ให้วิตามิน เค ชนิดฉีดแก่ทารกใน 2 ชั่วโมงหลังคลอด	2.7) ☐ ปฏิบัติ ☐ ไม่ปฏิบัติ		0.2	
4. การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน			
- ส่งเสริมการ ให้นมแม่ และการสร้างสัมพันธ (bonding)	- ให้ลูกได้ดูดนมแม่		1	
- ให้แม่ได้โอบกอด เนื้อแนบเนื้อ หลีกเลี่ยงการแยกทารกยกเว้นกรณีทารกป่วย และแม่ไม่รู้ตัว	- ให้แม่ได้โอบกอดลูก		1	
	รวม		45	
	คิดเป็นร้อยละ			

มาตรฐานบริการดูแลมารดาและทารกหลังคลอดคุณภาพ (PP)

มาตรฐานบริการดูแลมารดาและทารกหลังคลอดคุณภาพ (PP) งานอนามัยแม่และเด็กกระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน Ax B)
1. มีกรอบแนวคิด นโยบาย เป้าหมาย และการพัฒนาบริการดูแลมารดาและทารกหลังคลอดคุณภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงที่นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร	มีนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาหอผู้ป่วยหลังคลอดคุณภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงเป็นลายลักษณ์อักษร ปิดประกาศไว้ที่บริเวณหอผู้ป่วยหลังคลอดคุณภาพ /บริเวณที่ต้องสื่อสารกับผู้รับบริการโดยตรง (มีปิดประกาศ ถือว่าผ่าน ผ่าน = 1 ไม่ผ่าน = 0)		2	
มารดาหลังคลอด				
1. มีทะเบียน (ชื่อ-สกุล ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์) ทุกคน	ขอดูทะเบียน ถ้ามีถือว่าผ่าน		1	
1.1 ให้ความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนพ่อแม่อย่างน้อย 1 ครั้ง				
- มีสถานที่ให้ความรู้	สำรวจสถานที่ให้ความรู้โรงเรียนพ่อแม่		1	
- มีอุปกรณ์ สื่อการสอน/แผนการสอน	ขอดูแผนการสอน/สื่อการสอน ครบตามเรื่องที่กำหนด		1	
- รูปแบบการให้ความรู้เป็นแบบมีส่วนร่วมใน 3 ขั้นตอน (การนำเข้าสู่บทเรียน/สอน/สรุปผลการสอน)	จากการซักถามเจ้าหน้าที่ และตรวจสอบจากทะเบียนการให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้โรงเรียนพ่อแม่ของโรงพยาบาล		1	
- มีการประเมินผลหลังการเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่	ขอดูภาพกิจกรรมการสอนโรงเรียนพ่อแม่ ขอดูสรุปผลการทำกิจกรรมและการประเมินผลการสอนโรงเรียนพ่อแม่(มีทะเบียนร.ร.พ่อแม่/ มีการประเมินความรู้หลังให้ความรู้)		1	
- สามี และญาติ มีส่วนร่วม	PP > 75%		1	
- ความรู้หญิงหลังคลอดและให้นมบุตร	สุ่มถามหญิงมีครรภ์ที่มารับบริการ รพศ./รพท. จำนวน 10 คน รพช. 5 คน (ผ่าน 4 ใน 5 คน/ผ่าน 8 ใน 10 คน ถือว่าผ่านเกณฑ์)		1	
2. ความรู้ และการปฏิบัติของมารดา	สุ่มถามมารดา บันไดขั้นที่ 4 ตามแบบสัมภาษณ์มารดาหลังคลอด ข้อ 4.1 - 4.2		1	
- ในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และวิธีทำให้น้ำนมยังคงมีปริมาณเพียงพอ แม้ว่าแม่และลูกจะต้องแยกจากกัน-การดูแลสุขภาพทารก	สุ่มถามมารดาตามแบบสัมภาษณ์มารดาหลังคลอด ข้อ 5 (บันได ขั้นที่ 5) กรณี รพศ./รพท. สุ่มถามแม่ที่ลูกต้องอยู่ในความดูแลเป็นพิเศษ 3-5 ราย (ตามแบบสัมภาษณ์ ข้อ 1 - 3 : แม่ที่มีลูกอยู่ในความดูแลเป็นพิเศษ)		1	
- การปฏิบัติของมารดา เรื่องคุมกำเนิดและการตรวจหลังคลอด (จากแบบสัมภาษณ์มารดาหลังคลอดและเจ้าหน้าที่)	สุ่มถามเจ้าหน้าที่และให้สาธิตวิธีสอนให้มารดาในหอผู้ป่วยตามแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ ข้อ 2.3		1	
	ดูแบบบันทึก เช่น แบบบันทึกการให้นมมารดาหลังคลอด Latch score หรืออื่น ๆ		1	
	ขอให้แสดงวิธีการบีบน้ำนม			
	สุ่มถามมารดาหลังคลอดตั้งครรภ์ (แบบสัมภาษณ์ ข้อ 2.6 - 2.7)		2	
3. อย่านำน้ำ นมผสม หรืออาหารอื่นแก่ทารกแรกคลอดนอกจากนมแม่ เว้นแต่จะมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์	สุ่มถามมารดา (ตามแบบสัมภาษณ์มารดาหลังคลอด ข้อ 6.2)		1	
4. มี Rooming-in ให้มารดาและทารกอยู่ในห้องเดียวกันตลอด 24 ชม.	สุ่มถามมารดา (ตามแบบสัมภาษณ์มารดาหลังคลอด ข้อ 7)		1	
5. สนับสนุนให้ทารกได้ดูดนมมารดาตามที่ลูกต้องการ	สุ่มถามมารดา (ตามแบบสัมภาษณ์มารดาหลังคลอด ข้อ 8)		1	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
6. อย่านำทารกดูหัวนมยางและหัวนมปลอม หรือหัวนมหลอก	สุ่มถามมารดา (ตามแบบสัมภาษณ์มารดาหลังคลอดข้อ 9)		1	
7. มีการจัดตั้งคลินิกนมแม่ที่มีผู้รับผิดชอบประจำอย่างน้อย 1 คน เพื่อการติดตามการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ให้การปรึกษา ช่วยเหลือมารดา กรณีที่มีปัญหาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และมีระบบการติดตามสื่อสารกับแม่ เพื่อช่วยให้มารดาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ อย่างต่อเนื่อง หลังจากจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล	7.1 มีการจัดตั้งคลินิกนมแม่			
	- ผู้รับผิดชอบ		1	
	- สถานที่และอุปกรณ์		1	
	- ทะเบียนและการติดตามแม่หลังคลอด		1	
	7.2 สุ่มถามมารดา ตามแบบสัมภาษณ์มารดาหลังคลอด ข้อ 10.1		1	
8. มีบุคลากรสาธารณสุข เป็นผู้นำในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ (Ms.milk = มีสนมแม่)	- มีอย่างน้อยโรงพยาบาลละ 1 ท่านถ้ามีถือว่าผ่าน		1	
9. การดูแลแผลผ่าตัด การดูแลฝีเย็บ น้ำคาวปลา การขับถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ ของมารดาหลังคลอด	- มีการประเมินแผลฝีเย็บ /ดูแลแผลผ่าตัดฝีเย็บ น้ำคาวปลา ดูแลให้มารดาสามารถถ่ายปัสสาวะเอง ภายใน 4 - 6 ชั่วโมงหลังคลอด		2	
10. ภาวะโภชนาการของมารดาหลังคลอด	10.1 ให้มารดาได้รับอาหารครบ 5 หมู่		1	
	10.2 ให้ธาตุเหล็กเสริมในระยะหลังคลอด		1	
11. ประเมินภาวะเครียดของมารดาหลังคลอด	- มารดาหลังคลอดได้รับการประเมินภาวะเครียดอย่างน้อย 1 ครั้ง (สุ่มดูจาก chart ผู้ป่วยหรือสมุดสีชมพู)		1	
	รวมคะแนนในส่วนของมารดาหลังคลอด (sub Total) :		29	
ทารกดีกหลังคลอด				
1. มีการดูแลทารกแรกเกิดตามมาตรฐานทารกปกติ				
1.1 การดูแลอุณหภูมิกาย				
1) วัดอุณหภูมิกายเมื่อมาถึงหอผู้ป่วย หากอุณหภูมิกายต่ำกว่า 36.5 องศาเซลเซียส ให้แก้ไข	ดูรายงาน (บันทึกการพยาบาล) การบันทึกอุณหภูมิห้องประจำวัน เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		1	
2) วิธีการแก้ไขทารกที่มีอุณหภูมิกายต่ำกว่า 36.5 องศาเซลเซียส Key : 1. เข้าเครื่องให้ความอบอุ่นทารกแรกเกิด (Radiant warmer) 2. การห่อด้วยผ้า/ วัสดุ/ นวัตกรรมเพื่อให้ความอบอุ่น 3. อื่น ๆ	สอบถามจากเจ้าหน้าที่ เกณฑ์ผ่าน : ตอบได้อย่างน้อย 1 ข้อ = 1 ตอบไม่ได้ = 0		1	
3) ให้ทารกนอนในตำแหน่งที่ไม่มีกระแสลมจากลมธรรมชาติ พัดลม หรือเครื่องทำความเย็นพัดผ่าน	สัมภาษณ์โดยให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		0.5	
4) แต่งกายทารกให้เหมาะกับอุณหภูมิในดีกหลังคลอด - ในฤดูกาลที่อากาศร้อน ไม่ห่มผ้าให้ทารก - ในฤดูกาลอากาศเย็นให้สวมหมวก ถุงมือ และถุงเท้า หรือห่มผ้า ปิดประตูและหน้าต่างในดีกหลังคลอด	สัมภาษณ์โดยให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		0.5	
1.2 การดูนม				
1) มีการส่งเสริม rooming in โดยจัดสภาพดีกหลังคลอดให้เอื้อต่อการให้แม่ลูกอยู่ด้วยกันได้	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		0.5	
2) มีการส่งเสริม feeding on demand โดยจัดสภาพดีกหลังคลอดให้เอื้อต่อการให้แม่ลูกอยู่ด้วยกันได้	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		0.5	
3) สนับสนุนให้ดูนมจากเต้านมมารดา	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		0.5	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
4) วิธีการให้แมคงสภาพการมีน้ำนมเมื่อมีความจำเป็นที่แม่และลูกต้องแยกจากกัน Key : การกระตุ้นให้แม่บีบเก็บนมแม่ และให้ทารกดูดนมเมื่อพร้อม	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		0.5	
1.3 การขับถ่าย				
1) การถ่ายปัสสาวะของทารกแรกเกิด Key : ทารกแรกเกิด 97% จะปัสสาวะภายใน 24 ชั่วโมง ที่เหลือ 3% ภายใน 48 ชั่วโมง	สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูก = 1 ตอบไม่ถูก = 0		0.5	
2) การถ่ายอุจจาระของทารกแรกเกิด Key : ทารกแรกเกิดจะถ่ายขี้เทาภายใน 24 ชั่วโมง และมีการเปลี่ยนแปลงของอุจจาระจาก meconium เป็น transitional stool และ yellow stool ภายใน 2 - 3 วันแรก	สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูก = 1 ตอบไม่ถูก = 0		0.5	
1.4 การดูแลและการป้องกันการติดเชื้อในทารกแรกเกิด				
ตรวจสอบสถานที่และอุปกรณ์				
1) มีสถานที่ล้างมือในตึกหลังคลอด สำหรับบุคลากรและมารดา	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		0.5	
2) มีน้ำยาฟอกมือที่ติดตั้งอย่างเหมาะสมกับสถานที่ ขวดบรรจุน้ำยาฟอกมือต้องทำความสะอาดตามข้อกำหนดของ IC แต่ละโรงพยาบาล	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		0.5	
3) มีผ้าเช็ดมือที่ใช้ครั้งเดียวแล้วไปทำความสะอาดใหม่	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		0.5	
4) ตรวจสอบอุปกรณ์การแพทย์ที่ใช้กับทารก ต้องทำให้ไร้เชื้อก่อนใช้ทุกครั้ง	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		0.5	
ตรวจสอบการปฏิบัติ				
1) ทารกแรกเกิดต้องไม่อยู่ปนกับผู้ป่วยเด็กและผู้ใหญ่	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		1	
2) มีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการล้างมือที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		0.5	
3) อุปกรณ์ที่ใช้กับทารกต้องใช้เฉพาะคน	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		1	
1.5 มีการดูแลภาวะตัวเหลืองในทารกแรกเกิด				
1) มีคู่มือและแนวปฏิบัติในการประเมินและรักษาภาวะตัวเหลือง ถ้าตัวเหลืองภายใน 24 ชั่วโมงแรก ต้องรายงานแพทย์ทันที	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต ขอดูเอกสาร คู่มือ อุปกรณ์รักษาภาวะตัวเหลือง เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		1	
2) ประเมินระดับบิลิรูบิน อย่างน้อย 1 ครั้ง	ขอดูบันทึก เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		1	
1.6 การดูแลทั่วไป				
1) ทารกได้รับวัคซีนป้องกันโรคและดับอักเสบบี	สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ และขอดูบันทึก เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		1	
2) ทารกแรกเกิดได้รับการคัดกรองภาวะพร่องไทรอยด์เมื่ออายุมากกว่า 48 - 96 ชม. Key : อธิบายและให้คำแนะนำแม่เกี่ยวกับเหตุผลในการเจาะเลือดและการนำทารกมาพบแพทย์ทันทีเมื่อได้รับแจ้งผลเลือดที่ผิดปกติ	ขอดูทะเบียน บันทึกการแนะนำ เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		1	
3) มีการประเมินน้ำหนักทารกทุกวัน	สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ และขอดูบันทึกการรักษา เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0		0.5	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
4) การประเมินทารกก่อนกลับบ้าน Key : 1. ชั่งน้ำหนักเด็กก่อนกลับ (โดยเฉพาะนน. ลด > 8% ในวันจำหน่าย) 2. จำนวนครั้งอุจจาระและปัสสาวะ สีอุจจาระ (ถ้ายังมีเขียวอยู่ไม่ควร D/C) 3. ควรประเมินการกินนมและช่วยเหลือการให้นมแม่อย่างถูกต้อง 4. กรณีที่จำหน่ายก่อน 48 ชั่วโมง ควรนัดให้มาเจาะเลือด TSH	สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		0.5	
5) มีการแนะนำเรื่องการเตรียมของใช้ เช่น ทำความสะอาดเสื้อผ้าก่อนใช้กับเด็กเป็นต้น	สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ และสังเกต เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		0.5	
6) การดูแลและส่งต่อทารกแรกเกิดที่มีภาวะผิดปกติพร้อมมารดาได้อย่างปลอดภัย	มีการเก็บข้อมูล/ จำนวนของการส่งต่อ/ขอดู Flow chart การส่งต่อ		1	
2. การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ วางแผน				
2.1 เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ ได้แก่ อุณหภูมิร่างกาย การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ตัวเหลือง การติดเชื้อที่สะดือ โรงเรียนพ่อแม่ TSH ข้อมูลการส่งต่อ	ขอดูบันทึกการเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		2	
2.2 มีการนำข้อมูลหรือตัวชี้วัดสำคัญของหน่วยงานมาใช้เฝ้าระวังหรือวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนางาน	ดูการวิเคราะห์สถานการณ์หาสาเหตุและวางแผนปรับปรุงแก้ไข (CQI) หรือแนวทางการปฏิบัติ บันทึกการประชุม และนำเสนอต่อกรรมการ MCH Boardระดับต่างๆ เกณฑ์ผ่าน : มี = 1 ไม่มี = 0		2	
	รวม		50	
	คิดเป็นร้อยละ			

แบบสัมภาษณ์มารดาเด็กหลังคลอด (เกี่ยวกับคุณภาพบริการห้องคลอดและหลังคลอด)

คำถาม	BFHI	1	2	3	4	5	6	7	8	สรุป
1. ข้อมูลทั่วไป										
1.1 วิธีการคลอด :										
1. คลอดปกติ โปรดระบุตามรหัส 1.1 คลอดปกติทางช่องคลอด 1.2 Forceps extraction 1.3 Vacuum extraction 1.4 คลอดทำกัน										
2 ผ่าตัดคลอด โปรดระบุตามรหัส 2.1 เคยผ่าตัดคลอด 2.2 ทำกัน 2.3 ครรภ์แฝด 2.4 Cephalopelvic disproportion 2.5 Placenta previa 2.6 APH อื่น ๆ 2.7 Preeclampsia/eclampsia 2.8 Fetal non assuring										
1.2 ยาหรือวิธีวางยาในการผ่าตัดที่มารดาได้รับระหว่างการคลอด โปรดระบุตามรหัส 1) ไม่ได้รับยาใด ๆ 2) ได้รับประทุษยานบรรเทาการปวด 3) ได้ยาฉีดบรรเทาการปวด 4) ได้ยาแรงคลอด 5) Epidural block 6) Spinal block 7) ดมยาสลบ 8) ยารักษา Pre-eclampsia/Eclampsia										
1.3 สุขภาพมารดาระหว่างการคลอดเป็นอย่างไร โปรดระบุตามรหัส 1) ปกติ 2) ผิดปกติ										
1.4 สุขภาพของลูกขณะประสูติเป็นอย่างไร โปรดระบุตามรหัส 1) ปกติ 2) เคยได้ออกซิเจนแรกเกิดอย่างเดียว 3) ได้รับการช่วยหายใจแรกเกิด 4) หายใจผิดปกติ 5) เคยแยกไปสังเกตอาการ										
1.5 ขณะสัมภาษณ์ลูกอายุกี่ชั่วโมง										
2. การให้ความรู้										
2.1 โรงเรียนพ่อแม่ เกณฑ์ผ่าน : ได้เข้าร่วมและตอบถูกอย่างน้อย 5 หัวข้อ ถือว่า ผ่าน										
1) คุณแม่และครอบครัว ได้เข้าร่วมโรงเรียนพ่อแม่ หรือการสอนเป็นกลุ่ม/รายครอบครัวของหอผู้ป่วยหลังคลอดหรือไม่ เกณฑ์ผ่าน : ได้เข้าร่วม = 1 ไม่ได้ร่วม = 0										
2) จากข้อ 1) ท่านได้รับความรู้ในเรื่องใดบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 5 หัวข้อ = 1 ตอบได้น้อยกว่า 5 หัวข้อ = 0 Key :										
1) วิธีปฏิบัติตัวของมารดาหลังคลอด										
2) อาการผิดปกติของมารดาที่ต้องกลับมาพบแพทย์										
3) แนวปฏิบัติการเลี้ยงดูทารกหลังเกิด เช่น การอาบน้ำลูก การทำความสะอาดสะดือของลูก และการให้วัคซีนตามเกณฑ์อายุ เป็นต้น										
4) อาการผิดปกติของทารกที่ต้องมาพบแพทย์อย่างเร่งด่วน เช่น ภาวะตัวเย็น ไข้ หายใจผิดปกติ ตัวเหลืองรุนแรง เป็นต้น										
5) ข้อแนะนำในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และวิธีการให้อาหารทารก										
6) การดูแลด้านโภชนาการของมารดา การปั๊มนม การหลีกเลี่ยงสารอันตรายต่อสุขภาพของมารดาและทารก										
7) การดูแลด้านจิตใจของมารดา การพักผ่อน นอนหลับและการออกกำลังกาย										
8) การคุมกำเนิดและการวางแผนการมีบุตร										
9) ความสำคัญของการตรวจตามนัดของมารดาและทารก										
2.2 คุณแม่ได้รับความรู้ในเรื่องการดูแลสุขภาพทารกในหอผู้ป่วยหลังคลอดในประเด็นใดบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 5 หัวข้อ = 1 ตอบได้น้อยกว่า 5 หัวข้อ = 0 Key :										
1) การดูแลทางเดินหายใจให้โล่งและระวังการหายใจที่ผิดปกติ										
2) การระมัดระวังอุณหภูมิของทารกจากสิ่งแวดล้อม										

คำถาม	BFHI	1	2	3	4	5	6	7	8	สรุป
3) การป้องกันการติดเชื้อ เช่น การล้างมือ การทำความสะอาดสะดือ										
4) การสังเกต/จดบันทึกการขับถ่ายอุจจาระ และปัสสาวะ										
5) วิธีการอาบน้ำ การแต่งตัวของทารก										
6) การได้รับวัคซีนตามกำหนดอายุ เช่น วัคซีนตับอักเสบบี และวัคซีนป้องกันวัณโรคในระยะแรกเกิดและการนัดฉีดวัคซีนที่เหลือ										
7) การเฝ้าระวังและการคัดกรองปัญหาสุขภาพที่พบบ่อย เช่น ภาวะตัวเหลือง										
8) การติดตามน้ำหนักของทารก										
9) การมาตรวจตามนัด										
2.3 คุณแม่เคยได้รับคำแนะนำในการคุมกำเนิดหลังคลอดด้วยวิธีใดบ้าง ? เกณฑ์ผ่าน : ได้รับคำแนะนำอย่างน้อย 1 วิธี = 1 ไม่ได้รับคำแนะนำ = 0 Key : ได้รับการแนะนำวิธีคุมกำเนิด เช่น ยาเม็ดคุมกำเนิด, ยาฉีดคุมกำเนิด, ถุงยางอนามัย, ห่วงอนามัย, ทำหมัน เป็นต้น										
2.4 คุณแม่ช่วยอธิบายอาการผิดปกติของลูกที่ต้องรีบรายงานหรือกลับมาพบแพทย์โดยเร็วหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 5 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 5 ข้อ = 0 Key :										
1) หายใจลำบาก										
2) ชี้น										
3) หายใจเร็ว										
4) ไข้										
5) ไม่ดูดนม										
6) ท้องอืด อาเจียน										
7) ตัวเหลือง										
8) ถ่ายเหลว/ ถ่ายบ่อย/ ไม่ขับถ่าย										
9) ชีต										
2.5 คุณแม่ช่วยอธิบายเหตุการณ์ตรวจเลือดของลูกก่อนกลับบ้าน เมื่ออายุครบ 48 ชม. เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 1 ข้อ = 1 ตอบไม่ได้ = 0 Key :										
1. เพื่อคัดกรองภาวะขาดฮอร์โมนไทรอยด์ หรือโรคเอ๋อที่ทำให้ปัญญาอ่อน (การวัดระดับ TSH)										
2. เพื่อคัดกรองโรค PKU (การวัดระดับระดับ Phenylalanine)										
2.6 คุณแม่ได้รับคำแนะนำให้มาตรวจหลังคลอดเมื่อใด เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูก = 1 ตอบไม่ได้ = 0 Key : นัดตรวจ 4 - 6 สัปดาห์ขึ้นกับวิธีการคลอดและความผิดปกติระหว่างการคลอดและระยะหลังคลอด										
2.7 คุณแม่ทราบถึงความสำคัญในการมาตรวจหลังคลอดหรือไม่ อย่างไร เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 4 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 4 ข้อ = 0 Key :										
1) การกลับคืนภาวะปกติของมดลูก (มดลูกเข้าอู่)										
2) ตรวจภายใน ตรวจแผลฝีเย็บ/แผลผ่าตัดคลอด										
3) ได้รับคำแนะนำต่อเนื่องในการดูแลสุขภาพมารดา										
4) ตรวจการติดเชื่อมมดลูก และมะเร็งปากมดลูก										
6) ประเมินเต้านมและการมีน้ำนม										
7) ได้รับคำแนะนำการคุมกำเนิด										
8) ติดตามครรภ์เป็นพิษ/ โรคเบาหวาน/ การขับถ่าย/ ริดสีดวงทวาร										
3. พ.ร.บ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก										

คำถาม	BFHI	1	2	3	4	5	6	7	8	สรุป
3.1 คุณแม่เคยได้รับของแจกจากบริษัทนม/ตัวแทนบริษัทหรือจากเจ้าหน้าที่ ในระยะฝากครรภ์และหลังคลอดหรือไม่ เกณฑ์ผ่าน : ไม่ได้รับ = 1 ได้รับ = 0										
3.2 คุณแม่เคยได้รับการติดต่อจากบริษัทนมหรือไม่ (ไม่ว่าได้จากตัวแทนบริษัทโดยตรงหรือได้จากเจ้าหน้าที่ในระยะฝากครรภ์และหลังคลอด) เกณฑ์ผ่าน : ไม่ได้รับการติดต่อ = 1 ได้รับการติดต่อ = 0										
4. บันไดขั้นที่ 4										
4.1 การโอบกอดเนื้อแนบเนื้อ เกณฑ์ผ่าน : ได้โอบกอดและถูกวิธี ถือว่าผ่าน										
1) ขณะอยู่ในห้องคลอดคุณแม่ได้โอบกอดลูกครั้งแรกหรือไม่ ? เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0										
2) จากข้อ 1) ถ้าได้ปฏิบัติช่วยอธิบายวิธีการโอบกอดลูก เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกทุกข้อ = 1 ตอบได้ไม่ครบ = 0 Key :										
1) ทันทีก่อนหรือภายใน 5 นาทีหลังลูกเกิด (ในกรณีที่ผ่าตัดคลอดให้โอบกอดทันทีที่แม่ตอบสนองต่อลูกได้)										
2) ขณะโอบกอดลูกอยู่บนท้องและหน้าอกแม่โดยไม่มีเสื้อผ้าระหว่างผิวแม่และผิวลูก										
3) ปลอ่ยลูกให้แม่กอดนาน 1 ชั่วโมง										
4.2 คุณแม่ได้รับการช่วยเหลือให้ลูกได้ดูดนมแม่ภายใน 1 ชั่วโมงแรกหลังเกิด นาน 30 นาที หรือไม่ (ในกรณีที่ผ่าตัดคลอดให้ลูกดูดนมทันทีที่แม่ตอบสนองต่อลูกได้) เกณฑ์ผ่าน : ได้รับ = 1 ไม่ได้รับ = 0										
5. บันไดขั้นที่ 5										
5.1 เจ้าหน้าที่ได้เสนอความช่วยเหลือแก่คุณแม่เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ภายใน 6 ชั่วโมงหลังลูกเกิด หรือไม่ เกณฑ์ผ่าน : ปฏิบัติ = 1 ไม่ปฏิบัติ = 0										
5.2 เจ้าหน้าที่ได้ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในเรื่องใดบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบได้อย่างน้อย 3 ข้อ = 1 ตอบได้น้อยกว่า 3 ข้อ = 0 Key :										
1) ช่วยแก้ไขการให้นมลูกอย่างถูกวิธี										
2) ช่วยสร้างความมั่นใจในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่										
3) ช่วยแก้ไขปัญหาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่พบบ่อย										
4) ตอบคำถาม ไขข้อสงสัยให้มารดาอย่างสม่ำเสมอ										
5) ช่วยฝึกการบีบนมแม่ด้วยมือ										
5.3 ขอให้คุณแม่แสดงการอุ้มลูก จัดท่าลูก และให้ลูกดูดนมแม่อย่างถูกต้อง (ตามท่าอุ้มที่แม่นัด) เกณฑ์ผ่าน : แสดงถูกต้องทุกข้อ = 1 แสดงไม่ถูกต้องทุกข้อ = 0 Key :										
1) แม่นั่งในท่าที่สบาย มีที่พิงหลัง และมีหมอนไว้รองแขนแม่และตัวลูก ปลอ่ยขาแม่เหยียดอย่างสบาย										
2) แม่อุ้มลูกด้วยท่าใดท่าหนึ่งได้ถูกต้อง										
3) โอบกอดลูกให้แนบลำตัวแม่ จมูกอยู่ตรงหัวนม คางแนบชิดเต้านมด้านล่าง										
4) ลำตัวลูกทั้งศีรษะ หู หัวไหล่ และสะโพกเป็นแนวเส้นตรง										
5) ลูกอ้าปากกว้างขณะใช้หัวนมเขี่ยริมฝีปากล่าง										
6) ริมฝีปากคลีบบานมิดลานนมโดยเฉพาะด้านล่าง										
7) แก้มพองคล้ายลูกโป่ง และเคลื่อนเป็นคลื่น										
8) การดูดและการกลืนสัมพันธ์กัน 1:1										
9) เต้านมเริ่มอ่อนยุบขณะลูกดูดข้างล่าง และแรงขึ้น										
10) แม่ไม่เจ็บหัวนม และรู้สึกเต้านมโล่งและนมไหล										

คำถาม	BFHI	1	2	3	4	5	6	7	8	สรุป
5.4 คุณแม่ช่วยอธิบายวิธีปฏิบัติที่กระตุ้นการสร้างน้ำนมแม่ในระยะหลังคลอด เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 6 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 6 ข้อ = 0 Key :										
1) ให้ลูกดูดนมบ่อยครั้ง ได้ 8 - 12 ครั้ง/วัน										
2) ให้นมลูกในเวลากลางคืนจนลูกอายุ 6 เดือน										
3) ดูดจนเกลี้ยงเต้า เพราะจะได้นมแม่ส่วนหลังที่มีไขมันด้วย										
4) ดูนมแต่ละข้างนาน 20 - 30 นาที										
5) อมดูดห้วนนมให้ลึกลานนมอย่างถูกต้อง										
6) ดูนมแม่ทั้ง 2 เต้าในแค่ครั้ง										
7) ไม่เสริมน้ำ นมผสมหรืออาหารอื่นใดระหว่างให้นมลูก (ไม่ดุนนมขวด ไม่ดูดห้วนมยาง/ห้วนมหลอก)										
8) แม่และลูกอยู่ด้วยกันตลอด 24 ชั่วโมง										
9) การบีบนมแม่ด้วยมืออย่างถูกวิธี										
10) การนวด การประคบเต้านม										
11) การรับประทานยา/สมุนไพรกระตุ้นน้ำนม										
12) การรับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ และดื่มน้ำให้เพียงพอ										
13) การพักผ่อนให้เพียงพอ / ไม่เครียด										
5.5 คุณแม่ช่วยอธิบายลักษณะที่แสดงว่าลูกได้รับนมแม่อย่างเพียงพอ เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 5 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 5 ข้อ = 0 Key :										
1) ดูนมแรงและเริ่มช้าลง										
2) มือที่กำลังเริ่มเหยียดนิ้ว										
3) แสดงความอึดโดยใช้ลิ้นดันห้วนนม เพยอปาก										
4) หันหน้ามองไปรอบ ๆ และปล่อยห้วนนมจากปาก										
5) ลูกร้องน้อยลง อารมณ์ดีขึ้น พลือยหลับ										
6) ลูกสะอึก										
7) นอนหลับนาน										
8) ลูกเรอ แหวะนม										
9) ปัสสาวะใสอย่างน้อย 4 ครั้ง/วัน หรือถ่ายปัสสาวะ 1-2 ครั้ง ช่วงอายุ 1-2 วัน 3 - 4 ครั้ง ช่วงอายุ 3 - 4 วัน 6 - 8 ครั้ง ช่วงอายุ 5 - 6 วันจนถึงอายุ 3 สัปดาห์										
10) หลังอายุ 2 - 3 วันอุจจาระสีเหลืองอย่างน้อย 3 ครั้ง/วัน										
11) น้ำหนักแรกเกิดลดไม่เกินเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 5 - 6 ในวันที่ 3 - 4 หลังเกิด)										
5.6 ขอให้คุณแม่แสดงหรืออธิบายวิธีเตรียมตัวและเทคนิคการบีบนมแม่ด้วยมืออย่างถูกต้อง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 5 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 5 ข้อ = 0 Key :										
1) ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่										
2) จัดเตรียมภาชนะที่สะอาดไว้รองรับนมแม่ ถ้าเก็บห้วนน้ำนมเตรียมภาชนะขนาด 5 มล.หรือช้อนที่ป้อนทารกได้ทันที										
3) นั่งในท่าที่สบายและผ่อนคลาย มีความเป็นส่วนตัว คิดถึงลูกหรือมีเสื้อผ้าของลูกที่สัมผัสได้										
4) หายใจเข้าลึก และผ่อนคลายหายใจเบา ๆ สลับไปมา										
5) โนมตัวไปข้างหน้าขณะใช้มือประคองเต้านมเป็นรูปตัวซี (C) วางนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้บริเวณขอบนอกของลานนมหรือห่างจากห้วนนมประมาณ 3 - 4 ซม.										

คำถาม	BFHI	1	2	3	4	5	6	7	8	สรุป
6) กอดนัวทุกนัวเข้าหาหน้าอกของแม่										
7) บีบนมโดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้โดยไม่รูดนิ้วมาบนลานนม										
8) หยุดบีบและคลายนิ้ว โดยวางนิ้วที่จุดเดิม										
9) กอด บีบ คลายซ้ำ 3 - 4 รอบก่อนย้ายไปที่จุดใหม่โดยนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้อยู่ตรงข้ามกันเสมอ จนรอบลานนม										
10) หลังบีบรอบลานนม 3 - 4 ครั้ง มีน้ำนมไหลพุ่ง รู้สึกผ่อนคลายในเต้านม ไม่รู้สึกเจ็บเต้านม										
11) ใช้เวลาในการบีบนมในแต่ละครั้งประมาณ 20-30 นาที อาจจะบีบและหยุดช่วงสั้น ๆ ระหว่างนั้น										
6. บันไดขั้นที่ 6										
6.1 ลูกของคุณแม่ได้กินนมแม่อย่างเดียวตลอดเวลาที่อยู่ในโรงพยาบาล โดยวิธีใด (ในกรณีที่ทารกไม่ได้รับนมแม่อย่างเดียวให้ถามต่อในข้อ 6.2) เกณฑ์ผ่าน : ตอบอย่างน้อย 1 ข้อ = 1 ไม่ตอบ/ไม่ได้กินนมแม่อย่างเดียว = 0 Key :										
1) ดูนมแม่จากเต้า/นมแม่ที่บีบไว้										
2) นมผสมร่วมกับนมแม่										
3) นมผสมอย่างเดียว										
6.2 ในขณะที่คุณแม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ลูกเคยได้รับน้ำ น้ำกลูโคส นมผสม เครื่องดื่มหรืออาหารอื่น ๆ นอกเหนือจากนมแม่ด้วยเหตุผลทางการแพทย์ใด เกณฑ์ผ่าน : ตอบอย่างน้อย 1 ข้อ = 1 ไม่ตอบ/ไม่มีเหตุผลทางการแพทย์ = 0 Key :										
1) ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักแรกเกิด < 1,500 กรัม หรืออายุครรภ์น้อยกว่า 32 สัปดาห์										
2) มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ										
3) ทารกป่วย ขาดออกซิเจน เครียดระยะปริกำเนิด										
4) ไม่มีนมแม่ของตนเอง										
5) มีความผิดปกติด้านสุขภาพของมารดา เช่น ได้เคมีบำบัด ฉายแสง /radioactive iodine-131 ติดเชื้อไวรัสที่ผ่านนมแม่										
7. บันไดขั้นที่ 7										
7.1 ตั้งแต่ลูกเกิดคุณแม่เคยได้แยกจากลูกนานเกิน 1 ชั่วโมงหรือไม่ (ในกรณีที่แม่ผ่าตัดคลอดนับหลังจากที่แม่รู้สึกตัว) เลือกได้เพียง 1 ข้อ เกณฑ์ผ่าน : ถ้าแม่และลูกแยกกันไม่เกิน 1 ชั่วโมง หรือถ้าแยกจากกันมากกว่า 1 ชั่วโมง โดยมีเหตุผลทางการแพทย์ (ระบุสาเหตุตาม key) = 1 ถ้าแม่และลูกแยกจากกันมากกว่า 1 ชั่วโมงโดยไม่มีเหตุผลทางการแพทย์ = 0 เกณฑ์ผ่าน : ถ้าแม่และลูกแยกกันไม่เกิน 1 ชั่วโมง หรือถ้าแยกจากกันมากกว่า 1 ชั่วโมง โดยมีเหตุผลทางการแพทย์ (ระบุสาเหตุตาม key) = 1 ถ้าแม่และลูกแยกจากกันมากกว่า 1 ชั่วโมงโดยไม่มีเหตุผลทางการแพทย์ = 0 Key :										
1) ไม่เคยแยก										
2) แยกเกิน 1 ชั่วโมงเนื่องจากเหตุผลทางการแพทย์										
2.1 ทารกมีภาวะแทรกซ้อน เช่น ทารกมีภาวะขาดออกซิเจนรุนแรง/ช่วยกู้ชีพ/แยกไปสังเกตอาการ/ภาวะผิดปกติของทารกเสี่ยง เช่น เกิดก่อนกำหนด /เกินกำหนด, น้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่าเกณฑ์/เกินกว่าเกณฑ์										
2.2 แม่มีภาวะแทรกซ้อน ทำหัตถการทางการแพทย์ /รับการตรวจรักษาพิเศษ/สภาวะหรือความผิดปกติของมารดา/การทำหัตถการทางมารดา เช่น ทำหมัน										
3) แยกเกิน 1 ชั่วโมง โดยไม่มีเหตุผลทางการแพทย์										

คำถาม	BFHI	1	2	3	4	5	6	7	8	สรุป
7.2 ช่วงระหว่างที่อยู่โรงพยาบาลแม่และลูกอยู่ด้วยกันไม่ห่างกันเกิน 1 ชั่วโมง เกณฑ์ผ่าน : สังเกตคู่แม่และลูกในหอผู้ป่วยหลังคลอด เพื่อยืนยันว่าแม่และลูกได้อยู่ด้วยกัน (ยกเว้นที่ต้องแยกเนื่องจากมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์) ร้อยละ 80 ขึ้นไป = 1 ต่ำกว่าร้อยละ 80 = 0"										
8. บันไดขั้นที่ 8										
8.1 คุณแม่ช่วยบอกอาการแสดงของลูก เมื่อลูกหิวนมอย่างไรบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 4 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 4 ข้อ = 0 Key :										
1) กำมือ เพยอปาก										
2) หันศีรษะไปมาเล็กน้อยโดยไม่มีเสียงร้อง										
3) เริ่มต้นตัวและว่องไวมากขึ้น										
4) ดุดมมือ นิ้ว ของเล่น และเสื้อผ้า										
5) ขยับริมฝีปากกระดกลิ้นคล้ายการดูดนม										
6) เริ่มต้น ยกแขนขาขยับไปมา										
7) สายศีรษะรุนแรงขึ้น และหายใจเร็ว										
8) แสดงอาการหงุดหงิด ถีบแขนขา และร้องไห้เสียงดัง										
8.2 เจ้าหน้าที่เคยให้คำแนะนำคุณแม่เกี่ยวกับความถี่ของการให้ลูกได้กินนมแม่อย่างไร เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 3 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 3 ข้อ = 0 Key :										
1) ให้นมตามความต้องการของลูกโดยไม่มีตารางการให้นม หรือใช้เวลาเป็นข้อจำกัดในการให้นม										
2) ให้เมื่อลูกแสดงความหิว สัญญาณหิว หรือความพร้อมในการดูดนม										
3) ถ้าลูกหลับเกิน 3 ชั่วโมงต้องปลุกเพื่อให้ดูดนม										
4) ให้ลูกดูดนมได้ 8 - 12 ครั้ง/ตลอด 24 ชั่วโมง										
5) ไม่ควรรอกจนลูกร้องจึงให้ดูดนม										
6) ให้นมแม่ช่วงกลางคืนในช่วง 6 เดือนแรกหลังเกิด										
7) กระตุ้นแม่ให้ไปหาลูกบ่อยครั้งถ้าแยกแม่ลูก										
9. บันไดขั้นที่ 9										
9.1 คุณแม่เคยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับความเสี่ยงของการใช้ขวดนม ห้วนมยาง หรือห้วนมหลอกอย่างไรบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 5 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 5 ข้อ = 0 Key :										
1) ไม่แนะนำให้ใช้ขวดนม ห้วนมยางหรือห้วนมหลอกในทารกที่เกิดครบกำหนด										
2) เพิ่มความระมัดระวังในการใช้ขวดนม ห้วนมยางหรือห้วนมหลอกเมื่อจำเป็น										
3) การใช้ขวดนม ห้วนมยางหรือห้วนมหลอกรบกวนการเจริญเติบโตที่ปกติของช่องปาก										
4) การดูดห้วนมหลอกรบกวนการสังเกตสัญญาณหิว และลดการตอบสนองความต้องการของลูก										
5) อุปกรณ์เหล่านี้ต้องการการดูแล การทำความสะอาดและรักษาให้ถูกสุขลักษณะ										
6) ลูกมักสับสนกลไกการดูดนมแม่ที่แตกต่างจากการดูดห้วนมยางและห้วนมหลอก										
7) ลูกมีปัญหาการให้นม ปฏิเสธการดูดนม นมแม่สร้างน้อยและลูกได้นมแม่ไม่เพียงพอ										
8) ลดโอกาสการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว										
9) ลูกกลายเป็นเด็กงอแงเมื่อหิวบ่อยครั้ง										

คำถาม	BFHI	1	2	3	4	5	6	7	8	สรุป
10) การดูนมขวด/ห้วนมยาง/ห้วนนมหลอกของเด็กเกิดก่อนกำหนดลดโอกาสการเรียนรู้การอมดูห้วนนมและลานนมของแม่										
11) ถ้าจำเป็นต้องให้นมแม่ที่บีบไว้ ควรป้อนด้วยแก้วหรือช้อน										
12) กระตุ้นการทำงานของช่องปากหรือ non-nutritive sucking ด้วยนิ้วที่ใส่ถุงมือ จนกว่าเด็กเกิดก่อนกำหนดสามารถดูดนมแม่จากเต้าได้										
10. บันไดขั้นที่ 10										
10.1 หากคุณแม่มีปัญหาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สามารถไปรับบริการได้ที่ใดบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 2 ข้อ = 1 ตอบถูกน้อยกว่า 2 ข้อ = 0 Key :										
1) หอผู้หลังคลอดที่จำหน่ายคุณแม่ลูก										
2) คลินิกติดตามทารกแรกเกิด										
3) คลินิกนมแม่										
4) คลินิกเด็กสุขภาพดี										
5) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล										
6) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)										
7) ชมรมนมแม่ในเครือข่ายโรงพยาบาล										
8) อาสาสมัครเพื่อนช่วยเพื่อน										
9) การเยี่ยมบ้านของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล										
10) กลุ่มเพื่อนที่ติดต่อขอความช่วยเหลือเร่งด่วนได้ เช่น line group										
10.2 คุณแม่พึงพอใจการช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในระดับใด Key : 0 = ไม่พึงพอใจ 1 = พอใจน้อย 2 = พอใจปานกลาง 3 = พอใจมาก										

มาตรฐานบริการในหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU)

มาตรฐานบริการในหออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ (NICU) งานอนามัยแม่และเด็กกระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0-1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
1. มีกรอบแนวคิด นโยบาย เป้าหมาย และการพัฒนาหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดคุณภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงที่นำเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร	1.มีนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดคุณภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงเป็นลายลักษณ์อักษร ปิดประกาศไว้ที่บริเวณหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดคุณภาพ / บริเวณที่ต้องสื่อสารกับผู้รับบริการโดยตรง (มีปิดประกาศถือว่าผ่าน ผ่าน=1 ไม่ผ่าน= 0)		2	
2. การดูแลทารกใน NICU / หอผู้ป่วยทารกแรกเกิด	ถาม/สังเกต/ดูรายงานของ จนท			
2.1 การดูแลอุณหภูมิกาย				
1) วัดอุณหภูมิกายเมื่อมาถึงหอผู้ป่วย	ดูรายงาน (บันทึกการพยาบาล) การบันทึกอุณหภูมิทารกแรกรับอุณหภูมิทารกอยู่ในเกณฑ์ 37 ± 0.2 องศาเซลเซียส และทำการแก้ไขอย่างถูกต้องและติดตามทุก 15 - 30 นาที จนกระทั่งอุณหภูมิได้ 37 องศาเซลเซียส ติดต่อกัน 2 ครั้ง		0.5	
2) ให้ทารกนอนในตำแหน่งที่ไม่มีกระแสลมจากลมธรรมชาติ พัดลมหรือเครื่องทำความเย็นพัดผ่าน	สังเกตและตรวจสอบ ถูกต้องถือว่าผ่าน		0.5	
3) เมื่อทารกอยู่ในตู้ต้องเปิดสวิทช์ (power on) ให้ตู้ทำงาน	ตรวจสอบการปฏิบัติ ถูกต้องถือว่าผ่าน		0.5	
4) สามารถควบคุมอุณหภูมิทารกแรกเกิด 37 ± 0.2 องศาเซลเซียส - เมื่อทารกใช้ skin servo control mode ปรับอุณหภูมิครั้งละ 0.1 องศาเซลเซียส - เมื่อทารกใช้ air servo control mode ปรับอุณหภูมิครั้งละ 0.2 องศาเซลเซียส	สังเกตการควบคุมอุณหภูมิตู้ และตรวจสอบอุณหภูมิของเด็กอุณหภูมิทารกอยู่ในเกณฑ์ 37 ± 0.2 องศาเซลเซียส		0.5	
5) สามารถควบคุมอุณหภูมิ ห้องให้อยู่ที่ 26-28 องศาเซลเซียส - ถ้าทารกอยู่ในตู้ อุณหภูมิห้อง 26 ถึง 27 องศาเซลเซียส - ถ้าทารกอยู่ใน crib อุณหภูมิห้อง 27 ถึง 28 องศาเซลเซียส	ตรวจสอบจากการบันทึกอุณหภูมิ หอผู้ป่วยอย่างน้อยทุก 4 ชม. พร้อมกันกับอุณหภูมิทารก - อุณหภูมิห้องที่ทารกอยู่ในตู้ 26-27 องศาเซลเซียส - อุณหภูมิที่ทารกอยู่ใน crib 27-28 องศาเซลเซียส		0.5	
6) วัดอุณหภูมิทารกทางรักแร้ถูกต้อง - การวัดด้วยปรอทแก้ว ในทารกก่อนกำหนดคลอด 5 นาที ในทารกครบกำหนดคลอด 8 นาที - ปรอทดิจิตอลวัดนานจนถึงสัญญาณเตือนครั้งสุดท้าย (10นาที)	สอบถามการปฏิบัติ ถูกต้องถือว่าผ่าน		0.5	
2.2 การหายใจ				
1) ตรวจสอบวิธีให้การดูแลทารกที่มีภาวะหายใจลำบาก ได้แก่				
1.1 การจัดท่านอนให้อยู่ในท่าเป็นกลาง (neutral position)	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
1.2 ทารกที่อยู่ในเครื่องหายใจต้องสลับท่านอนทุก 2 - 4 ชม. นอนคว่ำดีที่สุด	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
1.3 การทำสรีระบำบัดทรวงอกอย่างถูกต้อง (chest physiotherapy) ในกรณี atelectasis เท่านั้น	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
2) การดูดน้ำคัดหลั่ง	อุปกรณ์ถูกต้อง (สังเกตมี normal saline nebulas อยู่ใกล้ทารก และการสอบถาม)			
2.1 เครื่องดูดน้ำคัดหลั่ง มีแรงดูดไม่เกิน 300 มม.ปรอท	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
2.2 ปรับแรงดูดได้ - 80 ถึง -100 มม.ปรอท สำหรับทารก	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
2.3 ใช้ finger-tip connector ในการดูดน้ำคัตหลัง	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
2.4 ไม่หยอดน้ำเกลือนอร์มัลเข้าท่อลม	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
3) การดูแลระดับความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือด (SpO2)	อุปกรณ์ครบ และพร้อมใช้ทุกชิ้น และมีเกณฑ์การเฝ้าระวังภาวะออกซิเจนสูงหรือต่ำเกินไป			
3.1 มีเครื่อง pulse oximeter เพียงพอ	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
3.2 รักษา SpO2 อยู่ระหว่าง 90-95% เมื่อทารกได้รับออกซิเจน (ดูบันทึก)	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
4) การใช้ ambu bag				
4.1 ขนาดของ ambu bag 250 cc ในทารกแรกเกิด	ตรวจสอบขนาด ambu bag มีมาตรวัดความดันหรือ safety valve		0.5	
4.2 แรงบีบ ambu bag ทำให้นักอกขยายเท่าธรรมชาติร่วมกับการใช้ pressure gauge	และสอบถามแรงบีบที่เหมาะสม ตรวจสอบ pressure gauge		0.5	
5) การใช้ Endotracheal tube (ETT)				
5.1 เลือกขนาด ETT ที่เหมาะสมกับขนาดตัวทารก	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
5.2 ขนาดหลอดดูดเสมหะที่เหมาะสมกับขนาด ETT	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
5.3 การยึด ETT ให้ radiopaque line อยู่ด้านซ้ายและตัวเลขบอกความลึกอยู่ด้านขวาของทารก และความยาวของ ETT เหนือปากทารก 4 ซม. ไม่รวมข้อต่อ	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
6) การใช้เครื่องทำความชื้น (humidifier chamber)				
6.1 เปิดสวิทช์ให้เครื่องทำงาน	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
6.2 ระดับน้ำใน humidifier chamber อยู่ในระดับที่กำหนด	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
6.3 ปรับอุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส เมื่อใส่ ETT ปรับอุณหภูมิ 32 - 34 องศาเซลเซียส เมื่อไม่ใส่ ETT (มีความสุขสบายของทารกเป็นเกณฑ์)	ให้เล่าวิธีการปฏิบัติ และสังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
2.3 การให้อาหารทารก				
1) จัดสถานที่ให้มารดา นอนอยู่ใน/ ใกล้หออสูป้วย	ตรวจสอบสถานที่		1	
2) จำนวนเตียงของมารดามีเพียงพอ(จำนวนเตียงมารดา:ทารก อย่างน้อย 1:2)	ตรวจสอบสถานที่และจำนวนเตียง		1	
3) มารดามีส่วนร่วมในการดูแลทารกและการให้นมแม่	สอบถาม สังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		1	
4) ไม่งดนม ยกเว้น NEC, severe perinatal asphyxia, ปัญหาทางศัลยกรรม, สัญญาณชีพไม่คงที่	สอบถาม สังเกต ตรวจสอบใบคำสั่งแพทย์ หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		1	
5) มีแนวทางในการเพิ่มนมทุกวัน อย่างถูกต้อง	ดูรายงาน (บันทึกการพยาบาล) ตรวจสอบใบคำสั่งแพทย์		1	
6) บันทึกชนิดของนมที่ให้ทารกทุกมื้อ	ดูรายงาน (บันทึกการพยาบาล)		0.5	
7) มีตุ๋น 2 ประตุ/ตุ๋นแข็ง สำหรับเก็บนม	ตรวจสอบตุ๋นใช้เฉพาะเก็บนมนั้นและมีการส่งเสริมการเก็บนมแม่		1	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
	มีการบันทึกอุณหภูมิตุ๋นทุกเวร		1	
2.4 การป้องกันการติดเชื้อ				
1) สถานที่และอุปกรณ์				
1.1) ทารกแรกเกิดต้องไม่อยู่บนกับผู้ป่วยเด็กโตหรือผู้ใหญ่	ต้องมี NICU แยกจาก ICU ทั่วไป ถ้าไม่แยกทารกแรกเกิดออกจากวัยอื่น ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน NICU		2	
1.2) หอผู้ป่วยทารกแรกเกิดต้องไม่มีลมจากภายนอกพัดเข้ามาภายใน	ไม่มีลมจากภายนอกพัดเข้ามาถือว่าผ่าน		1	
1.3) มีสถานที่ล้างมือในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดสำหรับบุคลากรและมารดา ก๊อกน้ำต้องเปิดปิดโดยไม่ต้องใช้มือสัมผัส และมีอ่าง 1 อ่างในห้องที่มีทารกอยู่	ตรวจสอบสถานที่		0.5	
1.4) ใช้น้ำยาฟอกมือ iodophor-iodine หรือ 4% chlorhexidine gluconate	ตรวจสอบอุปกรณ์และชนิดของ antiseptic		0.5	
1.5) ขวดน้ำยาฟอกมือและกระดาษ/ ผ้าเช็ดมือวางบนที่สูงที่น้ำกระเด็นไม่ถึง	ตรวจสอบ หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5	
1.6) มีกระดาษเช็ดมือที่ใช้ครั้งเดียวแล้วไปทำความสะอาดใหม่	ตรวจสอบ หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5	
1.7) ตรวจสอบอุปกรณ์การแพทย์ที่ใช้กับทารกต้องใช้เฉพาะคน เช่น stethoscope, ปรอทภาษาณะ/อุปกรณ์ทำความสะอาด	ตรวจสอบ หากมีการปฏิบัติ ถือว่า ผ่าน		0.5	
1.8) ไม่มีห้องน้ำในห้องที่ดูแลผู้ป่วยทารกแรกเกิด	ตรวจสอบสถานที่		0.5	
1.9) ทารกสวมเสื้อของโรงพยาบาล	สังเกต หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
2) การปฏิบัติ				
2.1) มีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการล้างมือที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน	สังเกตและตรวจสอบ ถูกต้อง ถือว่าผ่าน		0.5	
2.2) ชุดทำความสะอาดชั้นออกซิเจนต้องเปลี่ยนขวดและเปลี่ยนน้ำทุกวันหรือเป็นระบบปิด	สังเกตและตรวจสอบ สอบถาม หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
2.3) มีการดูแลผิวหนังทารกที่เหมาะสมเพื่อลดการติดเชื้อ ได้แก่ มีการทำความสะอาดสะดือด้วย triple dye หรือ 1% povidine solution หรือ 1% chlorhexidine solution	สังเกตและตรวจสอบ สอบถาม หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
2.4) การรักษาเฉพาะโรค				
1) ตรวจสอบการรักษาภาวะตัวเหลือง				
1.1) มี guideline (AAP, 2004)	ตรวจสอบ และสังเกต และขอเอกสาร คู่มือ แนวทาง		0.5	
1.2) มีเครื่องส่องไฟที่มีประสิทธิภาพ หลอดฟลูออเรสเซนต์แสงสีฟ้า (แผ่นพลาสติกใส ไม่แตก ไม่ขุ่น หลอดติดทุกดวง) หรือ LED มีเพียงพอเมื่อต้องการใช้	อุปกรณ์รักษาตัวเหลืองได้ มาตรฐานและเพียงพอ		0.5	
2) มีแนวทางการคัดกรองทารก ROP และการส่งต่อ	ตรวจสอบ ขอคู่มือแนวทาง หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
3) มีแนวทางการคัดกรองทารก hearing Cyanotic congenital heart disease (CCHD)	ตรวจสอบ ขอคู่มือแนวทาง หากมีการปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		0.5	
4) มีแนวทางการคัดกรองทารก TSH-PKU			0.5	
3. การดูแลสถานที่ และการบำรุงรักษาอุปกรณ์				
3.1) สถานที่สะอาดและเป็นระเบียบ	สังเกต		0.5	
3.2) อุปกรณ์การแพทย์มีการบำรุงรักษาให้สะอาดอยู่เสมอ และมีการตรวจสอบความเที่ยง	สังเกต, สอบถามวิธีปฏิบัติ		0.5	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนน ประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผล คะแนน(A x B)
4. ข้อมูลและสถานการณ์				
4.1) มีทะเบียนผู้ป่วย ระบุวินิจฉัย(แรกรับ และ ก่อนจำหน่าย) และภาวะแทรกซ้อน	ขอดูทะเบียน หากมีถือว่าผ่าน		0.5	
4.2) มีระบบการนัดติดตามทารกที่จำหน่าย	ขอดูบันทึกระบบการนัดติดตาม หากมี ถือว่าผ่าน		0.5	
4.3) มีการเก็บสถิติตัวชี้วัดของหน่วยงาน	ขอเอกสาร เก็บรวบรวมข้อมูล หากมีถือว่าผ่าน			
4.3.1) 5 โรคแรกที่พบบ่อยจากการวินิจฉัยเมื่อแรกรับและก่อนจำหน่าย			0.5	
4.3.2) ภาวะอุณหภูมิกายต่ำ/สูง เมื่อแรกรับ			0.5	
4.3.3) จำนวนทารกที่ได้รับนมแม่อย่างเดียว นมแม่และนมผสม นมผสมอย่างเดียวก่อนกลับบ้าน			0.5	
4.3.4) อัตราการติดเชื้อ				
1) วิเคราะห์สถานการณ์/ข้อมูล หาสาเหตุ และวางแผนปรับปรุงแก้ไขปัญหา/CQI/นวัตกรรม	ขอเอกสาร สรุปรายงาน /รายงานการประชุมขอดูกิจกรรมCQI/นวัตกรรม		1	
2) มีการนำเสนอข้อมูล/การแก้ไขปัญหาคู่ผู้บริหารโรงพยาบาล /ระดับจังหวัด/ระดับเขตอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	ขอเอกสาร สรุปรายงาน /รายงานการประชุม / รายงานการนำเสนอต่อผู้บริหาร		1	
	รวม		37	
	คิดเป็นร้อยละ			

แบบสัมภาษณ์แม่ที่ลูกต้องอยู่ในความดูแลเป็นพิเศษ (NICU)

คำถาม	1	2	สรุป	เปอร์เซ็นต์
1. การโอบกอดเนื้อแนบเนื้อ เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกทุกข้อ Key :				
1) ทันทีที่ลูกมีความพร้อมหรือสัญญาณชีพคงที่				
2) ภายใน 24 ชั่วโมงหลังลูกเกิด				
3) เมื่อลูกหายใจหอบเล็กน้อยและใส่ nasal Cannula หรือ continuous positive airway pressure (CPAP)				
4) เมื่อแม่ผ่าตัดคลอดและดมยาสลบสามารถตอบสนองต่อลูกได้				
2. เจ้าหน้าที่ได้สอนสาธิตหรือให้ข้อมูลวิธีบีบและเก็บน้านมที่จะทำให้คุณแม่มีปริมาณน้านมเพียงพอ เกณฑ์ผ่าน : สอนสาธิต = 1 ไม่ได้สอนสาธิต = 0				
3. เจ้าหน้าที่ได้บอกคุณแม่หรือไม่ว่าควรบีบน้านมวันละกี่ครั้งจึงจะทำให้ปริมาณน้านมเพียงพอ Key : อย่างน้อย 8 ครั้งต่อวัน				
4. เจ้าหน้าที่ได้สอนคุณแม่เรื่องการดูแลทารกให้สามารถกินน้านมแม่ในขณะที่ทารกอยู่ในการดูแลพิเศษอย่างไร ? เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 2 ข้อ Key :				
1) มีการบีบเก็บน้านมแม่				
2) คอยช่วยเหลือการให้นมแม่แก่ทารกตามกำหนดเวลา				
3) ให้ทารกฝึกดูดเต้าเปล่า (non-nutritive sucking) เมื่อทารกยังไม่พร้อมดูดและกลืนนมแม่อย่างเต็มที่				
4) เริ่มให้ทารกดูดนมแม่จากเต้าเมื่อทารกพร้อม เพื่อลดเวลาการให้นมแม่ทางสายให้อาหาร				
5) ฝึกการป้อนนมแม่ด้วยแก้ว/ช้อน ป้อนนมแม่ที่บีบไว้เมื่อต้องการเสริมนมแม่ที่บีบไว้				
5. ช่วงที่ทารกได้รับสารอาหารทางหลอดเลือดดำ เคยได้หัวน้านมหรือนมแม่ที่บีบได้ในช่วง 0 - 7 วันแรกหรือไม่ เกณฑ์ผ่าน : ได้รับ				
6. คุณแม่และครอบครัวเข้าไปเยี่ยม/ อยู่ใกล้ทารกในช่วงที่อยู่ในหออภิบาลทารกแรกเกิดทุกวันหรือไม่ เกณฑ์ผ่าน : เยี่ยมทุกวัน = 1 ไม่เยี่ยมทุกวัน = 0				
7. คุณแม่และครอบครัวได้รับข้อมูลในการเตรียมตัวก่อนกลับบ้านหรือมารับการตรวจตามนัดอย่างไรบ้าง เกณฑ์ผ่าน : ตอบถูกอย่างน้อย 4 ข้อ Key :				
1. ยังคงปฏิบัติ Kangaroo mother care ที่บ้าน				
2. ให้ทารกกินนมแม่อย่างเดียวจนครบ 6 เดือน/ ยกเว้นมีกรณีมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์				
3. การมารับการตรวจตามนัดกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อติดตามภาวะแทรกซ้อนจากการเจ็บป่วย				
4. การสังเกตอาการผิดปกติของทารกที่ต้องกลับมาพบแพทย์				
5. การฝึกใช้อุปกรณ์พิเศษบางอย่างสำหรับทารก				
6. การเข้ารับบริการการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในเครือข่ายของโรงพยาบาลและชุมชน				

มาตรฐานคลินิกส่งเสริมเด็กสุขภาพดี (WCC)

มาตรฐานคลินิกส่งเสริมเด็กสุขภาพดี (WCC) งานอนามัยแม่และเด็กกระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)
1. มีกรอบแนวคิด นโยบาย เป้าหมาย และการพัฒนาบริการคลินิกส่งเสริมเด็กสุขภาพดีที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงเป็นลายลักษณ์อักษร	- มีกรอบแนวคิด นโยบาย เป้าหมาย และการพัฒนาบริการคลินิกส่งเสริมเด็กสุขภาพดีที่ครอบคลุมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ตามบันได 10 ขั้น/พรบ.นมผงเป็นลายลักษณ์อักษร ปิดประกาศไว้ที่บริเวณคลินิกส่งเสริมเด็กสุขภาพดี /บริเวณที่ต้องสื่อสารกับผู้รับบริการโดยตรง (มีปิดประกาศ ถือว่าผ่าน ผ่าน=1 ไม่ผ่าน= 0)		2	2
2. สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรผู้ให้บริการเหมาะสม				
2.1 สถานที่ให้บริการเหมาะสม				
1) ห้องตรวจร่างกาย/คัดกรองสุขภาพเด็ก/ตรวจพัฒนาการเด็ก	1. สถานที่ให้บริการเป็นสัดส่วนและไม่มีการรบกวน		1	
	2. ขณะให้บริการไม่มีกิจกรรมอื่นรบกวน		0.5	
	3. ปลอดภัยสำหรับเด็ก (อุบัติเหตุและการติดเชื้อในเด็ก)		0.5	
2) มุมส่งเสริมสุขภาพ	1. สถานที่จัดเป็นสัดส่วน		1	
	2. ขณะให้บริการไม่มีกิจกรรมอื่นรบกวน		0.5	
	3. ปลอดภัยสำหรับเด็ก (อุบัติเหตุและการติดเชื้อในเด็ก)		0.5	
	4. มีบุคลากร/จิตอาสา/อสม.ให้คำแนะนำการใช้ประโยชน์จากมุม ฯ		0.5	
	5. มีสื่อแนะนำการใช้ประโยชน์จากมุมฯ อย่างครอบคลุมครบทุกองค์ประกอบ (โภชนาการ พัฒนาการ ฟัน)		1	
3) ให้ความรู้ตามกระบวนการโรงเรียนพ่อแม่				
- มีสถานที่ให้ความรู้	สำรวจสถานที่ให้ความรู้โรงเรียนพ่อแม่		1	
- มีอุปกรณ์ สื่อการสอน/แผนการสอน	ดูแผนการสอน/สื่อการสอน ครบตามเรื่องที่กำหนด		1	
- รูปแบบการให้ความรู้เป็นแบบมีส่วนร่วม	จากการซักถามเจ้าหน้าที่ และตรวจสอบจากทะเบียนการให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้โรงเรียนพ่อแม่ของโรงพยาบาล		1	
- มีการประเมินผลหลังการเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่	ดูภาพกิจกรรมการสอนโรงเรียนพ่อแม่ ดูสรุปผลการทำกิจกรรมและการประเมินผลการสอนโรงเรียนพ่อแม่ (มีทะเบียนร.ร.พ่อแม่/ มีการประเมินความรู้หลังให้ความรู้)		1	
- สามี และญาติ มีส่วนร่วม	ดูทะเบียนการเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่ > 50% = 1 คะแนน > 40% = 0.75 คะแนน > 30% = 0.5 คะแนน > 20% = 0.25 คะแนน < 20% = 0 คะแนน		1	
- ความรู้หญิงตั้งครรภ์	สุ่มถามพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูที่พาเด็กมารับบริการ รพศ/รพท จำนวน 10 คน รพช. 5 คน (ผ่าน 8 ใน 10 คน/ผ่าน 4 ใน 5 คน ถือว่าผ่านเกณฑ์)		1	
2.2 วัสดุ อุปกรณ์				
2.2.1 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เช่น ของเล่น หนังสือ นิทาน หนังสือรูปภาพ เอกสาร แผ่นพับ	- วัสดุอุปกรณ์ ของเล่น หนังสือ มีจำนวนพอเพียงกับจำนวนเด็กที่รับบริการ			
	- สภาพอุปกรณ์สามารถใช้งานได้ อยู่ในสภาพดี และมีความปลอดภัย (มีการทำความสะอาด) เป็นประจำ ระบุผู้รับผิดชอบ		0.5	
	- มีหลากหลายชนิดเหมาะสมตามกลุ่มอายุ		1	
	- เปิดโอกาสให้ผู้รับบริการสามารถใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ โดยการดูเอกสาร เช่น ทะเบียนการเข้าใช้ ทะเบียนยืมหนังสือ/สื่อ		0.5	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)
2.2.2 มีอุปกรณ์ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนา การเด็กปฐมวัย	ดูชุดประเมินพัฒนาการและเครื่องมือวัดการเจริญเติบโต มีสภาพดีพร้อมใช้งาน มีอุปกรณ์ครบถ้วน			
1) เครื่องชั่งน้ำหนักดิจิทัล	- มีเครื่องชั่งน้ำหนักมีความละเอียด 100 กรัม (0.1 กิโลกรัม) หรือมีจุดทศนิยม 1 ตำแหน่ง - มีตุ้มมาตรฐานเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งน้ำหนัก		0.5	
2) วัดความยาว/ส่วนสูง	มีเครื่องวัดความยาว/ส่วนสูงมีความละเอียด 0.1 ซม. ตัวเลขเรียงต่อกัน และมีไม้ฉากสำหรับวัด ค่าความยาว/ส่วนสูง - เครื่องวัดความยาวสำหรับเด็กต่ำกว่า 2 ปี - เครื่องวัดส่วนสูงสำหรับเด็กอายุมากกว่า 2 ปี		0.5	
3) วัดรอบศีรษะ	มีสายวัดรอบศีรษะ เป็นสายวัดที่ไม่ยืดไม่หด และสามารถโค้งงอแนบไปตามร่างกาย มีความกว้างประมาณ 0.6 - 1 ซม. มีความละเอียด 0.1 ซม. และตัวเลขเรียงกัน		0.5	
4) ชุดประเมินพัฒนาการเด็ก	มีเครื่องมือประเมินพัฒนาการ		0.5	
2.2.3 แปรงสีฟันและยาสีฟันผสมฟลูออไรด์	มีแปรงสีฟัน และยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ประกอบการสอนแบบลงมือปฏิบัติ (hand on)		1	
2.3 สัดส่วนผู้ให้บริการ : ผู้รับบริการ				
2.3.1. สัดส่วนผู้ให้บริการ : ผู้รับบริการ 1 : 15	จากการซักถามเจ้าหน้าที่ และตรวจสอบจากทะเบียนการให้บริการคลินิกเด็กสุขภาพดี ** กรณีเกิน 15.5 ไม่ผ่าน **		2	
2.3.2 ความรู้ของผู้ให้บริการ มีความรู้ในเรื่องต่างๆ ดังนี้				
1) ความรู้ในเรื่องการตรวจร่างกายเด็กเบื้องต้น (ตรวจหู/ตา)			1	
2) ความรู้ในเรื่องโภชนาการและการแก้ไขปัญหาโภชนาการ			1	
3) ความรู้ในเรื่องพัฒนาการตามวัย วิธีการคัดกรองและการส่งเสริมพัฒนาการ			1	
4) ความรู้ในเรื่องการเฝ้าระวังการแพ้วัคซีนและวิธีการช่วยเหลือ			1	
3. การบริการในคลินิกเด็กสุขภาพดีในสถานบริการ				
3.1 กำหนดวันให้บริการและประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการรับทราบ 1) กำหนดวันให้บริการให้เหมาะสม จำนวนครั้งการให้บริการสำหรับ รพท./รพศ. (อย่างน้อย 1 ครั้ง / สัปดาห์) หรือ 2) กำหนดจำนวนครั้งการให้บริการสำหรับ รพช.(อย่างน้อย 2 ครั้ง / เดือน)	สำรวจสถานที่ให้บริการ/สังเกตและซักถามการให้บริการ		2	
3.2 มีการให้บริการต่าง ๆ				
1) ประเมินปัจจัยเสี่ยงของเด็กจากประวัติตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอดระยะหลังคลอด	ตรวจสอบจากสมุดบันทึกสุขภาพและเวชระเบียนหากปฏิบัติ ถือว่าผ่าน		1	
2) แนวทางการเฝ้าระวังติดตามดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง	ขอคู่มือแนวทางการเฝ้าระวังติดตามดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง		1	
3) ตรวจร่างกายเด็ก และตรวจทางห้องปฏิบัติการ				
3.1) ตรวจร่างกายทั่วไป	- สังเกตการให้บริการ และขอคู่มือในเวชระเบียน		1	
3.2) ตรวจภาวะซีด (Hct/Hb) ในเด็กอายุ 9 เดือน และ 4 ปี	- รายงานการตรวจภาวะซีดในเด็ก		0.5	
3.3) วัดความดันโลหิต (อายุ 4 ปี)	- ขอคู่มือลงบันทึกในเวชระเบียน			

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)
3.4) ตรวจการไต่ยีน (แรกเกิด - 3เดือน)	- ขอดูการลงบันทึกในเวชระเบียน			
3.5) ตรวจวัดสายตา (อายุ 4 ปี)	- ขอดูการลงบันทึกในเวชระเบียน		0.5	
4) การให้บริการโภชนาการในเด็กทุกคน	สอบถามสังเกตจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และเอกสารรายงาน			
4.1) ประเมินภาวะการเจริญเติบโตของเด็กเป็นรายบุคคล	- ดูวิธีการชั่งน้ำหนัก/ วัดความยาว/ส่วนสูง/วัดเส้นรอบศีรษะ		1	
4.2) มีการจตุกราฟและแปลผลการเจริญเติบโต เป็นรายบุคคล ในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก	- ดูการบันทึกและการจตุกราฟการเจริญเติบโตของเด็กในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก โดยเด็ก 1 คน ต้องได้รับการจตุกราฟการเจริญเติบโต ครบถ้วนทั้ง 3 กราฟ ได้แก่ -กราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ -กราฟแสดงความยาว/ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ -กราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์ความยาว/ส่วนสูง		1	
4.3) ประเมินพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของเด็กทุกคน ตามช่วงอายุ	- ขอดูการประเมินพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร ของเด็กทารก 6 - 12 เดือน เด็กอายุ 1 - 3 ปี และเด็กอายุ 4 - 5 ปี (ตามแบบประเมินพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารของเด็กตามช่วงอายุ อ้างอิง: สำนักโภชนาการ กรมอนามัย)		0.5	
4.4) จ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กแก่เด็กอายุ 6 เดือน - 5 ปี ทุกราย - เด็กอายุ 6 เดือน - 2 ปี ได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็กที่มีปริมาณธาตุเหล็ก 12.5 mg/สัปดาห์ - เด็กอายุ 2 - 5 ปี ได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็กที่มีปริมาณธาตุเหล็ก 25 mg ต่อ/สัปดาห์)	- ขอดูทะเบียนการจ่ายยา / เวชระเบียน / ดูทะเบียนการซื้อยา และทะเบียนการจ่ายยา		1	
4.5) ให้คำแนะนำทางโภชนาการตามภาวะการเจริญเติบโตของเด็กเป็นรายบุคคล	- สังเกต/สอบถามการแจ้งผลและอธิบายผลภาวะการเจริญเติบโตของเจ้าหน้าที่		1	
5) การส่งเสริมพัฒนาการ				
5.1) เฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกรายตามช่วงอายุที่มารับบริการ	- สังเกตกระบวนการแนะนำพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก ในการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กด้วยคู่มือ DSPM ทุกราย		1	
5.2) คัดกรองพัฒนาการเด็ก อายุ 9,18,30,42,60 เดือน	- มีข้อมูลผลการคัดกรองพัฒนาการรายบุคคล ด้วยเครื่องมือ DSPM หรือเครื่องมืออื่น ๆ		1	
5.3) ให้การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการ ตามแผนผังการดูแลเฝ้าระวัง คัดกรอง และส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด - 6 ปี ในคู่มือ DSPM หรือคู่มืออื่น ๆ	- ดูหลักฐานการติดตาม กระตุ้น ส่งเสริมพัฒนาการตามคู่มือ DSPM หรือคู่มืออื่น ๆ		1	
	- สุ่มสอบถามการได้รับการช่วยเหลือเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า/ล่าช้า จากพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก		1	
6) การดูแลสุขภาพช่องปากและฟัน				
6.1) การตรวจสุขภาพช่องปากและประเมินความเสี่ยงฟันผุโดยทันตบุคลากร/บุคลากรสาธารณสุข	- ดูบันทึกการให้บริการตรวจสุขภาพช่องปากและประเมินความเสี่ยงฟันผุ ในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก		0.5	
6.2) ฝึกพ่อแม่/ผู้เลี้ยงดูเด็กแปรงฟันให้เด็กแบบลงมือปฏิบัติ (hand on)	- สังเกตการให้บริการ/สัมภาษณ์พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็ก ในวันประเมิน		0.5	
6.3) ทาฟลูออไรด์วานิช/ฟลูออไรด์เฉพาะที่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดฟันผุ (กลุ่มเสี่ยง ประเมินจากการมีปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยง และความเสี่ยงในช่องปาก) *** (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)	- ดูบันทึกการให้บริการ		1	
7) เฝ้าระวัง ติดตาม ดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง	- ดูทะเบียน/แนวทางการดูแลแก้ไข/การติดตามและการส่งต่อ			
7.1) เด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ผอมเตี้ย อ้วน			0.5	

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)
7.2) เด็กสงสัยพัฒนาการสงสัยล่าช้า/พัฒนาการล่าช้า			0.2	
7.3) เด็กน้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า 2,500 กรัม	- มีการจ่ายยารักษาเสริมธาตุเหล็ก ให้กับเด็ก LBW ตั้งแต่อายุ 2 - 6 เดือน ขนาด 12.5 mg/วัน		0.2	
7.4) เด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อโรคธาลัสซีเมียชนิดรุนแรง			0.2	
7.5) เด็กที่เกิดจากแม่ติดเชื้อ HIV			0.2	
7.6) เด็กที่มีภาวะขาดออกซิเจนแรกคลอด			0.2	
7.7) เด็กที่มีโรคพันธุกรรมเมตาบอลิก (TSH & PKU)			0.2	
7.8) เด็กกลุ่มอาการดาวน์			0.2	
7.9) เด็กฟันไม่สะอาด/ฟันมีรอยขาวขุ่น/ฟันผุ			0.2	
7.10) เด็กที่คลอดจากมารดาวัยรุ่น			0.2	
7.11) เด็กคลอดก่อนกำหนด			0.2	
8) มีการให้วัคซีนป้องกันโรคตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย และเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนจากการได้รับวัคซีน				
8.1) มีการให้วัคซีนป้องกันโรคตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย	- ระบบการขนส่ง การเก็บรักษาอุณหภูมิตามคู่มือกรมควบคุมโรค (ลูกโซ่ความเย็น) - มีแนวทางการตรวจสอบเลขที่ผลิตวัคซีน		0.5	
	- มีบันทึกการให้วัคซีนป้องกันโรคตามวัย - ระบบติดตามนัด เมื่อเด็กไม่มารับวัคซีนตามที่กำหนด		0.5	
8.2) เฝ้าระวังอาการข้างเคียงจากการได้รับวัคซีน	- ขอเอกสารการจัดการวัคซีน การให้วัคซีนป้องกันโรคตามวัย และมีแนวทางการเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อนการแพ้วัคซีน - สังเกตอาการ 30 นาทีก่อนกลับบ้าน		1	
8.3) มีระบบการกู้ชีพเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน	- มีแนวทางการกู้ชีพและส่งต่อ และสอบถามวิธีปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่		0.5	
	- มีสถานที่/วัสดุอุปกรณ์/ยาในการกู้ชีพ		0.5	
3.3 มีบริการเชิงรุกในชุมชน				
1) จัดบริการเคลื่อนที่หรือจัดนอกสถานที่ หรือจัดบริการในกลุ่มเป้าหมายที่เข้าถึงยาก	- ขอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม - การสรุปรายงาน และ ภาพกิจกรรม		1	
2) มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ / ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานเชิงรุกในชุมชนเพื่อการแก้ไขปัญหาโภชนาการและพัฒนาการเด็ก	- มีภาพกิจกรรม /เนื้อหา ช่องทาง การรณรงค์ประชาสัมพันธ์		1	
3) มีนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาโภชนาการและพัฒนาการเด็กในชุมชน	- มีนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมหรือแก้ไขปัญหาโภชนาการและพัฒนาการเด็กในชุมชน		1	
4) มีข้อมูลกลุ่มเป้าหมายเด็กที่มีภาวะเสี่ยง/ไม่ตามนัด	- ขอข้อมูลเด็กกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เด็กที่มีภาวะเสี่ยง/ไม่ตามนัด		0.5	
3.4. มีการส่งต่อข้อมูลสุขภาพและระบบการติดตามกลุ่มเป้าหมายโดยใช้กลไกของอสม. หรืออื่นๆในชุมชน	- ทะเบียนการส่งต่อข้อมูล		1	
	- ดูระบบการติดตามกลุ่มเป้าหมายของอสม.หรืออื่น ๆ ในชุมชน		1	
4. ข้อมูลและสถานการณ์อนามัยแม่และเด็ก				

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
4.1 มีแบบฟอร์มการเก็บข้อมูล จากรายงาน 43 แฟ้ม	4.1 มีการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อดูผลสำเร็จของคลินิกเด็กสุขภาพดี ได้แก่ - ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย - ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ - ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการพบสงสัยล่าช้า - ร้อยละเด็กพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม - ร้อยละความครอบคลุมการชั่งน้ำหนักวัดความยาว/ส่วนสูงของเด็กอายุ 0-5 ปี - ร้อยละเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วน - ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries Free) - ร้อยละเด็ก 3-5 ปี ได้รับการตรวจช่องปาก - ร้อยละความครอบคลุมการได้รับวัคซีนทุกชนิดในกลุ่มเป้าหมาย		2	
4.2 มีการนำข้อมูลหรือตัวชี้วัดสำคัญของหน่วยงานมาใช้เฝ้าระวังหรือวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนางาน	4.2 มีการวางแผนเพื่อแก้ไขปรับปรุง (CQI) ตามปัญหาที่พบอย่างต่อเนื่อง		2	
	รวม		56	
	คิดเป็นร้อยละ			

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้รับบริการคลินิกเด็กสุขภาพดี (ที่รับบริการมากกว่า 2 ครั้ง)

ประเด็นการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	สรุป (1 = ผ่าน 0 = ไม่ผ่าน)	เปอร์เซ็นต์
1. ท่านทราบกำหนดการให้บริการคลินิกเด็กสุขภาพดีของโรงพยาบาลหรือไม่										✓	
2. จากข้อ 1 ท่านทราบกำหนดการจากแหล่งใด Key : เจ้าหน้าที่/ป้ายประกาศ/สมุดนัด ตอบข้อใดข้อหนึ่งถือว่าผ่าน											
3. ท่านคิดว่าสถานที่ให้บริการมีความเหมาะสมหรือไม่											
4. วัสดุอุปกรณ์ที่คลินิกเด็กสุขภาพดี											
4.1 ท่านเคยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่คลินิกเด็กสุขภาพดีจัดให้เพื่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก หรือไม่ (ถ้าตอบว่าไม่เคยใช้ สอบถามว่าเพราะอะไร)											
4.2 ให้แม่สาธิตการใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับเด็ก											
หมวดความรู้											
5. ท่านทราบหรือไม่ว่าภาวะโภชนาการของเด็กเป็นอย่างไร ขั้นตอนการถามสำหรับเจ้าหน้าที่ : ถ้าหากตอบทราบ ให้ระบุว่าผลเป็นอย่างไร key: ปกติ, อ้วน, ผอม, สูง, เตี้ย โดยผู้ประเมินดูสมุดบันทึกสุขภาพ เกณฑ์ผ่าน : ถ้าตอบถูกต้อง = 1 ถ้าตอบไม่ถูกต้อง/ไม่ทราบ = 0											
6. พัฒนาการเด็ก											
6.1 ท่านทราบหรือไม่ว่าพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างไร ขั้นตอนการถามสำหรับเจ้าหน้าที่ : ถ้าหากตอบทราบ ให้ระบุว่าผลเป็นอย่างไร Key : ปกติ, สงสัยล่าช้า, เร็ว เกณฑ์ผ่าน : ถ้าตอบถูกต้อง = 1 ถ้าตอบไม่ถูกต้อง/ไม่ทราบ = 0											
6.2 จากข้อ 6.1 ท่านทราบพัฒนาการของเด็กจากที่ไหน เกณฑ์ผ่าน : เจ้าหน้าที่ หรือคู่มือ DSPM = 1 ไม่ทราบ/บอกแหล่งที่มาไม่ได้ = 0											
7. ท่านทราบหรือไม่ว่าวันนี้เด็กได้รับวัคซีนอะไร เกณฑ์ผ่าน : ทราบ/ตอบถูกต้อง = 1 ไม่ทราบ/ตอบผิด = 0 (ดูจากสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก)											
8. ท่านเคยได้รับการอบรม / การให้ความรู้เรื่องต่อไปนี้ หรือไม่											
8.1) การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อย่างเดียว 6 เดือน Key : กินนมแม่อย่างเดียวไม่กินแม่กระทั่งน้ำใน 6 เดือนแรก เกณฑ์ผ่าน : ได้รับความรู้ = 1 ไม่ได้รับความรู้ = 0											
8.2) การให้อาหารตามวัย Key : เริ่มให้อาหารตามวัยเมื่อลูกอายุ 6 เดือนขึ้นไป เกณฑ์ผ่าน : ได้รับความรู้ = 1 ไม่ได้รับความรู้ = 0											
8.3) การประเมินการเจริญเติบโตในสมุดบันทึกสุขภาพฯ Key : สามารถจดกราฟในสมุดบันทึกสุขภาพฯ และสามารถตอบภาวะโภชนาการของเด็กได้ถือว่าผ่าน เกณฑ์ผ่าน : ได้รับความรู้ = 1 ไม่ได้รับความรู้ = 0											
8.4) การเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้วยคู่มือ DSPM Key : ขอคู่มือ DSPM มีการบันทึกผลและสามารถตอบพัฒนาการของเด็กได้ถือว่าผ่าน เกณฑ์ผ่าน : ได้รับความรู้/ ตอบถูก = 1 ไม่ได้รับความรู้/ ตอบไม่ถูก = 0											

ประเด็นการประเมิน	1	2	3	4	5	6	7	8	9	สรุป (1 = ผ่าน 0 = ไม่ผ่าน)	เปอร์เซ็นต์
8.5) เจ้าหน้าที่สอนและสาธิตการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กหรือไม่ Key : มีการสอนทำความสะอาดช่องปากแบบลงมือปฏิบัติ hand on เกณฑ์ผ่าน : มีการฝึกปฏิบัติ = 1 ไม่มีการฝึกปฏิบัติ = 0											
8.6) การดูแลหลังการได้รับวัคซีน Key : เช็ดตัว ประคบบริเวณที่ฉีด ให้ยาลดไข้ เกณฑ์ผ่าน : ได้รับ/ ตอบถูก = 1 ไม่ได้รับ/ ตอบไม่ถูก = 0											
8.7) ประโยชน์ของสื่อเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก (นิทาน ของเล่น) Key : สร้างนิสัยรักการอ่าน, มีความคิดสร้างสรรค์, สร้างจินตนาการ เกณฑ์ผ่าน : ได้รับ/ ตอบถูก = 1 ไม่ได้รับ/ ตอบไม่ถูก = 0											
8.8) การป้องกันอุบัติเหตุที่พบบ่อยในเด็กตามวัย เช่น จมน้ำ พลัดตกหกล้ม สัตว์กัด ความร้อนลวก อันตรายจากไฟฟ้า อุบัติเหตุจากรถ ได้รับสารพิษ ตกจากที่สูง Key : การป้องกัน เช่น จัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้ปลอดภัย, เก็บวัสดุของใช้ที่มีอันตรายให้มิดชิด, ผู้ใหญ่ดูแลใกล้ชิด ไม่ปล่อยให้เด็กไว้คนเดียว, สอนเด็กไม่ให้เล่นกับสุนัขจรจัด แกล้งสัตว์, เด็กเล็กระวังเรื่องการนอนคว่ำบนที่นอนนิ่มขณะไม่มีใครอยู่ด้วย เกณฑ์ผ่าน : ได้รับ/ ตอบถูก = 1 ไม่ได้รับ/ ตอบไม่ถูก = 0											
9. ท่าน และ สามี หรือ ญาติ ได้รับการบริการสอนเป็นกลุ่มอย่างน้อย 1 ครั้ง											

มาตรฐานชมรมจิตอาสาแม่และเด็กในชุมชน (Club)

มาตรฐานชมรมจิตอาสาแม่และเด็กในชุมชน (Club) งานอนามัยแม่และเด็กกระทรวงสาธารณสุข

ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	วิธีตรวจสอบ	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
1. โรงพยาบาลมีชมรมจิตอาสาแม่และเด็กอย่างน้อย 1 ชมรม				
1.1 ก่อตั้งและดำเนินงานไม่ต่ำกว่า 1 ปี	- ขอดูทะเบียนสมาชิกชมรมจิตอาสาแม่และเด็กในชุมชน/ ใบสมัคร		1	
1.2 สมาชิกชมรมประกอบด้วย หญิงตั้งครรภ์/แม่หลังคลอด/พ่อแม่เด็ก /ผู้เลี้ยงดูเด็ก/ผู้สูงอายุ/อื่นๆ	- ขอดูทะเบียน/หลักฐานการดำเนินกิจกรรม ไม่ต่ำกว่า 1 ปี		1	
1.3 สมาชิกชมรมทราบบทบาทหน้าที่	- สอบถามสมาชิก		1	
2. โรงพยาบาลให้การสนับสนุนชมรมจิตอาสาแม่และเด็ก				
2.1 มีการอบรมพัฒนาสมาชิกชมรม (อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง)	- สุ่มถามสมาชิกชมรม 3 - 5 คน ต่อสิ่งสนับสนุนที่ได้รับ		1	
2.2 มีการสนับสนุนกิจกรรมของชมรมที่เกี่ยวข้องกับงานอนามัยแม่และเด็ก			1	
3. สมาชิกชมรมมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ / สื่อสารกัน				
3.1 มีแผนและกิจกรรมการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก	- สุ่มถามสมาชิกชมรม อย่างน้อย 3 - 5 คน		1	
3.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	- ขอดูแผนการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก (วันประเมินนัดสมาชิกชมรม 3 - 5 คน รับสัมภาษณ์)		1	
3.3 มีการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี เช่น ไลน์ กลุ่มนมแม่, Face book, Club House เป็นต้น	- สังเกตวิธีการสื่อสารด้วยเทคโนโลยี		1	
4. แกนนำ/สมาชิกชมรมจิตอาสาแม่และเด็ก มีการดำเนินงาน				
4.1 ค้นหาหญิงตั้งครรภ์, หญิงหลังคลอด	- สุ่มถามแกนนำ/สมาชิกในชมรม 3- 5 คนในวันประเมิน		1	
4.2 ติดตามเยี่ยมบ้านหลังคลอด(แม่และลูก) และให้คำแนะนำ การสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่	- ขอดูหลักฐานทะเบียนหญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอด เด็กปฐมวัย การบันทึกเยี่ยมติดตาม		1	
4.3 มีความรู้ ทักษะ และสามารถดูแลแม่และเด็กเบื้องต้นได้			1	
4.4 มีกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ โภชนาการ เด็กปฐมวัย			1	
5. มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับสถานการณ์แม่และเด็กระหว่างโรงพยาบาลกับชมรมจิตอาสาแม่และเด็กในชุมชน				
5.1 โรงพยาบาลคืนข้อมูลแม่และเด็กแก่ชมรม	- สุ่มถามสมาชิกในชมรม 3- 5 คนในวันประเมินและขอดูหลักฐานประเด็น หญิงตั้งครรภ์/หลังคลอด - สอบถามสถานบริการถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา		1	
5.2 ชมรมเชื่อมโยงข้อมูลกลับสู่โรงพยาบาล	- ขอดูหลักฐานข้อมูล		1	
	รวม		14	
	คิดเป็นร้อยละ			

มาตรฐานโรงเรียนพ่อแม่งานอนามัยแม่และเด็ก

มาตรฐานหลักสูตรโรงเรียนพ่อแม่งานอนามัยแม่และเด็กกระทรวงสาธารณสุข

ลำดับ	ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	คะแนนประเมิน (A) (0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน (A x B)
การให้ความรู้ตามหลักสูตรโรงเรียนพ่อแม่				
1. มีสถานที่ให้ความรู้	1. สำรวจสถานที่ให้ความรู้โรงเรียนพ่อแม่			
	ANC		1	
	PP		1	
	WCC		1	
2. มีรูปแบบการให้ความรู้เป็นแบบมีส่วนร่วมใน 3 ขั้นตอนประกอบด้วย - ขั้นนำ - ขั้นสอน - ขั้นสรุป	2. จากการซักถามเจ้าหน้าที่และตรวจสอบจากทะเบียนการให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการให้ความรู้โรงเรียนพ่อแม่ของโรงพยาบาล			
	รูปแบบ ANC		2	
	รูปแบบ PP		1	
	รูปแบบ WCC		1	
3. มีอุปกรณ์ สื่อการสอน/แผนการสอน ในเรื่องที่สอน ดังนี้ - ระยะตั้งครรภ์ 5 เรื่อง ได้แก่ การใช้สมุดบันทึกสุขภาพ อาหารของแม่ เพื่อลูกรักในครรภ์ ดูแลตนเองและเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อน นมแม่รักแท้ที่แม่ให้ ทันทสุขภาพแม่เพื่อลูก - ระยะหลังคลอด 4 เรื่อง ได้แก่ การปฏิบัติตัวหลังคลอด การอาบน้ำทารก การนวดสัมผัสทารก การเล่นและเล่านิทาน การส่งเสริมพัฒนาการนมแม่...แม่ทำได้ - คลินิกเด็กดี 4 เรื่อง ได้แก่ นมแม่อย่างยั่งยืน เริ่มอาหารตามวัยลูกรักอย่างถูกวิธี การสร้างวินัยให้ลูกรัก และ เตรียมลูกน้อยสู่โลกกว้าง	3. ขอดูแผนการสอน/สื่อการสอน ครบตามเรื่องที่กำหนด 3.1 (มีแผนการสอน สื่อการสอน เอกสารคู่มือ)			
	แผนการสอนและสื่อ ANC		1	
	แผนการสอนและสื่อ PP		1	
	แผนการสอนและสื่อ WCC		1	
	3.2 สาขิตการจัดโรงเรียนพ่อแม่ คลินิก ANC		1	
4. มีการประเมินผลหลังการเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียนพ่อแม่	4. ขอดูภาพกิจกรรมการสอนโรงเรียนพ่อแม่ 4. ขอดูสรุปผลการทำกิจกรรมและการประเมินผลการสอนโรงเรียนพ่อแม่ (มีทะเบียนร.ร.พ่อแม่/ มีการประเมินความรู้หลังให้ความรู้)			
	ANC		1	
	PP		1	
	WCC		1	
5. สามี และญาติ มีส่วนร่วม	ANC > 50%		1	
	PP > 75%		1	
	WCC > 50%		1	

ลำดับ	ผู้รับการประเมิน/ประเด็นการประเมิน	คะแนนประเมิน (A)(0 - 1 คะแนน)	Weight (B)	สรุปผลคะแนน(A x B)
6.ความรู้หญิงตั้งครรภ์	6.สุ่มถามหญิงมีครรภ์ที่มารับบริการ รพศ/รพท จำนวน 10 คน รพช. 5 คน (ร้อยละ 80 ถือว่าผ่านเกณฑ์)			
	ANC		1	
	PP		1	
	WCC		1	
	รวม		20	
	คิดเป็นร้อยละ			

มาตรฐานบัณฑิต 10 ขั้นสู่ความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่

มาตรฐานบันได 10 ขั้นสู่ความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ระดับโรงพยาบาล (BFHI)

ข้อ	ตัวชี้วัด	ผลสำรวจ ผ่าน/ใช้/ได้ = 1 ไม่ผ่าน = 0	คะแนน (น้ำหนัก)	คะแนน	%(เปอร์ เซ็นต์)
	บันไดขั้นที่ 1 นโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เป็นลายลักษณ์อักษรที่สื่อสารกับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทุกคนได้ชัดเจน สรุปลงขั้นที่ 1 มี 3 หมวด หมวด 1C,1P = 35% หมวด 1A = 30%				
	หมวดที่ 1C หลักเกณฑ์สากลว่าด้วยการตลาดอาหารทดแทนนมแม่และพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ.2560 (Code)				
1	บอกถึงข้อปฏิบัติ ตาม พ.ร.บ.ควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. 2560 หรือ หลักเกณฑ์การตลาดอาหารทดแทนนมแม่ระหว่างประเทศ		1		
2	รพ.ไม่รับบริจาคอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก		1		
3	การจัดซื้ออาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ต้องแยกจากวิธีการจัดซื้อจากผลิตภัณฑ์อื่นๆ โดยรพ.ไม่ซื้อราคาถูกน้อยกว่า 80% ของท้องตลาด (***)ตรวจสอบใบเสร็จพบว่ามีการจัดซื้ออาหารทารกและเด็กเล็กในราคาปกติ หรือมากกว่า 80% ของท้องตลาด)		1		
4	ไม่มีโปสเตอร์หรือสิ่งที่สนับสนุนการให้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ขวดนม หัวนม หลอก		1		
5	ไม่มีการจำหน่ายอาหารสำหรับทารกและอาหารสำหรับเด็กเล็กในหน่วยบริการและบริเวณที่สาธารณะของโรงพยาบาล (ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้ตามข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ต้องผ่านระบบการส่งจ่ายรักษา)		1		
6	ร.พ.ไม่อนุญาตให้แจก gift pack ที่มีอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ขวดนม หรือ หัวนมแก่หญิงตั้งครรภ์ แม่ และครอบครัวของทารกและเด็กเล็ก		1		
7	ร.พ.ไม่อนุญาตให้แจก gift pack ที่มีอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ขวดนม หรือ หัวนมแก่หญิงตั้งครรภ์ แม่ และครอบครัวของทารกและเด็กเล็ก				
	7.1 ร.พ.ไม่อนุญาตให้แจก gift pack ที่มีอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ขวดนม หรือ หัวนมแก่หญิงตั้งครรภ์ แม่ และครอบครัวของทารกและเด็กเล็ก		0.25		
	7.2 ท่านเคยได้รับของแจกจากบริษัทนมหรือไม่ ไม่ว่าจะได้จากตัวแทนบริษัทโดยตรง หรือได้จากเจ้าหน้าที่(เช่นกระเป๋ เอกสาร ของขวัญ ของใช้ ตัวอย่างนมผสม ขวดนม หรือจุกนม)		0.25		
	7.3 คุณแม่เคยได้รับของแจกจากบริษัทนมหรือไม่ ไม่ว่าจะได้จากตัว แทนบริษัทโดยตรง หรือได้จากเจ้าหน้าที่ ในระยะฝากครรภ์และหลังคลอด (เช่นกระเป๋ เอกสาร ของขวัญ ของใช้ ตัวอย่างนมผสม ขวดนมหรือจุกนม)		0.25		
	7.4 คุณแม่เคยได้รับการติดต่อจากบริษัทนมหรือไม่ ไม่ว่าจะจากตัวแทนหรือบริษัท โดยตรงในระยะฝากครรภ์และหลังคลอด		0.25		
	รวมคะแนนข้อ code 7.1-7.4 เท่ากับ 1 คะแนน		1		
	สรุปลงหมวด 1C รวมข้อ 1-7 เท่ากับ 7 คะแนน คิดเป็น 35% ของขั้นที่ 1		7		
	หมวดที่ 1P นโยบายการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ใช้สื่อสารเป็นประจักษ์กับบุคลากรสุขภาพทุกคน (Policy)				
1	ติดประกาศนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรที่ครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้				
	1.1 บันได 10 ขั้นสู่ความสำเร็จของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่		0.5		
	1.2 พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ.2560		0.5		
	รวมคะแนนข้อ 1.1-1.2 เท่ากับ 1 คะแนน		1		
2	ผู้บริหารชี้แจงนโยบายให้บุคลากรรับทราบ				
	2.1 มีการแจ้งนโยบายงานอนามัยแม่และเด็กให้บุคลากรหน่วยงานทราบโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง		0.25		
	2.2 มีการถ่ายทอด แนวทางสู่การปฏิบัติ		0.25		
	2.3 เจ้าหน้าที่รับทราบว่านโยบายงานอนามัยแม่และเด็กของรพ.มีอะไรบ้าง		0.5		
	รวมคะแนนข้อ 2.1-2.3 เท่ากับ 1 คะแนน		1		

ข้อ	ตัวชี้วัด	ผลสำรวจ ผ่าน/ใช้/ได้ = 1 ไม่ผ่าน = 0	คะแนน (น้ำหนัก)	คะแนน	%(เปอร์ เซ็นต์)
3	หน่วยบริการที่เปิดประกาศนโยบาย				
	3.1คลินิกฝากครรภ์		0.2		
	3.2หอผู้ป่วยสูติกรรม		0.2		
	3.3 หออภิบาลทารกแรกเกิดคุณภาพ		0.2		
	3.4 หอผู้ป่วยหลังคลอด		0.2		
	3.5คลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดี		0.2		
	รวมคะแนนข้อ 3.1-3.5 เท่ากับ 1 คะแนน		1		
	สรุปหมวด 1P รวมข้อ 1-3 เท่ากับ 3 คะแนน คิดเป็น 35% ของขั้นที่ 1		3		
	หมวดที่ 1A หน่วยบริการสาธารณสุขมีกลไกประเมินการปฏิบัติตามนโยบาย (Action)				
1	มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ / คณะทำงาน เพื่อพัฒนางาน ตามเป้าหมาย งานอนามัยแม่และเด็ก		0.2		
2	มีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานเช่น การส่งเสริมการเลี้ยงลูก ด้วย นมแม่ Milk code การควบคุมป้องกันโรค การส่งเสริมการ เจริญเติบโต		0.2		
3	แนวปฏิบัติและกิจกรรมที่ชัดเจนในหน่วยบริการฝากครรภ์ (มีอุปกรณ์ สื่อการสอน แผนการสอน)		0.2		
4	แนวปฏิบัติและกิจกรรมที่ชัดเจนในหน่วยบริการหลังคลอด (มีการจัดตั้งคลินิกนมแม่)		0.2		
5	แนวปฏิบัติและกิจกรรมที่ชัดเจนในหน่วยบริการคลินิกส่งเสริมสุขภาพเด็กดี (มีอุปกรณ์ สื่อการสอน แผนการสอน)		0.2		
	สรุปหมวด 1A รวมข้อ 1-5 เท่ากับ 1 คะแนน คิดเป็น 30% ของขั้นที่ 1		1		
	บันไดขั้นที่ 2 บุคลากรสาธารณสุขทุกคนในงานบริการอนามัยแม่และเด็กได้รับการอบรมทักษะที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามนโยบาย สรุปขั้นที่ 2 มี 4 ข้อ ข้อละ 25% รวมขั้นที่ 2 มี 100%				
2.1	สรุปรวมเปอร์เซ็นต์ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่ผ่านการอบรม และเจ้าหน้าที่ที่มีแผนการฝึกอบรม(ถ้า มากกว่าเท่ากับ 80% = 1 คะแนนถ้าน้อยกว่า 80% = 0 คะแนน)		0.25		
2.2	ตรวจสอบเอกสารเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม ว่ามีความครอบคลุมประเด็นที่กำหนด(ถ้า ครอบคลุม 3/5 ประเด็น ถือว่าผ่านให้ 1 ถ้าครอบคลุม 2/5 ประเด็น ให้ 0.5 ถ้า ครอบคลุม 1/5 ประเด็นให้ 0 คะแนน)		0.25		
2.3	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แบบ 20 ชั่วโมงและ ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ด้วยวิธีการ on the job training		0.25		
2.4	สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในประเด็นเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการให้อาหารทารก และเด็กเล็ก เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการสุ่มเลือกสามารถตอบคำถามเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างถูกต้องอย่างน้อย 2 ใน 3 ข้อ 4.1- ข้อ 4.2)		0.25		
	บันไดขั้นที่ 3 ให้ความรู้ถึงความสำคัญของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แก่มารดาและครอบครัว บันไดขั้นที่ 3 มี 2 ข้อ ข้อละ 50 % คิดเป็น 100%				
3.1	การให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่แก่หญิงตั้งครรภ์				
	1.ในหน่วยบริการ ANC มีบริการสอนหญิงตั้งครรภ์เกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่		0.5		
	2.มีทะเบียนการสอนเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ /สรุปรายงาน ภาพกิจกรรม		0.25		
	3.หัวข้อเอกสารการสอนมีความครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ อย่างน้อย 4 หัวข้อจาก 8 หัวข้อ		0.25		
	รวมขั้นที่ 3.1 มี 3 ข้อ คิดเป็น 50% ของขั้นที่ 3		1		
3.2	หญิงตั้งครรภ์ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และสามารถอธิบายได้อย่างน้อย 2 หัวข้อ		1		
	บันไดขั้นที่ 4 ช่วยให้มารดาได้มีการโอบกอดทารกเนื้อแนบเนื้อโดยปราศจากการรบกวนเร็วที่สุดหลังการคลอด บันไดขั้นที่ 4 มี 2 ข้อ ข้อละ 50 % คิดเป็น 100%				
4.1	แม่ได้เริ่มโอบกอดเนื้อแนบเนื้อลูกภายในหนึ่งชั่วโมงแรกหลังคลอด				
	1. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการโอบกอดลูกเนื้อแนบเนื้อ โดยไม่ขัดขวางด้วยหัตถการ		0.25		

ข้อ	ตัวชี้วัด	ผลสำรวจ ผ่าน/ใช้/ได้ = 1 ไม่ผ่าน = 0	คะแนน (น้ำหนัก)	คะแนน	%(เปอร์ เซ็นต์)
	2. เจ้าหน้าที่มีการนำลูกให้แม่ได้โอบกอดลูกภายในชั่วโมงแรกหลังคลอด		0.25		
	3.แม่ได้โอบกอดเนื้อแนบเนื้อภายในหนึ่งชั่วโมงแรกหลังคลอด		0.25		
	4.ทารกที่คลอดก่อนกำหนดแม่ได้โอบกอดเนื้อแนบเนื้อครั้งแรกเมื่อเร็วสุดเมื่อใด		0.25		
	รวมชั้นที่ 4.1 มี 4 ข้อ คิดเป็น 50% ของชั้นที่ 4		1		
4.2	ทารกได้ดูดนมแม่ภายในหนึ่งชั่วโมงหลังคลอด		0.5		
	บันไดขั้นที่ 5 การสนับสนุน/ช่วยเหลือมารดาให้เริ่มต้นและคงสภาพการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และดูแลรักษาปัญหาที่พบบ่อย บันไดขั้นที่ 5 มี 6 ข้อ ข้อ 5.1,5.2,5.4,5.5 ข้อละ 15 % ข้อ 5.3,5.6 ข้อละ 20% คิดเป็น 100%				
5.1	แม่ที่คลอดทารกปกติได้รับการช่วยเหลือในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ภายใน 6 ชั่วโมงหลังคลอด				
	1. เจ้าหน้าที่เสนอความช่วยเหลือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ภายใน 6 ชั่วโมงหลังลูกเกิด		0.5		
	2. เจ้าหน้าที่ให้การช่วยเหลือคุณแม่ในเรื่องใดบ้าง		0.5		
	รวมชั้นที่ 5.1 มี 2 ข้อ คิดเป็น 15% ของชั้นที่ 5		1		
5.2	มีเจ้าหน้าที่เสนอความช่วยเหลือ สอน สาธิต หรือให้ข้อมูลวิธีทำให้แม่ที่ทารกเกิดก่อนกำหนดมีน้ำนมออกมาภายใน 1-2 ชั่วโมง		1		
5.3	มารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่ทารกเกิดครบกำหนดสามารถแสดงการอุ้มและจัดท่าทารกในการให้นมลูก และทารกสามารถดูดนมได้				
	1.แม่หลังคลอดสามารถสาธิตวิธีการอุ้มลูกและสาธิตการดูดนมลูกได้		0.5		
	2.เจ้าหน้าที่สาธิตท่าอุ้มลูกแก่แม่ และสอนการอมหัวนมของลูกได้ถูกต้อง		0.5		
	รวมชั้นที่ 5.3 มี 2 ข้อ คิดเป็น 20% ของชั้นที่ 5		1		
5.4	การทำให้มีน้ำนมเพียงพอในทารกที่เกิดครบกำหนด				
	1.เจ้าหน้าที่อธิบายลักษณะที่บ่งชี้ว่าลูกได้รับน้ำนมเพียงพอ		0.5		
	2.ขอให้คุณแม่ช่วยบอกวิธีทำให้มีการสร้างน้ำนมเพียงพอ		0.5		
	รวมชั้นที่ 5.4 มี 2 ข้อ คิดเป็น 15% ของชั้นที่ 5		1		
5.5	การได้รับน้ำนมเพียงพอในทารก				
	1.คุณแม่รู้ได้อย่างไรว่าลูกได้รับน้ำนมเพียงพอ		0.5		
	2.จนท.ได้บอกคุณแม่หรือไม่ว่าควรบีบน้ำนมวันละกี่ครั้งจึงจะทำให้ปริมาณน้ำนมเพียงพอ		0.25		
	3. แนะนำวิธีให้มารดาให้นมลูกบ่อยครั้งตามต้องการ		0.25		
	รวมชั้นที่ 5.5 มี 3 ข้อ คิดเป็น 15% ของชั้นที่ 5		1		
5.6	มารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ที่ทารกเกิดก่อนกำหนดและเกิดครบกำหนดสามารถแสดงวิธีหรืออธิบายวิธีการบีบนมอย่างถูกต้อง				
	1.เจ้าหน้าที่สามารถอธิบายเทคนิคการบีบเก็บน้ำนมได้		0.5		
	2.คุณแม่ที่ลูกเกิดครบกำหนดช่วยแสดงเทคนิคการบีบนมแม่ด้วยมือ		0.25		
	3.มีเจ้าหน้าที่สอนสาธิต หรือให้ข้อมูลวิธีการบีบและการเก็บน้ำนม		0.25		
	รวมชั้นที่ 5.6 มี 3 ข้อ คิดเป็น 20% ของชั้นที่ 5		1		
	บันไดขั้นที่ 6 ไม่ให้อาหารอื่นแก่ทารกที่กินนมแม่ ยกเว้นในกรณีที่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ บันไดขั้นที่ 6 มี 4 ข้อ ข้อละ 25% คิดเป็น 100%				
6.1	ทารกทั้งเกิดก่อนกำหนดและเกิดครบกำหนด ได้รับนมแม่อย่างเดียว				
	1.หน่วยบริการสาธารณสุขมีสถิติเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวของทารกที่เกิดครบกำหนดตั้งแต่แรกเกิดจนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลอย่างน้อย		0.5		
	2.หน่วยบริการสาธารณสุขมีสถิติเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวของทารกที่เกิดก่อนกำหนดตั้งแต่แรกเกิดจนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล		0.5		

ข้อ	ตัวชี้วัด	ผลสำรวจ ผ่าน/ใช้/ได้ = 1 ไม่ผ่าน = 0	คะแนน (น้ำหนัก)	คะแนน	%(เปอร์ เซ็นต์)
	รวมชั้นที่ 6.1 มี 2 ข้อ คิดเป็น 25% ของชั้นที่ 6		1		
6.2	ทารกที่ได้รับนมแม่ต้องไม่ได้อาหารหรือของเหลวอื่นนอกจากนมแม่				
	1. ลูกของท่านได้กินอะไรบ้าง ตลอดระยะเวลาที่อยู่ในโรงพยาบาล		0.5		
	2. เจ้าหน้าที่ได้สอนคุณแม่เรื่องการดูแลทารกให้สามารถกินนมแม่ในขณะที่ทารกอยู่ในการดูแลพิเศษ		0.5		
	รวมชั้นที่ 6.2 มี 2 ข้อ คิดเป็น 25% ของชั้นที่ 6		1		
6.3	มารดาที่ตัดสินใจไม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่รายงานว่าเจ้าหน้าที่ได้พูดคุยกับพวกเขาในการจัดเตรียม การให้อาหารทารก และเก็บอาหารทดแทนนมแม่ได้อย่างปลอดภัย				
	1. มีสถานที่ที่เป็นสัดส่วนและอุปกรณ์สำหรับสาธิตวิธีการเตรียมอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กในรายที่แม่ไม่สามารถให้นมแม่ได้		0.5		
	2. ในกรณีที่มารดาไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ เจ้าหน้าที่ควรให้คำปรึกษาและสอนสาธิตเกี่ยวกับการให้อาหารทารก		0.5		
	รวมชั้นที่ 6.3 มี 2 ข้อ คิดเป็น 25% ของชั้นที่ 6		1		
6.4	ทารกที่ได้รับการเสริมอาหารอื่น และมีเหตุผลทางการแพทย์ที่บันทึกไว้				
	1. ลูกเคยได้รับน้ำ น้ำกลูโคส นมผสม เครื่องดื่มหรืออาหารอื่น ๆ นอกเหนือจากนมแม่ด้วยเหตุผลทางการแพทย์ใด		1		
	รวมชั้นที่ 6.4 มี 1 ข้อ คิดเป็น 25% ของชั้นที่ 6				
	บันไดขั้นที่ 7 ให้แม่ลูกอยู่ในห้องเดียวกันตลอด 24 ชั่วโมง บันไดขั้นที่ 7 มี 3 ข้อ 7.1-7.2 ข้อละ 35 % ข้อ 7.3 = 30% คิดเป็น 100%				
7.1	ลูกอยู่ในห้องเดียวกันกับแม่ตั้งแต่แรกเกิดโดยไม่แยกจากกันนานกว่า 1 ชั่วโมงหลังคลอดหรือทันทีที่แม่รู้สึกตัวในกรณีที่แม่ผ่าตัดคลอด		1		
	รวมชั้นที่ 7.1 มี 1 ข้อ คิดเป็น 35% ของชั้นที่ 7				
7.2	ช่วงระหว่างที่อยู่โรงพยาบาลลูกไม่ได้แยกจากแม่		1		
	รวมชั้นที่ 7.2 มี 1 ข้อ คิดเป็น 35% ของชั้นที่ 7				
7.3	แม่และทารกที่คลอดก่อนกำหนดได้รับการสนับสนุนให้อยู่ใกล้กัน		1		
	รวมชั้นที่ 7.3 มี 1 ข้อ คิดเป็น 30% ของชั้นที่ 7				
	บันไดขั้นที่ 8 สนับสนุนให้มารดาที่มีการเรียนรู้ถึงอาการที่บ่งบอกว่าลูกหิว บันไดขั้นที่ 8 มี 2 ข้อ ข้อละ 50% คิดเป็น 100%				
8.1	แม่ที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่สามารถอธิบายถึงอาการแสดงเมื่อลูกหิว		1		
	ชั้นที่ 8.1 มี 1 ข้อ คิดเป็น 50% ของชั้นที่ 8				
8.2	มารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่แก่ทารกเกิดครบกำหนดรายงานว่าพวกเขาได้รับคำแนะนำให้เลี้ยงลูกของพวกเขาบ่อยครั้งตามความต้องการ				
	1. แม่ได้รับคำแนะนำให้ ให้นมลูกบ่อยตามที่ลูกต้องการ บ่อยแค่ไหน นานเท่าไร		0.5		
	2. เจ้าหน้าที่สามารถอธิบายวิธีการให้นมลูกบ่อยครั้งแค่ไหน		0.5		
	บันไดขั้นที่ 8.2 มี 2 ข้อ คิดเป็น 50% ของชั้นที่ 8		1		
	บันไดขั้นที่ 9 ให้คำปรึกษาถึงความเสี่ยงในการให้ลูกกินนมขวด การใช้จุกนมหรือหัวนมหลอก บันไดขั้นที่ 9 มี 2 ข้อ ข้อละ 50% คิดเป็น 100%				
9.1	มารดาที่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในทารกเกิดก่อนกำหนดและเกิดครบกำหนดรายงานว่าพวกเขาได้รับการสอนเกี่ยวกับความเสี่ยงของการให้นมขวด การใช้หัวนมยางและหัวนมหลอก				
	1. แม่เคยได้รับการสอนถึงความเสี่ยงของการดูดนมขวด/การใช้หัวนมยาง/หัวนมหลอกนานตามความต้องการของลูก		0.5		
	2. บุคลากรสาธารณสุขมีความรู้เกี่ยวกับ ความเสี่ยงจากการให้นมผสมหรืออาหารอื่นจากขวดหรือหัวนมยาง ที่มีผลต่อความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่		0.5		

ข้อ	ตัวชี้วัด	ผลสำรวจ ผ่าน/ใช้/ได้ = 1 ไม่ผ่าน = 0	คะแนน (น้ำหนัก)	คะแนน	%(เปอร์ เซ็นต์)
	บันไดขั้นที่ 10 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มช่วยเหลือการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และส่งแม่ไปติดต่อกลุ่มดังกล่าวเมื่อออกจากโรงพยาบาล หรือคลินิก บันไดขั้นที่ 10 มี 2 ข้อ ข้อละ 50% คิดเป็น 100%				
10.1	เจ้าหน้าที่ ให้คำแนะนำแก่แม่ ว่าถ้าออกจาก รพ.ไปแล้วมีปัญหาในเรื่องการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สามารถไปขอความช่วยเหลือจากที่ใดได้บ้าง				
	1.คุณแม่ที่ลูกเกิดครบกำหนด ได้รับเอกสารหรือข้อมูลว่าจะไปขอความช่วยเหลือที่ใดหรืออย่างไรหากมีปัญหาการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่		0.5		
	2.เจ้าหน้าที่สามารถบอกสถานที่ที่สามารถดูแลสุขภาพแม่และเด็กอย่างต่อเนื่องหลังจากจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล		0.5		

ผลลัพธ์ (result) งานอนามัยแม่และเด็ก

ผลลัพธ์(Result)

ผลการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก	ปีงบประมาณ ก่อนหน้า	ปีงบประมาณ ปัจจุบัน	
ข้อมูลอนามัยแม่และเด็กของโรงพยาบาล	2565	2566	
1. จำนวนการตายของมารดา (ตั้งแต่ตั้งครรภ์ คลอด และหลังคลอด ภายใน 42 วัน)			
2. จำนวนทารกเกิดมีชีพที่คลอดในโรงพยาบาล			
3. จำนวนทารกเกิดไร้ชีพที่คลอดในโรงพยาบาล			
4. จำนวนทารกตายภายใน 7 วันหลังคลอด			
5. จำนวนทารกเกิดมีชีพที่ APGAR Score ที่ 1 นาที $\leq$ 7			
6. จำนวนทารกแรกเกิดที่น้ำหนักตัว < 2,500 กรัม			
7. จำนวนทารกแรกเกิดที่ LBW ในข้อ 6 ที่คลอดก่อนกำหนด (< 37 สัปดาห์)			
8. จำนวนทารกแรกเกิดที่ LBW ในข้อ 6 ที่ส่งต่อมาจากโรงพยาบาลอื่น			
9. จำนวนทารกแรกเกิดถึง 6 เดือนที่ได้รับการประเมินการกินนมแม่และอาหารอื่นที่ WCC (ยกเว้นมีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์)			
10. จำนวนเด็กในข้อ 9 ที่กินนมแม่อย่างเดียว			
11. จำนวนเด็กในข้อ 9 ที่กินนมแม่ร่วมกับน้ำ			
12. จำนวนเด็กในข้อ 9 ที่กินนมแม่ร่วมกับนมผสม			
13. จำนวนเด็กในข้อ 9 ที่กินนมแม่ร่วมกับอาหารอื่นๆ			
14. จำนวนเด็ก 0 – 5 ปี ได้รับการคัดกรองพัฒนาการตาม DSPM			
15. จำนวนเด็กในข้อ 14 ที่ประเมินแล้วพบพัฒนาการสมวัย (สมวัย1)			
16. จำนวนเด็กในข้อ 14 ที่ประเมินแล้วพบพัฒนาการสงสัยล่าช้า			
17. จำนวนเด็กที่ประเมินแล้วล่าช้าในข้อ 16 ที่ได้รับการติดตามกระตุ้นพัฒนาการ			
18. จำนวนเด็กที่ได้รับการกระตุ้นในข้อ 17 พัฒนาการสมวัย (สมวัย2)			
Other Analysis			
อัตราส่วนการตายมารดาไทยต่อการเกิดมีชีพแสนคน			
อัตราทารกตายปริกำเนิดต่อพันการเกิดทั้งหมด			
อัตราทารกแรกเกิดขาดออกซิเจน ต่อพันการเกิดมีชีพ			
ร้อยละทารกแรกเกิดที่น้ำหนักตัว < 2,500 กรัม			
ร้อยละของ LBW ที่คลอดก่อนกำหนด			
ร้อยละของ LBW ที่ส่งต่อจากโรงพยาบาลอื่น			
ร้อยละทารกแรกเกิด - 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียว			
ร้อยละทารกแรกเกิด - 6 เดือน กินนมแม่ร่วมกับน้ำ			
ร้อยละทารกแรกเกิด - 6 เดือน กินนมแม่ร่วมกับนมผสม			
ร้อยละทารกแรกเกิด - 6 เดือน กินนมแม่ร่วมกับอาหารอื่นๆ			
ร้อยละเด็ก 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสมวัย (สมวัย1 + สมวัย2)			
ร้อยละเด็ก 0-5 ปี ที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตามกระตุ้นพัฒนาการ			
ร้อยละของเด็กที่ได้รับการกระตุ้นแล้วพัฒนาการกลับมาสมวัย (สมวัย2)			

ผลการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็ก	ปีงบประมาณ ก่อนหน้า	ปีงบประมาณ ปัจจุบัน	
	เงื่อนไขการผ่าน เกณฑ์		
สรุปผล	ผลการดำเนินงาน ตามตัวชี้วัด (2566)	ผลการดำเนิน งาน(2566) เปรียบ เทียบกับปีที่ผ่านมา	ผ่านเกณฑ์
1. อัตราส่วนการตายมารดาไทยไม่เกิน 17 ต่อแสนการเกิดมีชีพ หรือลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 25 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา			
2. อัตราทารกตายปริกำเนิดไม่เกิน 9 ต่อ 1,000 การเกิดทั้งหมด หรือลดลง 0.5 ต่อพันการเกิดทั้งหมด เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา			
3. อัตราทารกแรกเกิดขาดออกซิเจนน้อยกว่า 25 ต่อ 1000 การเกิดมีชีพ หรือลดลง 2.5 ต่อ 1,000 การเกิดมีชีพ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา			
4. ร้อยละทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ไม่เกินร้อยละ 7 หรือลดลงร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา			
5. ร้อยละของทารกแรกเกิด - 6 เดือน กินนมแม่อย่างเดียวไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา			
6. เด็ก 0-5 ปี พัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา			
		สรุปผล	
หมายเหตุ - ขอดูรายงานสถานะการดำเนินงานอนามัยแม่และเด็กของโรงพยาบาลปีก่อนหน้า ประเมิน 1ปี และปีปัจจุบัน พร้อมทั้งสอบถามปัจจัยแห่งความสำเร็จ สาเหตุของปัญหา แผนในการแก้ไขปัญหาและแนวทางในการพัฒนาระบบการให้บริการ โดยมีการเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังว่ามีแนวโน้มลดลงหรือไม่ - ข้อมูลให้แยกเป็นผู้รับบริการภายในจังหวัด/ต่างจังหวัด หากเป็นผู้รับบริการภายในจังหวัดเดียวกันไม่ต้องแยกข้อมูลแม้จะมี case ส่งต่อจากพื้นที่อำเภออื่นก็ตาม ให้ใช้ข้อมูล CUP / Zone ในการนำเสนอหากเป็น รพศ. รพท. ให้ใช้ข้อมูลของจังหวัด/ข้อมูลของ รพ.เอง			